

4.3
OSVALD DALGÅRD
Hjelmhedevej 6
7800 Skive

Dato: 20-07-2012
Sagsnr.: 012210-2011
Henv. til: Nina Karner
Tlf.: 96117818

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget

Hjelmhedevej 6, 7800 Skive

**MILJØGODKENDELSE MED-
DELT I HENHOLD TIL LOV NR.
1486 AF 4/12-2009 OM
MILJØGODKENDELSE M.V. AF
HUSDYRBRUG.**

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR HUSDYRBRUGET	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD	8
Omlægning af Hjelmhedevej	8
Dokumentation	8
Frist for udnyttelse af godkendelse	8
Ansøger og ejerforhold	8
Ophør af husdyrbruget	9
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	9
Det ansøgte husdyrhold	9
Stalde	9
Rengøring af staldanlæg	9
Foder	10
Ensilage opbevaring og håndtering	10
Døde dyr	10
Opbevaring af flydende husdyrgødning	11
Påfyldning af gyllevogne	11
Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning	11
Lugt	12
Transport.....	12
Støj.....	12
Støv.....	13
Spildevand	13
Skadedyr	13
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	13
Miljø- og ressourcestyling	14
HUSDYRBRUGETS UDBRINGINGSAREALER	15
Drift af husdyrbrugets arealer	15
Sædskifte	15
Udbringning af husdyrgødning.....	15
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	15
Arter på habitatdirektivets bilag IV	16
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	17
KLAGEVEJLEDNING	17
OFFENTLIGGØRELSE	17
RETSBESKYTTELSE	19
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	20
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	20
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	22
GENERELLE FORHOLD	23
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	23
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	23
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	25
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	27
<i>Alternative muligheder</i>	27
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	28
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	28
<i>Stalde</i>	29
BAT (bedste tilgængelige teknologi).....	31
Ventilation	33

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Rengøring af staldanlæg	33
Foder.....	33
Ensilage opbevaring og håndtering.....	34
Fyringsanlæg	35
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof.....	35
Affald.....	36
Døde dyr	37
Sprøjtemidler, medicin og kemikalier	38
Opbevaring af flydende husdyrgødning	39
Påfyldning af gyllevogne	41
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning.....	41
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	43
Ammoniak.....	43
Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning	44
Lugt	45
Transport.....	46
Støj	48
Støv.....	48
Lys	49
Spildevand.....	49
Skadedyr.....	50
Driftsforstyrrelser eller uheld	50
Renere teknologi og ressourcestyring	51
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	55
Produceret og udbragt husdyrgødning	55
Udbringningsarealer.....	55
Harmonikrav	57
Udskiftning af udbringningsarealer	57
Sædskifte og efterafgrøder	58
Udbringning af husdyrgødning	58
Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer	60
Grundvand	60
Bilag IV-arter.....	60
NATURA 2000-OMRÅDER.....	61
Beskrivelse af Natura 2000-vandopland Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning og Udpegningsgrundlag..	61
Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer	65
Nitrat.....	65
Det ansøgte projekt.....	67
Fosfor.....	69
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	71
BILAG	72
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	72
BILAG 2A – HUSDYRBRUGETS ANLÆG	73
BILAG 2B – HUSDYRBRUGETS ANLÆG	74
BILAG 2C – HUSDYRBRUGETS ANLÆG	75
BILAG 3 – GYLLETRANSPORTRUTER.....	76
BILAG 4 – BESKYTTEDE GRAVHØJE OG DIGER	77
BILAG 5 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	78
BILAG 6 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE.....	79
BILAG 7A – AREALER DEL 1/5	80
BILAG 7B – AREALER DEL 2/5.....	81
BILAG 7C - AREALER DEL 3/5	82
BILAG 7D – AREALER DEL 4/5	83
BILAG 7E – AREALER DEL 5/5.....	84
BILAG 8 - OPLAND TIL NATURA 2000.....	85
BILAG 9 – JORDBUNDSTYPER.....	86

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 10 – LAVBUNDSAREALER OG DRÆNEDE AREALER	87
BILAG 11 – VANDLØB OG GRØFTER	88
BILAG 12 – NATUROMRÅDER VED AREALER.....	89
BILAG 13 – BEREDSKABSPLAN	90
BILAG 14 – § 21 VURDERING FRA SKIVE KOMMUNE.....	101
BILAG 15 – UDTALELSE FRA VIBORG KOMMUNE	105
BILAG 16 – DRIFTSJOURNAL.....	106
BILAG 17 – DYRKNINGSBETINGELSER I HUSDYRGØDNINGSBEKENDTGØRELSENS BILAG 2	108
BILAG 18 – BEMÆRKNINGER INDKOMMET I HØRINGSPERIODEN	109

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stamblad for husdyrbruget

Godkendelsesdato:	20. juli 2012
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§ 12 stk. 3 – mere end 250 DE i kvæg
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	OSVALD DALGÅRD
CVR-nr. / P-nr.	68878012 / 1002524999
Husdyrbrugets adresse	Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
Husdyrbrugets telefonnumre	97544115 / 21795404
Husdyrbrugets kontaktperson	Osvald Dalgaard
Matrikel	6c Sebstrup, Sevel m.fl.
CHR	61176
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12-2006	ja
Ejendomsnr.	661-0186009
Husdyrbrugets konsulent	Heden og Fjorden Landbrugscenter, Karen V. Thomasen, Nupark 47, 7500 Holstebro, kvt@hflc.dk tlf. 96296666
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 14. marts 2011 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Hjelmhedevej 6, 7800 Skive. Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrloven)¹. Husdyrbruget er dermed også omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet². Husdyrbruget er tidligere miljøgodkendt til en produktion på 378,18 DE den 30. december 2009.

Dyreholdet udvides fra 210 til 300 malkekøer med opdræt, som det fremgår af nedenstående skema:

Dyregruppe	Godkendt dyrehold 2009 ansøgning nr. 23295 nudrift	DE	Ansøgt dyrehold 2012 ansøgning nr. 23474 og 23295	DE
Malkekøer, tung race	210 årsdyr*	280,27	300 årsdyr*	432,01
Kvier, tung race	59 årsdyr (6-13 mdr) 110 årsdyr (13-26 mdr)	83,09	28 årsdyr (4-6 mdr) 232 årsdyr (6-25 mdr) 20 årsdyr (25-26 mdr)	133,68
Småkalve, tung race	51 årsdyr (0-6 mdr)	13,79	60 årsdyr (0-4 mdr)	15,20
Tyrekalve, tung race	105 dyr (40-55 kg)	1,03	150 dyr (40-55 kg)	1,47
Total		378,18		582,36

*Mælkeydelse 10.500 kg/år i ansøgt produktion og 9234 kg/år (norm) i nudrift .

I forbindelse med udvidelsen etableres der 2 nye stalde på i alt 4.950 m², 1 ny ensilageplads på 1.125 m² og 1 ny gylletank på 4000 m³. Gylletanken ligger ikke i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Den nye gyllebeholder forsynes med fast overdækning. De 2 eksisterende gyllebeholdere har ikke fast overdækning. Den eksisterende kostald har sengebåse med spalter og ringkanal. De nye stalde har primært sengebåse med spalter og linespil. Der etableres skrabe-re på alle spaltegulve i eksisterende og nye stalde.

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Skive Fjord, hvor husdyrtrykket p.t. er stigende siden 2007, og nitratudvaskningen må derfor ikke overstige et niveau svarende til planteavl. Husdyrbruget anvender de særlige betingelser, der gør det muligt at udbringe op til 2,3 DE/ha i kvæggødning. Husdyrbruget har med et dyretryk på 2,29 DE/ha og sædskifte med 70 % roer eller græs en udvaskningen, der er lavere end planteavl.

¹ Lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke bivirksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen, og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 300 malkekøer, 60 småkalve (0-4 mdr.), 28 kvier (4-6 mdr.), 232 kvier (6-25 mdr.), 20 kvier (25-26 mdr.) og 150 tyrekalve (40-55 kg), alle af tung race, svarende til i alt 582,36 DE, på husdyrbruget beliggende på matrikel nr. 6c Sebstrup, Sevel m.fl., på adressen Hjelmhedevej 6, 7800 Skive.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning og supplerende oplysninger, samt kommunens konkrete vurdering, støttet af Miljøklagenævnets afgørelser, og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget, samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Generelle vilkår er gældende for både anlægs- og arealgodkendelsen.

På Holstebro Kommunes vegne

Nina Karner
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Omlægning af Hjelmhedevej

---

1. Vejen, som passerer gennem husdyrbruget, skal omlægges i henhold til Holstebro Kommunes anvisninger (se 'Lokalisering og planmæssige forhold' side 23), inden opførelse af stalde påbegyndes, og således at afstandskrav på 15 meter fra nye stalde og ensilagesilo til vej er overholdt.

Dokumentation

---

2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jf. bilag 16), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Frist for udnyttelse af godkendelse

---

4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet indenfor nedenstående frister:

Senest 2 år efter meddelelse af miljøgodkendelse:	Entreprenørkontrakt skal foreligge på ny kostald.
Senest 3 år efter meddelelse af miljøgodkendelse:	Entreprenørkontrakt skal foreligge på ny goldkostald, gylletank og ensilageplads.

Byggeriet skal opføres indenfor rimelig tid efter ovenstående frister.

Udvidelsen af dyreholdet skal senest påbegyndes, når stalde står klar, og skal herefter være konstant stigende til den godkendte størrelse.

Ansøger og ejerforhold

---

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ophør af husdyrbruget

---

6. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilage-markstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt den nye, fritliggende gyllebeholder ikke længere er nødvendig eller brugbar til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at gyllebeholderen rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

---

7. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyregruppe	Antal dyr	DE
Malkekøer, tung race	300 årsdyr*	432,01
Kvier, tung race	28 årsdyr (4-6 mdr)	133,68
	232 årsdyr (6-25 mdr)	
	20 årsdyr (25-26 mdr)	
Småkalve, tung race	60 årsdyr (0-4 mdr)	15,20
Tyrekalve, tung race	150 dyr (40-55 kg)	1,47
Total		582,36

Dyreholdet skal produceres i de staldanlæg, der er angivet i Skema 2 på side 30. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår.

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller og dyretyper – ikke antallet af dyreenheder, da dette kan variere. Nedgang i mælkeproduktionen ikke må omsættes til ekstra dyr. Dokumentation af mælkeydelse skal kunne fremvises for tilsynsmyndigheden på forlangende.

Stalde

---

8. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm i tilstrækkelig mængde, således at dybstrøelsesmåtten altid er tør.
9. Der skal være skrabe anlæg som skraber gangarealet i alle stalde med spalter. Spalter skal skrubes minimum hver 4. time.

Rengøring af staldanlæg

---

10. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Foder

---

11. Foderplan skal udarbejdes i samarbejde med en fagkonsulent, således at nyeste viden indenfor kvægfodring anvendes, og foderforbruget effektiviseres mest muligt. Der skal herunder tages analyser af alt grovfoder, så foderplanen kan afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Ensilage opbevaring og håndtering

---

12. Ny gyllebeholder og ensilageplads skal opføres minimum 30 meter fra naboskel, gyllebeholder minimum 15 meter fra den offentlige vej, samt ensilageplads minimum 50 meter til nabobeboelse, for at sikre overholdelse af gældende afstandskrav.
13. Ensilage og kompost, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænedede arealer eller lavbundsgrunde uden okkerklasse (se bilag 10).

I de tilfælde, hvor ensilage eller kompost placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af markstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, gyllebeholder eller ensilagesilo for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller -siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Døde dyr

---

14. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.
15. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Opbevaring af flydende husdyrgødning

---

16. Der skal etableres afskærmende vedvarende beplantning omkring den fritliggende gylletank (M, bilag 2b). Beplantningen skal i løbet af 4-5 år udgøre en effektiv afskærmning. Beplantningen skal svare til den eksisterende beplantning omkring ejendommen eller bestå af egnskarakteristiske arter.
17. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
18. Den nye gyllebeholder skal overdækkes med fast overdækning med korrosionssikring, som sikrer mod indvendig korrosion af gyllebeholderen.
19. Åbningen i teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må dog højst stå åben i et døgn.
20. I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen. Såfremt dette ikke kan overholdes, skal en montør rekvireres inden 2 hverdage efter skadens opståen.
21. Eventuelle skader på teltoverdækningen skal noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne. Såfremt teltoverdækningen står åben længere end 1 døgn noteres dette i logbogen med angivelse af årsag til dette.
22. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal jf. bilag 16 eller i gyllebeholderens logbog.

Påfyldning af gyllevogne

---

23. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
24. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

---

25. Komposteret dybstrøelse må placeres i markstakke, såfremt markstakkene er overdækkede og såfremt de overholder kravene for ensilagestakke i vilkår 13.
26. Komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 150 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt. Omlastning ved udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 150 meter fra nabobeboelse. En omlastning må højst tage en uge.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Lugt

- 27.** Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.

Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplag m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

- 28.** Det skal tilstræbes, at transport til og fra husdyrbruget foregår mod nord, ad Vivsøvej og den nordlige del af Hjelmhedevej, på hverdage kl. 7-18, med følgende undtagelser:
- Transport til arealer og bygninger mod syd må altid foregå mod syd ad Hjelmhedevej.
  - Sæsonbetonet transport i forbindelse med f.eks. forårsarbejde, finsnitning, vanding og høst, må nødvendigvis ske uden for almindelig arbejdstid og i weekender.
  - Eksterne transporter såsom mælkevogn, foderleverancer m.v. kan ske ad vilkårlig rute og på vilkårligt tidspunkt, i det omfang, husdyrbruget ikke har indflydelse på eksterne firmaers benyttelse af det offentlige vejnet.

Støj

- 29.** Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) "Ved nabobeboelse" defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- 30.** Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Tilsynsmyndigheden kan i den forbindelse fastsætte driftstider for de forskellige støjkilder. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 29 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Støv

- 31.** Der stilles vilkår om, at fodersiloer skal udstyres med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning for at sikre mod støvgener ved indblæsning af foder.
- 32.** Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.

Spildevand

- 33.** Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.
- 34.** Tagvand fra nye bygninger (ny kostald og goldkostald) skal ledes til regnvandsfaskiner.

Skadedyr

- 35.** Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

- 36.** Der skal til stadighed forefindes en skriftlig beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det enkelte miljø.

Beredskabsplanen/driftsforskriften skal som minimum indeholde:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen, herunder placering af drænbrønde på arealet øst for ejendommen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse af materiel der er tilgængeligt på bedriften eller kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Alle, der arbejder på husdyrbruget, skal være bekendt med beredskabsplanens indhold og hvor den kan findes. Beredskabsplanen skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

- 37.** Husdyrbruget skal minimum en gang om året føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer. Se bilag 16.
- 38.** Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarelig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre rene teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner
- Affaldsreducerede tiltag

- 39.** Husdyrbruget skal mindst hvert 5. år skal gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det nye byggeri skal i projekteringen gennemgås af en energifaglig konsulent. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen (bilag 16).
- 40.** Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres af køletekniker og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen (bilag 16). Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

---

41. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 6 og 7.
42. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på husdyrbrugets arealer svarende til 554,85 DE eller 2,29 DE/ha. Sammensætning, næringsstofindhold og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 11 angivne. Der må således heller ikke modtages slam, eller andet affald med næringsstofindhold, til udbringning på marker, udover den ansøgte husdyrgødning.
43. Der afsættes husdyrgødning svarende til 27,5 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 11, til en miljøgodkendt modtager, eller i en mængde, så vilkår 42 kan overholdes.

Sædskifte

---

44. Arealerne skal dyrkes i overensstemmelse med betingelserne for at udbringe op til 2,3 DE/ha, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2. Andelen af roer, græs eller efterafgrøder på arealerne skal således som minimum være 70 %. De øvrige betingelser fremgår af bilag 17.

Udbringning af husdyrgødning

---

45. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

---

46. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
47. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstoffoptag og størst vækst. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- 48.** Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Arter på habitatdirektivets bilag IV

- 49.** Såfremt der konstateres padder omfattet af habitatbekendtgørelsen bilag IV i området, skal der etableres en 10 meter dyrkningsfri zone omkring vandhuller på udbringingsarealerne.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden **den 17. august 2012** påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce på Holstebro Kommunes hjemmeside den **20. juli 2012**.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til teknik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyr for privatpersoner er 500 kr. Hvis klage indgives af andre, herunder af virksomheder, organisationer eller offentlige myndigheder, er gebyret 3.000 kr. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Husdyrbruget er miljøgodkendt den 30. december 2009 i henhold til husdyrlovens § 12, stk. 2. Nærværende miljøgodkendelse meddeles i henhold til § 12, stk. 3, da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug, som allerede overstiger de fastsatte grænser i IPPC – direktivet (250 DE i kvæg). Da husdyrbruget første gang i 2009 blev miljøgodkendt til en produktion større end 250 DE, blev ansøgningen annonceret offentligt, og naboer m.fl. modtog forslag til miljøgodkendelse i 6 ugers høring, jf. husdyrlovens § 55. Da husdyrbruget nu godkendes efter § 12 stk. 3, og udvidelsen ikke i sig selv overstiger 250 DE, skal

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

der ikke foretages offentlig annoncering af ansøgning eller 6-ugers høring af forslag. Naboer og andre har fået forslag til miljøgodkendelse i høring i 3 uger jf. § 56.

Afgørelsen sendes til:

- Osvald Dalgård, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (ansøger).
- Karen V. Thomsen, Heden & Fjorden Landbrugscenter, kvt@hflc.dk (ansøgers rådgiver)
- Viborg Kommune, teknik-miljoe@viborg.dk og Finn Larsen fil@viborg.dk (§ 21 høringspart)
- Skive Kommune, tek@skivekommune.dk og Nina Sohn Hansen nsha@skivekommune.dk (§ 21 høringspart)
- Lena Poulsen, Hjelmhedevej 2, 7800 Skive (nabo)
- Ellen og Eskild Nielsen, Hjelmhedevej 3, 7800 Skive (nabo)
- Bente Hedegaard Dalsgaard og John Benny Jensen Dalsgaard, Hjelmhedevej 4, 7800 Skive (nabo)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. E-post: nst@nst.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov. Epost: enie@eaaa.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse sendes til:

- Peder Valdemar Bæk, Sebstrupvej 9, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Anders Haahr Andersen, Bærsholmvej 24, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Henrik Haahr Andersen, Bærsholmvej 20, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Mogens Junge Jensen, Sebstrupvej 5, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Carl Thomas Balling, Tingvej 52, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Bente Dueholm og Søren Hansen, Stubbergårdvej 3, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Poul Emil Nielsen, GI Skivevej 2, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Jakob Staun Munch Ledet, Herningvej 46, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Preben Christensen, Tingvej 6, 7800 Skive (Gyllemodtager)

I perioden 19. juni 2012 – 10. juli 2012 har forslag til afgørelse været i høring hos nedenstående:

- Osvald Dalgård, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (ansøger).
- Karen V. Thomsen, Heden & Fjorden Landbrugscenter, kvt@hflc.dk (ansøgers rådgiver)
- Viborg Kommune, teknik-miljoe@viborg.dk og Finn Larsen fil@viboeg.dk (§ 21 høringspart)
- Skive Kommune, tek@skivekommune.dk og Nina Sohn Hansen nsha@skivekommune.dk (§ 21 høringspart)
- Lena Poulsen, Hjelmhedevej 2, 7800 Skive (nabo)
- Bente Hedegaard Dalsgaard og John Benny Jensen Dalsgaard, Hjelmhedevej 4, 7800 Skive (nabo)
- Peder Valdemar Bæk, Sebstrupvej 9, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Anders Haahr Andersen, Bærsholmvej 24, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Henrik Haahr Andersen, Bærsholmvej 20, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Mogens Junge Jensen, Sebstrupvej 5, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Carl Thomas Balling, Tingvej 52, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Bente Dueholm og Søren Hansen, Stubbergårdvej 3, 7830 Vinderup (Bortforpagter)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Poul Emil Nielsen, GI Skivevej 2, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Jakob Staun Munch Ledet, Herningvej 46, 7800 Skive (Bortforpagter)
- Preben Christensen, Tingvej 6, 7800 Skive (Gyllemodtager)

I 3 ugers høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

- Osvald Dalgård, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (ansøger).
- Lena Poulsen, Hjelmhedevej 2, 7800 Skive (nabo)
- Ellen og Eskild Nielsen, Hjelmhedevej 3, 7800 Skive (nabo)
- Bente Hedegaard Dalsgaard og John Benny Jensen Dalsgaard, Hjelmhedevej 4, 7800 Skive (nabo)

Bemærkningerne er behandlet i bilag 18.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Hjelmhedevej 6, 7800 Skive, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12-2009, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forurenin- gens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og god- kendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2020.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hen- sigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 20. juli 2012. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Udnyttelse af godkendelsen

Som udgangspunkt skal der jf. husdyrloven fastsættes en udnyttelsesfrist på 2 år. Hermed menes, at der inden 2 år skal foreligge entreprenørkontrakt på evt. byggeri, at byggeriet skal opføres indenfor rimelig tid herefter, og at udvidelsen af dyreholdet skal påbegyndes senest når der er staldkapacitet hertil, og derefter konstant udvides til den godkendte størrelse.

Ansøger har oplyst, at den nye kostald ønskes opført umiddelbart efter meddelelse af miljøgodkendelse. Ny goldkostald skal bygges 1-2 år senere. Udvidelsen af dyreholdet skal ske gradvist fra egen besætning. Gylletank og ensilageplads skal ikke opføres som det første. Ansøger har på baggrund heraf ønsket forlængelse af fristen for at udnytte miljøgodkendelsen til 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.

Med udgangspunkt i ansøgers beskrivelse er fastsat følgende frister for udnyttelse i vilkår:

- Senest 2 år efter meddelelse af miljøgodkendelse: Entreprenørkontrakt skal foreligge på ny kostald.
- Senest 3 år efter meddelelse af miljøgodkendelse 3 år: Entreprenørkontrakt skal foreligge på ny goldkostald, gylletank og ensilageplads.

Byggeriet skal opføres indenfor rimelig tid efter ovenstående frister.

Udvidelsen af dyreholdet skal senest påbegyndes, når stalde står klar, og skal herefter være konstant stigende til den godkendte størrelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 1/2005 om rotter
- Vejledning nr. 1027/2007 om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Skadedyrslaboratoriet: Retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og anordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

I det følgende vil husdyrbruget blive vurderet i henhold til ovenstående, i det omfang det er relevant.

Generelle forhold

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Osvald Dalgård ejer og driver husdyrbruget på Hjelmhedevej 6, 7800 Skive under CVR nr. 68878012. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Osvald Dalgaard. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger ca. 4,5 km nordøst for Sevel byzone og ca. 1,6 km vest for Mogenstrup (samlet bebyggelse).

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand
Nærmeste nabo (Hjelmhedevej 4) – krav 50 meter. Afstand til ny ensilagesilo:	min. 50* m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Sevel) - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	ca. 4500 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (Mogenstrup) - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	ca. 1500 m
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugsplicht, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren (Mogenstrup) - vurdering indenfor 300 meter	ca. 1500 m

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Højmosen (Hatten ved Flyndersø)	2,8 km
Lobeliesø (Skånsø)	7,3 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	1,1 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	4,5 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	1,1 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	2,8 km
Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer* og vandhuller med kransnålag og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	2,6 km

^{*)} Disse søtyper er endnu ikke fuldstændigt kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) og almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - ny kostald - ny goldkostald - ny gyllebeholder - ny ensilageplads	> 55 m > 120 m > 300 m > 90 m
Vandløb, grøft, dræn, søer (krav 15 m) - ny kostald - ny goldkostald - ny gyllebeholder - ny ensilageplads	130 m 200 m 500 m 70 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny kostald (efter flytning af vej) - ny goldkostald (efter flytning af vej) - ny gyllebeholder - ny ensilageplads (efter flytning af vej)	130 m 130 m 23* m 100 m
Levnedsmiddelvirkosomhed (krav 25 m) - ny kostald - ny goldkostald - ny gyllebeholder - ny ensilageplads	> 25 m > 25 m > 25 m > 25 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny kostald - ny goldkostald - ny gyllebeholder - ny ensilageplads	70 m 110 m 360 m 30 m
Naboskel (krav 30 m) - ny kostald - ny goldkostald - ny gyllebeholder - ny ensilageplads	120 m 110 m 30* m 30* m

*Den nye gyllebeholder ligger tæt ved offentlig vej (Vivsøvej) og nabomatrikelskel. Den nye ensilageplads ligger tæt ved naboskel og naboejendom. Der er ikke indsendt præcise plantegninger over de nye bygninger, ensilageplads og gyllebeholder, men der er angivet i ansøgningsmaterialet, at afstand fra gyllebeholder til vej er 23 meter og til naboskel 30 meter, samt at afstand fra ensilageplads til naboskel er 30 meter, og afstand til nabobeboelse 50 meter. Der stilles vilkår om, at gyllebeholder og ensilageplads opføres minimum 30 meter fra naboskel, gyllebeholder minimum 15 meter fra den offentlige vej, samt ensilageplads minimum 50 meter til nabobeboelse, for at sikre overholdelse af afstandskravene. Se bilag 2b.

Omlægning af vej

Den nuværende offentlige grusvej Hjelmhedevej fører tæt forbi ejendommen, med gyllebeholder og på den ene side og resten af ejendommen på den anden side, og videre ud til Vivsøvej. Ansøger ønsker vejen omlagt, så den går uden om husdyrbruget, og den sløjfede del af vejen omlagt til privat vej. Holstebro Kommune har den 19. marts 2012 skriftligt accepteret flytning af vejen på følgende betingelser:

1. Ny vej skal udlægges i 4,0 meters bredde
2. Vejen opbygges med 30 cm. fyld og 25 cm stabilt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

3. Ny vej skal udmatrikuleres som offentlig vej, og der fremsendes tværprofil og tracé af vejens opbygning og forløb til Holstebro Kommune. Udarbejdes og forestås af landinspektør
4. Nedlagt del af Hjelmhedevej nedklassificeres til privat vej. Udføres af Landinspektør.
5. (pkt. 5 er annulleret i skrivelse af 4. juli 2012)
6. Alle udgifter til omlægning, opbygning af vej, Landinspektører m.v. afholdes alene af ejeren af Hjelmhedevej 6, og er Holstebro Kommune uvedkommende.
7. Efter vejens færdiggørelse og godkendelse af Teknik og Miljø vil Holstebro Kommune forestå den fremtidige vedligeholdelse af den nye offentlige del af Hjelmhedevej.
8. Nedlagt del af Hjelmhedevej der optages som privat vej, vedligeholdes alene af ejeren af Hjelmhedevej nr. 6.

Omlægning af vejen er en forudsætning for, at den ansøgte kostald og goldkostald kan overholde afstandskrav til offentlig vej på 15 meter, da den planlagte placering er mindre end 15 meter til den nuværende vej. Der stilles vilkår om, at vejen skal omlægges i henhold til Holstebro Kommunes anvisninger, inden opførelse af stalde påbegyndes.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget, inkl. nye stalde, ny ensilageplads og ny gyllebeholder, opfylder følgende afstandskrav i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse, blandet bolig og erhverv m.v.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer)
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg, offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Vurdering af anlægget

Ejendommen ligger i et fladt terræn med mange læhegn. Landskabet umiddelbart omkring ejendommen er ikke udpeget som landskabeligt interesseområde i kommuneplanen 2009-2021.

Ejendommen er beliggende i kanten af et område, der i kommuneplanen 2009-2021 er udpeget som særligt værdifuldt kulturhistorisk område: 'Oldtidsvejen - fra Dybå til Trandum ved Karup Å'. Kulturarvsarealet dækker dele af den såkaldte 'Oldtidsvej', som løber langs sidste istids hovedopholdslinje gennem hele Vestjylland fra Vesterhavet ved Trans ind til Karup Å. Vejforløbet eller vejkorridoren markeres af 1) fredede og overpløjede gravhøje, samt af 2) vejspor, som ses i heder og på luftfotos, og af 3) eksisterende veje og hulveje. Forløbet er meget markant fra Vesterhavet og helt ind til Stubbergård Sø og Flynder Sø. Herefter på det sidste korte stræk er der flere forløb, som hver især er markeret med gravhøje, men ikke så markant, som på resten af strækningen. Forløbet strækker sig over ca. 77 km. Der er ca. 430 fredede gravhøje i forløbet og registreret ca. 1070 overpløjede høje (hvoraf nogle kun er registrerede på luftfotos), altså i alt ca. 1500 gravhøje. Højrækken er uden tvivl en af de mest markante i landet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der er ingen fredede gravhøje eller beskyttede diger ved ejendommen. Nærmeste beskyttelseslinje til en fredet gravhøj ligger ca. 400 meter sydøst for ejendommen. Holstebro Kommune har ikke kendskab til nogen øvrige beskyttelseslinjer, fredninger, kirkezoner eller kulturhistoriske områder i nærheden af husdyrbruget, der er til hinder for det ansøgte.

Ny kostald og goldkostald ønskes placeret nordvest for den eksisterende bygningsmasse. Staldene opføres med grå gardiner og gråt tag. De eksisterende bygninger er af røde sten eller plader og med gråt tag. Ny ensilageplads opføres mellem eksisterende ensilageplads, silohus og maskin-/halm-hus, og vil ikke ændre det visuelle indtryk udefra. Desuden opføres en ny gyllebeholder ved Vivsøvej, ca. 230 meter fra den øvrige bygningsmasse. Se bilag 2a-c.

Der stilles vilkår om, at der skal etableres afskærmende vedvarende beplantning omkring den fritliggende gylletank (M, bilag 2b). Beplantningen skal i løbet af 4-5 år udgøre en effektiv afskærmning. Beplantningen skal svare til den eksisterende beplantning omkring ejendommen eller bestå af egnskarakteristiske arter.

Det vurderes, at hensynet til de landskabelige værdier er tilstrækkeligt varetaget i det ansøgte projekt, idet de stalde og plansilo opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger, og landskabelige hensyn er imødegået ved vilkår om beplantning omkring den fritliggende gyllebeholder.

Vurdering af arealer

En del marker er beliggende indenfor det udpegede kulturhistoriske område omkring 'Oldtidsvejen' (se ovenfor), område hvor skovrejsning er uønsket, indenfor skovbyggelinje samt indenfor geologisk interesseområde. Idet markerne anvendes til dyrkning og der ikke opføres bygninger herpå, vurderes den ansøgte drift ikke at have betydning for de nævnte områder.

Beskyttede fortidsminder: Omkring udspretningsarealerne ligger en del beskyttede fortidsminder i form af gravhøje, jf. bilag 4. Selve gravhøjene er beliggende uden for de respektive markarealer. Gravhøjene er, jvf. § 29f i museumsloven, beskyttet af en 2 m beskyttelseszone, hvor der ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der stilles ikke skærpende vilkår. Jvf. § 18 i lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre kommunen meddeler dispensation hertil.

Beskyttede diger: Ved en del marker er der beskyttede diger (se bilag 4.) Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstyriske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Der må derfor ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digerne vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

ALTERNATIVE MULIGHEDER

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres.

Ansøger har oplyst, at alternativet til dette projekt er, at husdyrbruget ikke udvides.

Et andet alternativ ville være at købe en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes at være nogenlunde den samme som ved denne udvidelse, eller måske endda øget, da der her vil være en større driftsmæssigt afhængig belastning fra f.eks. maskiner.

Udvidelsen i sig selv vil betyde en øget miljøbelastning, mens den tekniske opgradering af husdyrbruget ved udvidelsen er en miljømæssig gevinst. Byggeriet vil medføre økonomisk vækst ved entreprenør og produktionsvirksomheder, som ikke sker, hvis husdyrbruget ikke udvides.

Husdyrbrugets anlæg

DET ANSØGTE HUSDYRHOLD

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse (Skema 1) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 2:

Skema 1. Ansøgt dyrehold

Dyregruppe	Godkendt dyrehold 2009 ansøgning nr. 23295 nudrift	DE	Ansøgt dyrehold 2012 ansøgning nr. 23474 og 23295	DE
Malkekøer, tung race	210 årdsdyr*	280,27	300 årdsdyr*	432,01
Kvier, tung race	59 årdsdyr (6-13 mdr) 110 årdsdyr (13-26 mdr)	83,09	28 årdsdyr (4-6 mdr) 232 årdsdyr (6-25 mdr) 20 årdsdyr (25-26 mdr)	133,68
Småkalve, tung race	51 årdsdyr (0-6 mdr)	13,79	60 årdsdyr (0-4 mdr)	15,20
Tyrekalve, tung race	105 dyr (40-55 kg)	1,03	150 dyr (40-55 kg)	1,47
Total		378,18		582,36

*Mælkeydelse 10.500 kg/år i ansøgt produktion og 9234 kg/år (norm) i nudrift .

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Der stilles vilkår om, at der maksimalt må produceres det ansøgte dyrehold som beskrevet i skema 1 indenfor hvert planår (1. august til 31. juli).

Mælkeydelse og beregning af dyreenheder

Der er i ansøgningen taget højde for mælkeydelsen ift. beregning af dyreenheder. Korrektionen for mælkeydelse i beregningen af DE er medtaget, da besætningen har en højere mælkeydelse end normen. For at sikre at de ekstra dyreenheder som følge af mælkekorrektion ikke omsættes til køer, stilles der vilkår om, at nedgang i mælkeproduktionen ikke må omsættes til ekstra dyr. Årsagen hertil er, at disse ekstra dyreenheder hverken indgår i ammoniak og lugtgeneberegninger fra ejendommen eller beregningerne for kvælstof og fosfor i gødningen. Så længe der kun er tale om en øget mælkeydelse, påvirker det kun beregningen af dyreenhederne. Der er endvidere sat krav til dokumentation af, at den maksimale mælkeydelse ikke overskrides.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

STALDE

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 2 herunder, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 2a-c.

Gl. kostald (D,E):

I den gamle kostald, hvor kvier fremover skal opstaldes i sengestald med spalter, ændres der ikke på gulvudformningen. Stalden er reoveret i 2001. Der er ringkanaler i en del af stalden. Derfra skylles gyllen ud gennem det øvrige staldafsniit inden den pumpes over i gylletanken. Afsniit med ringkanal har ny beton fra 2001 og øvrige afsniit er fra henholdsvis 1990 og 1976. Jf. miljøgodkendelse fra 2009 er der skraber på spaltegulvet. Fremover vil der fortsat være skraber på gangarealet, som jf. Miljøstyrelsens teknologiblåd af 30.06.2010 version 1: 'Skrabere i gangarealer i stalde med malkekvæg' kan give en ammoniakreducerende effekt på 25 %, når der skrubes hver 4. time.

Ungdyrstald (C):

Ungdyrstalden, hvor der fremover skal opstaldes kvier i sengestald med spalter, er fra 1985 og reoveret i 1990. Der er ikke skrabeanlæg i stalden jf. miljøgodkendelse fra 2009. Der etableres skrabeanlæg på gangarealet med en ammoniakreducerende effekt på 25 %.

Ny kviestald:

Stalden er ansøgt og miljøgodkendt i 2009 som sengebåsestald med spalter og skrabeanlæg, men er ikke blevet bygget. Ved meddelelse af nærværende miljøgodkendelse bortfalder miljøgodkendelse af stalden. I stedet udvides plansiloanlægget samme sted.

Ny kostald (J):

Stalden opføres som sengebåsestald med spalter, linespil og skraber på spalterne, som jf. teknologiblådet giver en effekt på 33 % ved skrabning hver 4. time. Desuden vil der være et mindre dybstrøelsesafsniit til 10 årskøer.

Ny goldkostald (J1):

Stalden opføres som sengebåsestald med spalter, linespil og skraber på spalterne, som jf. teknologiblådet giver en effekt på 33 % ved skrabning hver 4. time. Desuden vil der være et mindre dybstrøelsesafsniit til 10 årskøer, samt dybstrøelsesafsniit til kalve.

Skema 2. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem.

Stald ansøgning nr. 23474 / 23295	Dyregruppe	2007 niveau fiktiv ansøgning nr. 23474 nudrift	Godkendt dyrehold 2009 ansøgning nr. 23295 nudrift	Ansøgt dyrehold 2012 ansøgning nr. 23474 og 23295
Gl. kostald ST-73416 / ST-72719	KvMa08 – køer sengestald, spalter	147 årsdyr / 196,19 DE	180 årsdyr / 240,23 DE	-
	KvMa09 – køer dybstrøelse	1 årsdyr / 1,33 DE	-	-
	KvKs15 – kvier spaltegulvbokse	20 årsdyr, 6-28 mdr. / 10,17 DE	20 årsdyr, 13-26 mdr. / 11,01 DE	-
	KvKs08 – kvier sengestald, spalter	27 årsdyr, 6-28 mdr. / 13,72 DE	-	190 årsdyr, 6-25 mdr. / 91,78 DE
	KvSm01 – småkal- ve, dybstrøelse	12 årsdyr, 0-6 mdr. / 3,24 DE	30 årsdyr, 0-6 mdr. / 8,11 DE	-
Ungdyrstald ST-73417 / ST-72720	KvKs15 – kvier spaltegulvbokse	71 årsdyr, 6-28 mdr / 36,09 DE	-	-
	KvKs08 - kvier sengestald, spalter	-	59 årsdyr, 6-13 mdr. / 22,55 DE	28 årsdyr, 4-6 mdr. / 8,58 DE samt 42 årsdyr, 6-25 mdr / 20,29 DE
	KvSm01 – småkal- ve, dybstrøelse	10 årsdyr, 0-6 mdr. / 2,70 DE	21 årsdyr, 0-6 mdr. / 5,68 DE	-
	KvTk01 – tyrekalve dybstrøelse	65 dyr, 40-220 kg. / 7,65 DE	105 dyr, 40-55 kg. / 1,03 DE	-
	KvUt08 – ungtyre spaltegulvbokse	65 dyr, 220-350 kg. / 9,60 DE	-	-
Kalvestald ST-73418	KvSm01– småkal- ve, dybstrøelse	10 årsdyr, 0-6 mdr. / 2,70 DE	-	-
Ny kviestald ST-73419 / ST-72722	KvMa08 – køer sengestald, spalter	-	30 årsdyr / 40,04 DE	stalden bygges ikke
	KvKs08 - kvier sengestald, spalter	-	90 årsdyr, 13-26 mdr. / 49,53 DE	stalden bygges ikke
Ny kostald ST-73420 / ST-73000	KvMa07 – køer Sengestald med spalter (kanal, line- spil)	-	-	264 årsdyr 10.500 L mælk / 380,17 DE
	KvMa09 – køer dybstrøelse	-	-	10 årsdyr, 10.500 L mælk / 14,40 DE
Ny goldkostald ST-73421 / ST-73001	KvMa09 – køer dybstrøelse	-	-	10 årsdyr, 10.500 L mælk / 14,40 DE
	KvKs07 – kvier, sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	-	-	20 årsdyr, 25-26 mdr. / 13,03 DE
	KvSm01– småkal- ve, dybstrøelse	-	-	60 årsdyr, 0-4 mdr. / 15,20 DE
	KvMa07 – køer sengestald med spalter (kanal, line- spil)	-	-	16 årsdyr, 10.500 L mælk / 23,04 DE
	KvTk01 – tyrekalve dybstrøelse	-	-	150 dyr, 40-55 kg. / 1,47 DE
i alt		283,39 DE	378,18 DE	582,36 DE

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BAT (bedste tilgængelige teknologi)

Ved miljøgodkendelse og tilladelse af husdyrbrug skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af, om husdyrbruget anvender teknologi, der svarer til "Bedste Tilgængelige Teknik" - BAT.

Bedste tilgængelige teknik for en række områder er beskrevet i EU's BAT notat (BREF-dokumentet) for svin og fjerkræ. Miljøstyrelsen har på baggrund heraf fastlagt en række vejledende emissionsniveauer for ammoniak, som vurderes at kunne opnås ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik for svin og kvæg over 75 DE, under hensyntagen til proportionalitet og omkostningseffektivitet (dvs. at teknologien maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 40 kr. pr kg. sparet N). Desuden har Miljøstyrelsen udgivet en række teknologibeskrivelser for staldd typer og -teknologier, fodring og behandling / opbevaring af gylle for malkekøer i gyllesystemer. Ansøger har frit teknologivalg til at sikre, at det fastlagte BAT niveau for ammoniakemission ikke overskrides. Holstebro Kommune har på baggrund heraf foretaget en vurdering af husdyrbrugets ammoniakemission, og stillet vilkår til brugen af den valgte teknologi på husdyrbruget.

BAT niveau for ammoniakemission

Skema 3. Beregning af BAT og ansøgt ammoniakudledning fra anlægget (stald + lager)

Stald ansøgning nr. 23295	Dyregruppe	Ansøgt dyrehold 2012 ansøgning nr. 23295	Ammoniakemission [kg N/år]			
			BAT pr. dyr	korr.- faktor	BAT i alt	ansøgt i alt
Gl. kostald ST-72719	Kvier, sengestald med spalter (ringkanal)	190 årdsdyr, 6-25 mdr. (91,78 DE)	2,80*	1	531,82*	531,82
Ungdyrstald ST-72720	Kvier, sengestald med spalter (ringkanal)	28 årdsdyr, 4-6 mdr. (8,58 DE)	3,11	0,602	52,45	49,67
		42 årdsdyr, 6-25 mdr (20,29 DE)	3,11	0,951	124,15	117,57
Ny kostald ST-73000	Malkekøer, sengestald med spalter (kanal, line- spil)	264 årdsdyr 10.500 L mælk (380,17 DE)	7,66	1	2.023,02	1966,75
	Malkekøer, dybstrøelse	10 årdsdyr, 10.500 L mælk (14,40 DE)	14,42	1	144,16	144,16
Ny goldko- stald ST-73001	Malkekøer, dybstrøelse	10 årdsdyr, 10.500 L mælk (14,40 DE)	14,42	1	144,16	144,16
	Kvier, sengestald med spaltegulv (kanal, line- spil)	20 årdsdyr, 25-26 mdr. (13,03 DE)	2,34	0,420	19,66	55,92
	Småkalve, dybstrøelse	60 årdsdyr, 0-4 mdr. (15,20 DE)	2,66	1	159,17	159,17
	Malkekøer, sengestald med spalter (kanal, line- spil)	16 årdsdyr, 10.500 L mælk (23,04 DE)	7,66	1	122,61	119,20
	Tyrekalve, dybstrøelse	150 dyr, 40-55 kg. (1,47 DE)	0,07	1	10,80	10,80
i alt		582,36 DE			3332	3299

* Jf. Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier tabel 5 anvendes den faktiske emission fra eksisterende stalde med ammoniakreducerende teknologi.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune har beregnet BAT niveauet for hele anlæggets ammoniakemission (stald + lager), jf. Miljøstyrelsens 'Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) – Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12' dateret maj 2011, tabel 1b, 3b og 5. Beregningen fremgår af Skema 3.

Beregning for malkekøer i nye stalde (i alt 280 malkekøer, svarende til 403,21 DE): emission pr. årsko = $8,0 - (((8,0-6,9)/(750-250)) \times (403,21 \text{ DE} - 250)) = 7,66 \text{ kg N/år}$

Beregning af korrektionsfaktorer for kvier: $(((\text{alder ind} - \text{alder ud}) \times 0,0562) + 1,48) / 3,39$

BAT niveau for dybstrøelsesstalde er fastsat som den faktiske emission fra staldene uden anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler. Holstebro Kommune vurderer, at dybstrøelse principielt godt kan karakteriseres som BAT, såfremt der strøs halm i tilstrækkelig mængde, således at dybstrøelsesmåtten altid er tør, og unødigt ammoniakemission derved undgås.

Vurdering BAT i staldanlæg

Ansøger har i overensstemmelse med det frie teknologivalg valgt at installere skrabere på alle spaltegulve, og har derved opnået en ammoniakreducerende effekt, som sikrer at det fastlagte BAT niveau for ammoniakemission ikke overskrides. Desuden er valgt fast overdækning af den nye gyllebeholder.

De fravalgte teknologier er:

- Reduceret råprotein i foderet
- Svovlsyrebehandling af gylle
- Faste drænede gulve
- Fast overdækning af eksisterende gylleholdere

Eftersom den samlede ammoniakemission, med de valgte teknologier, ikke overstiger den fastlagte BAT emission, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets staldanlæg og gødningslagre overholdt kravet om implementering af BAT.

For at sikre, at husdyrbruget anvender BAT i stalde, stilles følgende vilkår:

- I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm i tilstrækkelig mængde, således at dybstrøelsesmåtten altid er tør.
- Der skal være skrabe anlæg som skraber gangarealet i alle stalde med spalter. Spalter skal skrubes minimum hver 4. time.
- Der skal etableres fast overdækning på den nye gylletank.

Såfremt den nye gyllebeholder eller de nye stalde ikke opføres, er der tale om en ændring af projektet, og så skal husdyrbruget vurderes igen. Overdækning af den nye gyllebeholder er en forudsætning for, at husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ventilation

Der er naturlig ventilation kombineret med ventilatorer i eksisterende stalde, og udelukkende naturlig ventilation i de 2 nye stalde. Ventilatorerne i de eksisterende stalde kører efter behov, men en stor del af døgnet. Ventilation på husdyrbruget forventes ikke at give anledning til gener for de omkringboende.

Naturlig staldventilation har et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

FODER

Der anvendes tørt foder bl.a. i forbindelse med fodring af kalve og køer. Korn opbevares i rund silo udenfor laden samt i enden af ældre silohus. Halm opbevares i silohus ved naboskel. Valsning af korn og snitning af halm foregår indendørs.

Husdyrbruget producerer til dels foderet til kvægholdet på egen jord. Det estimerede foderforbrug vil fremover være ca. 2. mio. FE i grovfoder (ensilage), 400.000 FE i korn, 800.000 FE i kraftfoder og 50.000 FE i halm, samt mineraler m.m.

Husdyrbruget modtager 3-4 årlige besøg af kvægbrugskonsulenten til en-dags foderkontrol, opmåling af foder, analyse af foder, foderplaner og generel rådgivning til optimering af foderforbruget.

Reduceret proteinindhold i foderet er fravalgt – se vurdering heraf i afsnit om BAT.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT at udarbejde foderplaner i samarbejde med en fagkonsulent, således at nyeste viden indenfor kvægfodring anvendes, og foderforbruget effektiviseres mest muligt. Der bør herunder tages analyser af alt grovfoder, så foderplanen kan afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ensilage opbevaring og håndtering

Ansøgningen omfatter opførelse af en ny ensilageplads på 1.125 m³. Det er oplyst i ansøgningen, at al ensilage fremover kan opbevares på ensilageplads, efter opførelse en ny ansøgt ensilageplads. Det er estimeret, at der årligt vil blive anvendt 2 mio. FE i græs- og majsensilage. Det vurderes, at der i fremtiden ikke vil være behov for at placere ensilagen i markstakke.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak. Oplag af ensilage i markstak under visse omstændigheder kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme placering af ensilagestakke år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagestakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at såfremt der bliver behov for udlægning af ikke-saftgivende ensilage i markstak, skal den placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplæg på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand, stilles der vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på arealer, der skråner mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse.

Lavbundsarealer uden okkerklasse har et ringe indhold af jern i jorden og dermed en ringe evne til at binde partikulært fosfor, hvorfor arealerne er risikoarealer mht. fosforudvaskning. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på lavbundsarealer uden okkerklasse, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer, jf. bilag 10.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

FYRINGSANLÆG

Stuehuset opvarmes med varmegenvinding i forbindelse med mælkekøling. I meget kolde perioder kan der kobles varme på fra staldvarme i den gamle stald. Der stilles ikke skærpede krav vedr. opvarmning af ejendommen.

HÅNTERING OG OPBEVARING AF OLIE, SPILDOLIE OG BRÆNDSTOF

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Type	Placering	Fabrikant	Type nr.	Etableret år	Indhold
Overjordisk	I foderlade	ukendt	ukendt	1992	Dieselolie, 1.700 L

Opbevaring af olie og spildolie

På husdyrbruget opbevares olie og spildolie i olietromler med tætsluttende låg. Tromlerne er placeret inde i maskinhuset (H). Der er etableret en opsamlingsbakke, der kan opsamle evt. lækage af tønderne. Kvitteringer for afleveret olie gemmes.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med uigennemtrængelig belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

AFFALD

Husdyrbrugets affaldstyper og -håndtering af fremgår af Skema 4 og Skema 5.

Skema 4. Fast affald

ISAG kode	Art	Mængde / type	Opbevaring	Bortskaffelsesmetode
19.00	Forbrændingseget	20 tomme kemikaliedunke, bigbags fra udsæd, frøsække, bindgarn	erhvervscontainer på 8 m ³ , der tømmes hver 2. måned eller efter behov	vognmand afleverer det på genbrugsplads
50.00	Papir/pap	papirsække fra mineraler		
52.00	Plast (EAK-kode 02 01 04)	4 ruller á 10x400 m		

Skema 5. Olie- og kemikalieaffald

EAK kode	Art	Mængde / type	Opbevaring	Bortskaffelsesmetode
13 02 03	Spildolie	5-10 L fra bobcat	olietromler	5-10 L bortskaffes til genbrugsplads. Spildolie fra nye traktorer skiftes af mekaniker og bortskaffes via værkstedet
20 01 18	Medicinrester	kanyler og medicinrester	plastbeholder med låg	genbrugsplads eller dyrlæge
16 06 0	Akkumulatorer	1 hvert 5. år	maskinhus	genbrugsplads
02 01 02	Animalsk affald	estimeret 25 døde dyr	fast bund	DAKA
16 01 07	Oliefiltre	-	-	skiftes og bortskaffes af mekaniker på værksted

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside. De godkendte modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside (www.holstebro.dk) under Natur og Miljø. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager (f.eks. kvittering for aflevering til genbrugsplads, faktura fra maskinhandler med afgift for olieskift inkl. bortskaffelse af spildolie, etc.) skal gemmes og kunne fremvises for de sidste 5 år. NOMI affaldskvittering kan benyttes som dokumentation, såfremt der afleveres farligt affald, såsom spildolie, på genbrugspladsen. Kvitteringer for service på værksted, hvor værkstedet bortskaffer spildolien, og dette fremgår af kvitteringen, kan også bruges som dokumentation for bortskaffelse.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Olie- og kemikalieaffald, herunder produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg m.v., skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke eller på betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

Animalsk affald opbevares overdækket på møddingsplads ud til vejen indtil afhentning til destruktionsanstalt (DAKA).

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl. Ved øget dødelighed i besætningen bør kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil.

Fødevarestyrelsen er myndighed vedr. bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, og da husdyrbruget ved den ansøgte udvidelse overstiger 500 DE, så gælder, at henlæggelse af døde dyr skal ske på cementeret underlag, som er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning. Herudover skal der udarbejdes en sundhedsrådgivningsaftale med en praktiserende dyrlæge og en smittebeskyttelsesplan med den sundhedsrådgivende dyrlæge. Smittebeskyttelsesplanen skal godkendes af fødevarestyrelsen. Holstebro Kommune vurderer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

det derfor hensigtsmæssigt, at placeringen af opbevaringspladsen for døde dyr indgår i smittebeskyttelsesplanen for den samlede bedrift.

Der stilles vilkår om, at en eventuel kadaverplads placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet i øvrigt er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke øvrige skærpende vilkår. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde placering og indretning af opbevaringsstedet.

SPRØJTEMIDLER, MEDICIN OG KEMIKALIER

Opbevaring

Der opbevares medicin på kontoret i stalden. Der forbruges 5x200 L rengøringsmiddel, som opbevares i malkerum med afløb til gylletank. Pesticider og øvrige kemikalier opbevares i aflåst rum med betongulv, utilgængeligt for børn, frostfrit, og uden mulighed for afledning til kloak, jord, dræn, grøfter, vandløb, borer eller brønde.

Håndtering af marksprøjte

Vask og påfyldning sker ved møddingsplads med afløb til gylletank.

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig kilde til punktforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten. Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Udbringning af gylle med indhold af vaskevand på bedriftens markarealer eller på virksomhedens arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Dette kan ske i forbindelse med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads.

Ved udbringning af gylle med indhold af vaskevand hos tredje mand, skal der indhentes tilladelse hertil ved kommunalbestyrelsen. Tilladelsen kan søges samtidig med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. For eksisterende anlæg indhentes en særskilt tilladelse hos kommunalbestyrelsen.

Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet i øvrigt er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke øvrige skærpende vilkår.

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 9.270 m³ gylle inkl. vaskevand, overfladevand og nedbør i gyllebeholdere.

I nedenstående skema angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 6. Opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Seneste 10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gylletank I (K)	1989	år 2010	1.497	1.497
Gylletank II (L)	1993	år 2010	2.166	2.166
Ny gylletank	(2012)	-	-	4.000
Ny fortank	(2012)	-	-	100
SAMLET OPBEVARINGSKAPACITET:			3.663	7.763

På husdyrbruget er der 7.763 m³ opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, svarende til ca. 10 måneders gylleproduktion (inkl. vand) – dertil kommer opbevaringskapacitet i eksisterende fortanke og gyllekanaler samt nye gyllekanaler.

Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningsens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget opfylder kravet om opbevaringskapacitet, når den nye gyllebeholder er bygget. Det vurderes, at husdyrbruget til enhver tid skal råde over en opbevaringskapacitet på 9 mdr. for at sikre, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Eftersom den nye gyllebeholder endnu ikke er opført, stilles vilkår herom, for at sikre, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet under og efter udvidelsen af dyreholdet.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på åbne gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Det stilles vilkår til sikring af, at gyllebeholdere tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, samt at dette noteres i driftsjournal eller logbog. De øvrige nævnte forhold vurderes omfattet af gældende lovgivning.

I henhold til miljøgodkendelse af 30-12-2009 forsynes de 2 eksisterende gyllebeholdere med fast overdækning. I nærværende miljøgodkendelse er ansøgt om overdækning af den nye gyllebeholder, og ingen overdækning af de 2 eksisterende gyllebeholdere.

I henhold til Miljøstyrelsens 'Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) – Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12' dateret maj 2011, er det fastlagt BAT ammoniak emissionsniveau overholdt for stald og gødningslagre samlet set. I Miljøstyrelsens vejledende BAT niveau er indregnet ammoniaktab fra gylletanke, og herunder omkostningseffektivitet og proportionalitet ved fast overdækning som ammoniakreducerende virkemiddel. Eftersom det ansøgte projekt overholder BAT niveauet, og der er frit teknologivalg til at opnå den påkrævede ammoniakreduktion, foretager Holstebro Kommune ikke yderligere vurdering af BAT for opbevaringslagre.

Der skal stilles vilkår for at sikre, at de valgte BAT-teknologier implementeres, så den ansøgte ammoniakemission ikke overskrides. Der for stilles vilkår om, at den nye gyllebeholder skal overdækkes. Den faste overdækning etableres som en teltoverdækning af kunststof, der udspændes som et telt over hver overbeholder. Gyllebeholder forsynes med en høj centermast af metal eller træ. Teltdugen spændes ud imellem masten og beholderens elementer. Dugen bør holdes fri fra beholderkanten, ellers udsættes dugen for stor slitage. Svovlbrinte, som frigives fra gyllen, sammen med kondens på dugens underside og ilt fra luften, danner svovlsyre, der kan angribe betonen. For at undgå, at der drypper kondensvand på betonelementernes indvendige side, kan der f.eks. monteres et "skørt" på indvendig side af teltdugen. Det indvendige "skørt" vurderes at være tilstrækkelig sikring mod nedbrydning af betonen, og der er således ikke behov for ekstra kontrol af beholderen. Der stilles vilkår om, at der etableres korrosionssikring. Herudover stilles der vilkår om, at teltoverdækning maksimalt må stå åben i et døgn i forbindelse med omrøring og tømning af

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

gyllebeholder, og at skader på overdækningen skal repareres, ligesom der skal føres log-bog over skader.

Det vurderes, at opbevaring af flydende husdyrgødning med de stillede vilkår lever op til BAT.

Såfremt den nye gyllebeholder ikke opføres, er der tale om en ændring af projektet, og så skal husdyrbruget vurderes igen. Overdækning af den nye gyllebeholder er en forudsætning for, at husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT.

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

De generelle regler for pumper anvendt til gyllepumpning fremgår af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. I henhold til denne skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpene vilkår.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST GØDNING

Det er oplyst i ansøgningen, at der efter udvidelsen vil blive produceret ca. 460 ton dybstrøelse, svarende til 780 m³. Heraf stammer 580 m³ fra malkekøer og 200 m³ fra kalve. Der findes en møddingsplads på ejendommen med en oplyst opbevaringskapacitet på 225 m³. En del af dybstrøelsen køres direkte ud fra stald til udbringning på mark, og den resterende del lægges i markstak.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares på møddingsplads med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken, såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse fra kvæg, der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompst i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke let vil kunne give anledning til punktkildeforurening, eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene ligger væk fra ejendommen i markstak.

På det pågældende husdyrbrug kan den del af dybstrøelsen, der stammer fra kalve, og som ofte ikke er kompostlignende og derfor ikke kan lægges i markstak, opbevares på møddingsplads eller køres direkte til udbringning på mark. Den resterende del fra malkekøer, i ansøgningen angivet til 66 % af den producerede mængde, skal således enten udbringes direkte til mark eller lægges i markstakke. Standardforudsætningen i husdyrgodkendelse.dk er, at der udbringes 65 % af dybstrøelse direkte til mark. Det estimeres på baggrund heraf, at den årlige mængde dybstrøelseskompst, som skal lægges i markstak, er ca. 180 m³.

Sikring af omgivelserne mod gener og forurening

Der stilles vilkår om, at komposteret dybstrøelse, der opbevares i markstak, skal placeres mindst 150 meter fra nabobeboelse uden landbrugspligt, samt at omlastning ved udkørsel af dybstrøelse skal ske minimum 150 meter fra nabobeboelse. Dette af hensyn til at reducere risikoen for gener af lugt og fluer. En omlastning må højst tage en uge.

Der stilles vilkår om, at markstakkene ikke må ligge det samme sted i mere end 1 år og ikke det samme sted igen før efter 5 år. Yderligere stilles der vilkår om, at placeringen af markstakke løbende noteres på kortbilag, som et redskab til sikring af, at vilkår omkring markstakkenes placering overholdes.

Såfremt ovenstående vilkår og gældende krav om omhyggelig overdækning overholdes, vurderer Holstebro Kommune, at den estimerede mængde kan opbevares i markstak uden risiko for væsentlig forurening eller gener.

Foderrester m.v.

Gødning, foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

AMMONIAK

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 3.150 kg/år, hvilket er en meremission på 711 kg N / år i forhold til 1. januar 2007. Jf. § 26 i husdyrloven skal der foretages en samlet vurdering af alle ændringer siden 1. januar 2007 (dog højst en 8-årig periode), og vurdering af ammoniakudledning og naturpåvirkning foretages derfor på grundlag af meremissionen siden 2007.

Skema 7. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

	ammoniakemission
Emission fra stalde omfattet af kravet om 25 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (staldafsnit for eksisterende produktion)	93,89 kg N/år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	2.277 kg N/år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N/år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	579 kg N/år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	200 kg N/år
Samlet emission efter udvidelse og mindst 25 % reduktion	3.150 kg N/år
Stigning i emission fra miljøgodkendelse 2009 til miljøgodkendelse 2012	298 kg N/år
Stigning i emission fra 2007 til miljøgodkendelse 2012	711 kg N/år

Det generelle krav om ammoniakreduktion - 25 %

Krav om 25 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jvf. IT-ansøgningen. Virkemidler, som er anvendt til at opnå reduktionen, er staldtyper, skraber og overdækning af ny gyllebeholder. Der stilles vilkår til de anvendte virkemidler. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Bufferzonekrav til § 7 naturtyper

Meremissionen er beregnet til 711 kg N pr. år. Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra nærmeste naturområder omfattet af lovens § 7. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af afskæringskriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Der stilles ikke skærpede krav til ammoniak på baggrund af § 3 områder i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

Natura 2000 områder

De nærmest liggende Natura 2000 område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 41 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 29, Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø (ca. 1,5 km mod vest), samt EF-habitatområde nr. 40 Karup Å (ca. 2,5 km mod øst).

De nærmest liggende naturområder, der er kortlagt indenfor habitatområder og som er følsomme overfor atmosfærisk ammoniak, er nogle arealer med tør hede (naturtype 4030) ved Grimme Bakker i det førstnævnte habitatområde. Afstanden er 1,5 kilometer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

I forbindelse med ansøgningen er der foretaget beregninger af kvælstofnedfaldet i nogle naturpunkter, som ligger i samme retning men noget tættere på ejendommen. Beregningerne viser et kvælstofnedfald på 0 kg N/ha/år fra udvidelsen af ejendommen og 0,1 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen.

På denne baggrund forventes ingen væsentlig negativ effekt af udvidelsen på heder eller andre naturtyper i Natura 2000 områder.

§ 3 beskyttet natur og målsat natur

Det naturareal, som ligger nærmest ejendommen, og som er højt målsat i den gældende naturplan (A-målsat), er det ovennævnte hedeareal ved Grimme Bakker.

Indenfor en afstand af 1 km fra ejendommen findes enkelte vandhuller og små moseområder, som er C-målsatte og som ikke forventes at være følsomme overfor atmosfærisk kvælstof.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Siden den 1. januar 2011 har det været et generelt krav, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker.

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der gøres opmærksom på, at der om naturlige og højt målsatte søer og vandhuller gælder krav om 2 meter brede dyrkningsfrie bræmmer. Kravet gælder dog ikke for søer uden til- og fraløb, som er mindre end 100 m², eller hvor der kun er 1 bredejer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

LUGT

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og nabo-ejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i skemaet herunder angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand. Hvor der ikke er angivet geneafstande og vægtede afstande, er de ikke beregnet, fordi det pågældende område ligger længere væk end 1,2 gang geneafstand.

Skema 8. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Korrigeret geneafstand nudrift (2007)	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	407 meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	269 meter (ny model)	-	-	-	Ja, ingen samlet bebyggelse inden for 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig uden landbrugspligt	104 meter (FMK)	49 meter (FMK)	65 meter (FMK)	100 meter (FMK)	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand

Samlet vurdering for lugt

Bygningerne ligger ca. 4,5 km nordøst for Sevel byzone og ca. 1,6 km vest for samlet bebyggelse (Mogenstrup). Nærmeste nabo uden landbrugspligt Hjelmhedevej 4 ligger ca. 60 meter fra nærmeste staldbygning. Den vægtede gennemsnitsafstand er beregnet til 100 meter.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

TRANSPORT

Regelmæssig transport af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. sker på offentlig vej. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget og arealerne.

Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk forekommer udenfor normal arbejdstid. Gyllekørsel foregår ad offentlige veje, jf. bilag 3. Der afsættes husdyrgødning svarende til 27,5 DE til Preben Christensen, Tingvej 6, 7800 Skive. Gylleaftalearealerne er beliggende i forbindelse med bedriftens egne udbringningsarealer.

Skema 9. Oversigt over antallet af årlige transporter:

Type	Antal transporter			ændring 2007-2012
	før udvidelse 2007	efter udvidelse 2009	efter udvidelse 2012	
Indkøbte foderstoffer	12	12	24	+ 100 %
Fyrings- og dieselolie	12	12	15	+ 25 %
Husdyr til/fra husdyrbruget	60	70	70	+ 17 %
Mælk	183	183	183	0 %
Husdyrgødning (15 tons vogn)	370*	430*	550*	+ 49 %
Grovfoder / ensilage	800	1000	1200	+ 50 %
Handelsgødning	5	5	5	0 %
DAKA	25	25	25	0 %
Dyrlæge	100	100	50	- 50 %
Antal transporter i alt	1567	1837	2122	+ 35 %

*på offentlig vej.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kom-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

municipalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

På Hjelmhedevej 6 vil foder- og gødningstransporter blive forøget, når der er flere dyr på bedriften. Udvidelsen i DE siden 2007 er 105 %. Det samlede antal transportere øges kun med 35 %, og antallet af transportere vurderes ikke at ligge over, hvad man kan forvente. I det transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne. Ved god landmandspraksis, dvs. hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget, kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener bør transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde, mælketransport m.v. kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset. Der stilles vilkår til sikring heraf.

Nye tilforpagtede / ejede arealer ligger i tilknytning til eksisterende arealer, og gylletransporterne vil derfor foregå ad de samme veje som tidligere (se bilag 3). Der vil blive flere gylletransporter fra Hjelmhedevej 6, men beboere langs transportruter vil ikke nødvendigvis opleve øgede transportgener til arealerne, da disse også tidligere kan have modtaget husdyrgødning. Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Beboerne langs Hjelmhedevej har i høringsfasen indgivet bemærkninger vedr. trafikale gener. Disse er gengivet og behandlet i bilag 18. Holstebro Kommune vurderer, at transportbelastningen, som følge af udvidelse af husdyrbruget, ikke forøges væsentligt. Holstebro Kommune kan kun regulere transportere fra eksterne transportører, såsom mælkevoenen, ved at meddele afslag på ansøgning om godkendelse, hvilket efter Holstebro Kommunes vurdering ikke er proportionalt i den konkrete sag.

Rengøring af offentlig vej

Bemærk, at ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørslens ophør, jf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med det stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. Se i øvrigt bilag 18 for en uddybende vurdering af trafikgener, på baggrund af indkomne bemærkninger i høringsfasen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

STØJ

Ventilationsanlæg

Ventilatorer kører efter behov, men en stor del af døgnet.

Malkeanlæg

Kompressor i malkemaskinerum kører i døgn drift pga. malkerobotterne. Malkerobotterne kan ikke høres uden for stalden.

Foderlevering

Indblæsning af korn sker i høsten.

Foderblander

Fuldfoderblander kører 1 gang dagligt til kørerne og til kvierne. Se i øvrigt vurdering af støjgener fra foderblander i bilag 18.

Valser

Ansøger har oplyst, at der er anskaffet en støjsvag valse med sensor, som kører automatisk, når robotterne mangler foder. Bå baggrund heraf er de rikke stillet vilkår om tidsrum for brug af fodervalse. Ansøger har desuden oplyst, at valser flyttes til nybyggeriet, og derfor i fremtiden findes langt fra naboskel. Se i øvrigt bilag 18.

Samlet vurdering af støj

Korntørringsanlæg, transport, fodring og støj fra dyrene samt ventilationsanlæg er sædvanligvis de væsentligste støj kilder fra husdyrbrug. I forbindelse med den ansøgte udvidelse implementeres ikke støj dæmpende tiltag.

Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen. Til gengæld stilles der vilkår om, at driftstiden for de forskellige støj kilder kan reguleres. Der fastsættes vilkår om, at såfremt der opstår gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/ beregninger efter nærmere definerede anvisninger. Der meddeles vilkår iht. Miljøstyrelsens vejledende støjkraav.

På baggrund af ansøgers beskrivelse samt de fastsatte vilkår vurderer Holstebro Kommune, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Ud fra ovenstående vurderes det, at BAT i forbindelse med støj er overholdt. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for de omkringboende, skal projektet vurderes iht. principperne for BAT.

STØV

Der kan især i tørre perioder forekomme støv fra ejendommen ved færdsel med køretøjer. Der henvises til god landmandspraksis, dvs., at for at begrænse støvgener skal al transport til og fra bedriften foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der anvendes tørt foder bl.a. i forbindelse med fodring af kalve og køer. I forbindelse med levering og håndtering af dette foder kan der opstå støvgener i og omkring bygningerne. Valsning af korn og snitning af halm foregår indendørs.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT at anvende støvreducerende teknologi som støvposer eller melcykloner ved indblæsning af foder i siloer. Der stilles vilkår om, at fodersiloer skal udstryes med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning for at sikre mod støvgener ved indblæsning af foder.

Der stilles vilkår til sikring af de omkringboende mod støvgener. Generelt forventes der ikke støvgener på eller omkring ejendommen, såfremt de stillede vilkår overholdes.

LYS

Der er ingen decideret arbejdsbelysning udenfor staldene. Der er ingen dæmpet natbelysning, da ansøgers erfaring er, at malkerobotterne fungerer bedst ved fuld belysning.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da der er bevoksninger af træer og bygninger m.v. mellem stalde og naboejendomme.

SPILDEVAND

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i nedenstående skema:

Spildevandstype	Håndtering
Tagvand	Ledes til tørbrønde (overfladenedsivning)
Afløb fra vaskeplads	Ledes til gylletank. Ca. 50 m ³
Afløb fra møddingsplads	Ledes til gylletank. Ca. 60 m ³ regnvand
Afløb fra ensilageplads	Ledes til gylletank
Husspildevand / toilet i teknikrum	Ledes til septiktank
Vaskevand fra malkerobotter og mælketank	Ledes til gylletank. Forventet mængde 1700 m ³ /år

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Der stilles vilkår om, at tagvand fra nye bygninger (ny kostald og goldkostald) skal ledes til regnvandsfaskiner.

Ansøger har oplyst, at der på et senere tidspunkt ønskes etableret et udsprinklingsanlæg til overfladevand fra ensilagesiloer. Dette skal ansøges hos Holstebro Kommune, inden det kan etableres. Anlægget skal overholde dimensioneringskrav, som kan oplyses ved henvendelse.

Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

SKADEDYR

Rotter

Der er udsat rottekasser af godkendt firma.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtet til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Neporex anvendes og derudover bliver der til tider sprøjtet.

Der stilles vilkår om, at der på husdyrbruget skal foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

DRIFTSFORSTYRELSE ER UHOLD

Gylleudslip

En væsentlig risikofaktor er udslip af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk, eller en pumpe starter utilsigtet, kan gylle løbe i dræn, vandløb, søer eller fjorde og forårsage forurening. Det nærmeste vandløb er Sebstrup Bæk, som løber rørlagt ca. 100 meter sydøst for ejendommen. Desuden findes to vandhuller ca. 70 og 200 meter øst for ejendommen. Der er ingen vandløb/søer nær den nye gyllebeholder, som ikke ligger i tilknytning til ejendommens øvrige bygninger. Ejendommen inkl. den nye gyllebeholder ligger omkring kote 17, og terrænet falder mod den rørlagte bæk og de små vandhuller til kote 11-12 meter. Stalde og øvrige bygninger står imellem de eksisterende gylleholdere og vandløb/vandhuller, og vil formodentlig til dels tilbageholde en del af gyllen ved udslip. Den nye gyllebeholder ligger i en afstand af 400 meter fra vandhullerne. Der er mere end 100 meter fra alle 3 gylleholdere til nærmeste vandløb/sø. Faldet fra de to eksisterende gylleholdere til nærmest vandhul er fra kote 17,5 til kote 11,5, dvs. 6 meter, over en afstand af 170 meter, dvs. et fald på $(\tan^{-1}(6/170) =) 2$ grader. Den nye gyllebeholder ligger i kote 16,5 ca. 450 meter fra et vandhul i kote 11,5 – dvs. et fald på $(\tan^{-1}(5/450) =) 0,6$ grader. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at ingen af gylleholderne er omfattet af krav om alarm eller barriere jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der er i forbindelse med miljøgodkendelse 2009 udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Heri er oplyst, at der ikke findes dræn omkring ejendommen, men at der på ejendommen findes traktor med læsser og slamsuger samt halm, som kan anvendes til opsamling og inddæmning, såfremt der sker gylleudslip.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Kommunen skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Der er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, herunder små uheld som f.eks. oliespild og store uheld som f.eks. gylleudslip, brand o.l. Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

I 2009 er udarbejdet beredskabsplan for husdyrbruget i forbindelse med miljøgodkendelse. Denne fremgår af bilag 13.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

RENERE TEKNOLOGI OG RESSOURCESTYRING

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere tek-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

nologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

El/energi	▪ Varmegenindvinding fra malkeanlægget og mulighed for tilkobling af staldvarme. Varme udvindes til opvarmning af stuehus og varmt vand ▪ Naturlig ventilation i nye stalde samt til dels i gamle stalde ▪ Beskeden belysning udendørs ▪ Energisparepærer/rør ▪ Frekvensstyret vakuumpumpe til malkerobotter reducerer energiforbruget
Vand	▪ Kontrol af mælkekøleanlæg én gang årligt ▪ Fokus på vandforbruget og hurtig udskiftning af defekte rør m.m. ▪ Malkerobotter har lavt forbrug af vaskevand
Ammoniak:	▪ Skrabere på spaltearealer i eksisterende og nye stalde ▪ Lovpligtig nedfældning og slangeudlægning minimerer ammoniakfordampning ved udbringning af gylle ▪ Ny gylletank overdækkes
Management	▪ Ca. 3-4 årlige besøg af kvægbrugskonsulenten til en-dags foderkontrol, opmåling af foder, analyse af foder, foderplaner og generel rådgivning til optimering af foderforbruget og ressourceforbruget ▪ Ensilage opbevares i fodersiloer, derved minimeres ressourcospild ▪ 5 gange årligt er der kontrol af malkerobotterne ▪ Ansøger holder sig fagligt ajour via erfagrunder, møder, kurser, artikler m.m. ▪ Rengøring omkring bygninger minimerer lugt og uhygiejniske forhold ▪ Gyllen tømmes fra tanken med selvlæssende vogne med tilbageløb, så der ikke kan opstå spild i forbindelse med tømningen ▪ Offentlig vej rengøres efter arbejde hvis nødvendigt, som en del af godt landmandsskab ▪ Der føres sprøjtejournal, logbog m.m. ▪ Der udarbejdes gødningsplaner, hvor tildelt gødning afpasses afgrødernes behov for næringsstoffer

Ressourceforbrug

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie:

Skema 10. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse 2007	Forbrug efter udvidelse 2009	Forbrug efter udvidelse 2012	ændring 2007-2012
El	175.000 kWh	200.000 kWh	300.000 kWh	+ 71 %
Vand	5.900 m ³	8.500 m ³	12.000 m ³	+ 103 %
Dieselolie	15.000 liter	15.000 liter	25.000 liter	+ 67 %
Foder, ensilage	1,2 mio. FE	1,8 mio. FE	2 mio. FE	+ 67 %

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Stigningen i dyreholdet i DE siden 2007 er 105 %, og stigningen i ressourceforbruget af især vand afspejler dette. Jf. www.energiguide.dk er det typiske årlige ressourceforbrug på malkekvægbrug:

- Markarbejde: typisk 250 L diesel/ha. På Hjelmhedevej 6 dyrkes 245 ha, og der er oplyst et forbrug på 25.000 L, dvs. 102 L/ha.
- Elforbrug: typisk 870 kWh pr. ko. På Hjelmhedevej 6 er ansøgt om 300 malkekøer og estimeret et forbrug på 300.000 kWh, svarende til 1000 kWh pr. ko – lidt mere end det typiske. Ansøger har hertil oplyst, at en stor del af det høje elforbrug skyldes markvanding på udbringningsarealerne.

På et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælkekølingsanlægget. Anlægget bør derfor tilses løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v. I godkendelsen stilles derfor vilkår om, at husdyrbrugets mælkekølingsanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser i øvrigt, stilles der vilkår om, at husdyrbruget mindst hvert 5. år skal gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Energigennemgang kan f.eks. tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal den indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller lign.

Siden husdyrbruget blev miljøgodkendt i 2009 er der foretaget 1 energigennemgang af husdyrbruget af EnergiMidt A/S. I henhold til den fremsendte rapport kan der spares 41.006 kWh / 32.805 kr pr. år ved at reducere belysning fra 24 til 16 timer/døgn, installere LED belysning og opdatere mekanisk ventilation. Tilbagebetalingstiden for investeringerne er mindre end 5 år. Ansøger har efterfølgende drøftet situationen igen med EnergiMidt A/S, i forhold til opførelse af 2 nye stalde på husdyrbruget, og har oplyst til Holstebro Kommune, at EnergiMidt A/S ikke længere anser investeringer i LED lys og ventilation i eksisterende stalde som fornuftigt, ud fra en betragtning om, at sammensætningen af dyr og belægningsgrad i de eksisterende stalde ændres ved opførelse af nye stalde. Ansøger har istedet indgået aftale med EnergiMidt A/S om, at der ydes rådgivning i forbindelse med opførelse af de nye stalde. Forbrug af lys i eksisterende stalde vil automatisk falde, når køerne flyttes til de nye stalde. De automatiske malkerobotter kræver lys en stor del af døgnet, og der skal fremover opstaldes kvier, som ikke skal bruge malkerobotter, i de eksisterende stalde.

Der stilles på baggrund af ovenstående ikke vilkår om de tiltag, der nævnes i rapporten. Der stilles vilkår om, at ansøger skal konsultere en energirådgiver vedrørende mulige energibesparelser i de nye stalde.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

BAT - management

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

For at forbedre den generelle miljømæssige drift, er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning,
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Godt management er i henhold til Holstebro Kommunes opfattelse endvidere, at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning

Der stilles i henhold til ovenstående vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, anvender BAT indenfor management.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

PRODUCERET OG UDBRAGT HUSDYRGØDNING

Husdyrgødning fra det ansøgte dyrehold fremgår af Skema 11. Desuden fremgår, hvor meget gødning der tilføres ansøgers egne arealer, og hvor meget der tilføres aftalearealer.

Skema 11. Gødningsregnskab for husdyrbruget pr. år

	Kg N	Kg P	udnyttelse	DE
Produceret husdyrgødning Hjelmhedevej 6, 7800 Skive				
Kvæggylle	53.769	9.272	70 %	536,88
Dybstrøelse	4.285	665	45 %	45,47
Fraført til Tingvej 6, 7800 Skive (CVR nr. 27021891)				
Kvæggylle	2.750	467	70 %	27,50
Udbringes på ejede og forpagtede arealer (produceret minus fraført)				
Kvæggylle	51.019	8.805	70 %	509,38
Dybstrøelse	4.285	665	45 %	45,47
I alt	55.304	9.470		554,85

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for Holstebro Kommunes vurdering af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 11 angivne.

UDBRINGNINGSSAREALER

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Hjelmhedevej 6. Herudover afsættes der husdyrgødning til aftalearealer tilhørende Preben Christensen, Tingvej 6, 7800 Skive (CVR: 27021891) i Holstebro Kommune. Aftalearealerne behandles separat i § 16 arealgodkendelse.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 243 ha, hvoraf 111 ha er forpagtede. Udbringningsarealerne fremgår af Skema 12 og bilag 6-7.

Skema 12. Husdyrbrugets udbringningsarealer – placering fremgår af bilag 6-7

Marknr	Ha	Ejer
Ejede arealer		
1-0	2,81	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
2-0	5,20	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
3-0	2,06	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
3-1	3,57	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
3-2	0,81	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
6-0	2,81	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
8-0	6,75	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
9-0	5,02	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
11-0	3,71	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
12-0	4,79	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Marknr	Ha	Ejer
13-0	5,00	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
14-0	5,56	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
15-0	5,58	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
16-0	4,62	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
19-0	2,70	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
20-0	3,05	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
21-0	3,57	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
23-0	1,01	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
23-1	0,85	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
24-0	4,13	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
25-0	3,82	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
26-0	4,12	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
27-0	3,38	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
28-0	2,66	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
29-0	3,43	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
30-0	3,54	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
31-0	0,73	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
32-0	1,78	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
33-0	1,45	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
34-0	1,68	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
37-0	10,32	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
40-0	0,39	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
41-0	4,17	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
41-1	0,87	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
42-0	2,92	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
43-0	1,88	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
Obj-80	4,99	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive
Nytilkøbt 3	0,99	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
Nytilkøbt 4	0,52	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
Nytilkøbt 5	1,47	Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6, 7800 Skive (Skive Kommune)
i alt	131,91	ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
22-0	2,92	Jakob Staun Munch Ledet, Herningvej 46, 7800 Skive (Skive Kommune)
22-1	0,58	Jakob Staun Munch Ledet, Herningvej 46, 7800 Skive (Skive Kommune)
35-0	5,82	Peder Valdemar Bæk, Sebstrupvej 9, 7800 Skive
36-0	5,41	Peder Valdemar Bæk, Sebstrupvej 9, 7800 Skive
48-0	10,58	Anders Haahr Andersen, Bærsholmvej 24 og Henrik Haahr Andersen, Bærsholmvej 20, 7800 Skive (Skive Kommune)
49-0	7,33	Anders Haahr Andersen, Bærsholmvej 24 og Henrik Haahr Andersen, Bærsholmvej 20, 7800 Skive
50-0	5,57	Mogens Junge Jensen, Sebstrupvej 5, 7800 Skive
51-0	9,76	Mogens Junge Jensen, Sebstrupvej 5, 7800 Skive
52-0	1,20	Mogens Junge Jensen, Sebstrupvej 5, 7800 Skive
53-0	5,61	Mogens Junge Jensen, Sebstrupvej 5, 7800 Skive
54-0	6,64	Mogens Junge Jensen, Sebstrupvej 5, 7800 Skive
55-0	5,28	Mogens Junge Jensen, Sebstrupvej 5, 7800 Skive
Obj-75	7,82	Carl Thomas Balling, Tingvej 52, 7800 Skive
Obj-76	4,39	Carl Thomas Balling, Tingvej 52, 7800 Skive
Obj-77	3,43	Carl Thomas Balling, Tingvej 52, 7800 Skive
Obj-79	12,61	Carl Thomas Balling, Tingvej 52, 7800 Skive
Obj-81	1,33	Bente Dueholm og Søren Hansen, Stubbergårdvej 3, 7830 Vinderup
Obj-82	3,33	Bente Dueholm og Søren Hansen, Stubbergårdvej 3, 7830 Vinderup
Obj-83	3,35	Bente Dueholm og Søren Hansen, Stubbergårdvej 3, 7830 Vinderup

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Marknr	Ha	Ejer
Obj-93	11,02	Poul Emil Nielsen, GI Skivevej 2, 7830 Vinderup
i alt	110,82	ha forpagtede arealer
i alt	242,73	ha forpagtede og ejede arealer

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). Ansøger ønsker at anvende husdyrgødningsbekendtgørelsens særlige mulighed for at udbringe op til 2,3 DE/ha, jf. § 27 stk. 3, hvilket er betinget af, at:

- mindst 2/3 af den udbragte husdyrgødning stammer fra kvæg;
- mindst 70 % af udspretningsarealet dyrkes med foderroer, permanent græs, græs i om-drift eller græsefterafgrøder udlagt i vårbyg, helsæd, grønkorn eller majs.
- husdyrgødning ikke udbringes 31/8-1/3 på græsarealer, som ompløjes i samme planpe-riode
- pløjning efterfølges af afgrøde med kvælstofbehov
- græsarealer kun ompløjes 1/3-1/6
- græsefterafgrøder tidligst nedpløjes eller nedvisnes 1/3
- der ikke dyrkes bælg-sæd eller kløver, undtaget kløvergræs med mindre end 50 % kløver
- der foretages dokumenterede N- og P-analyser af jorden mindst hver 3. år / 5 ha

Der udbringes i ansøgt drift 2,29 DE/ha (554,85 DE på 242,73 ha ejede og forpagtede ud-bringningsarealer). Harmonikravet er derfor overholdt, såfremt betingelserne i husdyrgød-ningsbekendtgørelsens bilag 2 er overholdt, jf. ovenstående.

Der stilles vilkår om, at der maksimalt må udbringes gødning svarende til 554,85 DE eller 2,29 DE/ha, da dette reducerede harmonitryk er et virkemiddel, der er anvendt til at ned-bringe nitratudvaskningen, jf. afsnittet om Natura 2000. Der må således heller ikke modta-ges slam, eller andet affald med næringsstofindhold, til udbringning på marker, udover den ansøgte husdyrgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet, eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer, uden forudgående godkendelse fra godkendel-sesmyndigheden.

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tred-jemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før plan-årets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte og efterafgrøder

Arealerne drives med sædskifte K12, som er defineret af, at der kan udbringes op til 2,3 DE/ha som beskrevet ovenfor. Det valgte sædskifte svarer således til referencesædskiftet, og er reguleret jf. gældende bestemmelser i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der er ikke anvendt ekstra efterafgrøder som virkemiddel til at nedbringe nitratudvaskningen. Der stilles vilkår til sædskiftet, da dette er en forudsætning for den beregnede nitratudvaskning, jf. afsnit om Natura 2000.

Udbringning af husdyrgødning

I ansøgningen er oplyst, at der anvendes slæbeslanger eller nedfælder til udbringning af husdyrgødning, afhængig af afgrøde og vejrforhold.

Transport

Transport af gylle til udspretningsarealerne er vurderet i afsnit vedr. transport. Det vurderes, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener.

Bynære udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er beliggende i primært landbrugsområde. Marker ligger væk fra bymæssig bebyggelse. Nærmeste byzone er Sevel, ca. 2 km fra nærmeste mark. Nærmeste landsby er Mogenstrup, ca. 400 meter øst for nærmeste mark.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ligger p.t. mere end 200 meter fra de nævnte områder. Såfremt der i Skive Kommune er udbringningsarealer, der ligger nærmere end 200 meter fra de nævnte områder (f.eks. til landsbyen Bærs), gælder, at der på de pågældende arealer ikke må udbringes husdyrgødning weekend og helligdage. Holstebro Kommune vurderer, at generne fra udbringning af husdyrgødning fra husdyrbruget er begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode, typisk i foråret.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svinproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelse så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav at:

- udarbejde mark- og gødningsplaner

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- ikke udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- nedfælde gylle på sort jord og i græs,
- nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha),
- etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning,
- ikke udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende mindre end 20 meter fra vandløb/søer etc.,
- opretholde 2 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning, eller kan tolkes i en bredere miljømæssig forstand, såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredding og om nødvendigt nedpløjer husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning, hvilket kan reducere lugtemissioner og tillade mere fleksibel udbringning,
- sprede gødning så tæt som muligt på tidspunktet for maksimal afgrødevækst hvor optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Der stilles på baggrund heraf vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab, og at det ikke må udbringes husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Desuden stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der er husdyrbruget ansvar, at evt. leverandører overholder godkendelsens vilkår. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning med de stillede vilkår.

MILJØPÅVIRKNING AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Grundvand

Udspretningsarealerne ligger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsoplande, indvindingsoplande til vandværker og hygiejnezone for vandværksboringer.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til vandværker, og arealerne ligger uden for områder for kommende indsatsplaner for vandværker, vurderes det, at der ikke i miljøgodkendelsen skal stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget:

Småflagermus:	På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.
Birkemus:	Arten forekommer nær Struer, men er ikke registreret så langt østpå som her.
Odder:	Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.
Markfirben:	Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.
Stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø:	Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer. Der stilles vilkår om, at der vil gælde krav om 10 meter udyrkede bræmmer omkring vandhuller, hvor der eventuelt i fremtiden konstateres en bestand af disse.
Grøn kølleguldsmed:	Forekommer udbredt i Karup Å, men ventes ikke at blive negativt påvirket af projektet.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrbruget er beliggende i oplandet til Natura 2000 området Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning, hvilket er beskrevet og vurderet herunder. Ca. 2 ha ud af husdyrbrugets samlede areal på 243 ha er desuden beliggende i oplandet til Stubbergård Sø og Flyndersø. Påvirkningen af disse søer er ikke beskrevet eller vurderet, da det på baggrund af arealets størrelse i sig selv (2 ha) vurderes, at husdyrbruget ikke medfører væsentlig påvirkning af søernes tilstand m.v. pga. næringsstofudledning fra de 2 ha.

BESKRIVELSE AF NATURA 2000-VANDOPLAND SKIVE FJORD, LOVNS- SAMT RISGÅRDE BREDNING OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

Husdyrbruget er beliggende i oplandet til Skive Fjord, Lovns- samt Risgårde Bredning, hvoraf Lovns Bredning er udpeget som del af Natura 2000-område (N30) på baggrund af EF-habitatområde (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)⁶.

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁶ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skive Fjord, Lovns Bredning er inderfjorde, der afvander til Risgårde Bredning via Hvalpsund. Oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er på 144.339 ha, og er domineret af landbrugsarealer. Det samlede landbrugsareal (GLR-areal) udgør ca. 101.037 ha⁷.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14) fremgår af nedenstående tabeller.

Table 1. Udpegningsgrundlaget for H30. Naturtyper der er anført med "*" er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtyper
1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
1150	*Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
1220	Flerårig vegetation på stenede strande
1230	Klinter eller klipper ved kysten
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandenge
2140	*Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnåluger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160	Brundvandet sø
3260	Vandløb med vandplanter
4010	Våd hede
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230	*Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våd eng
6420	Urtebræmme
6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
7120	Nedbrudt højmose
7140	Hængesæk
7150	Tørvelavning
7220	*Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230	Rigkær
9110	Bøg på mor
9130	Bøg på muld
9160	Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
9190	Stilkegeskove og krat på mager sur bund
91D0	* Skovbevoksede tørvemoser
91E0	*Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

⁷ Beregnet af Conterra som gennemsnit af oplysninger fra gødningsregnskaberne 2007-2009.

Tabel 2. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Fuglearter	Ynglende	Trækkende
A038	Sangsvane		X
A067	Hvinand		X
A069	Toppet skallesluger		X
A070	Stor skallesluger		X

Tabel 3. Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Nr.	Arter
1013	Kildevældsvindelsnegl (<i>Vertigo geyeri</i>)
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)
1042	Stor kærguldsmed (<i>Leucorrhina pectoralis</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)
1099	Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>)
1103	Stavsild (<i>Alosa fallax</i>)
1166	Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)
1318	Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>)
1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)
1393	Blank Seglmos (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)
1528	Gul stenbræk (<i>Saxifraga hirculus</i>)

SMV-analysen⁸ for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested, Nørre Ådale samt Skravad Bæk (Natura 2000-område nr. 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14 anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation.
- Grøn kølleguldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Bæklampret, dette dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dette dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet.
- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kransnålalge-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet.
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter.
- Tørt kalksandsoverdrev og kalksoverdrev da typernes arealer generelt er små og fragmenterede.
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for Nbelastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter.
- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.

⁸ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Arealer med nedbrudt højmoser, hængesæk, tørvelavning, kildevæld og rigkær på grund af uhensigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmoser, hængesæk og tørvelavning.
- De 6 skovtyper da næringsstofbelastningen fra luften overskrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne.
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder.

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandengsvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.
- Stor kærguldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse
- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til arternes forekomst i området.
- Det eneste kendte areal med klithede i området, på grund af manglende kendskab til naturtypens forekomst og udbredelse i område.
- De ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab til deres forekomst og tilstand.
- Vandløb pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området.
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området.
- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Den primære påvirkning af EF-habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14) fra udvidelser af husdyrbrug i Holstebro Kommune sker gennem udvaskning af næringsstoffer ved udbringning af husdyrgødning på husdyrbrugets udbringningsarealer. Projektet vurderes primært at kunne påvirke Lovns Bredning, der er en del af udpegningsgrundlaget, jvf. større lavvandede bugter og vige (1160). Lovns Brednings prognose er ugunstig pga. for store tilledninger af næringsstoffer fra land, især af kvælstof. Dette resulterer i nedsat sigtedybde, forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse, samt hyppige tilfælde af iltvind ved bunden. Bundfaunaens sammensætning påvirkes i høj grad af disse forhold. Lovns Bredning kan karakteriseres som en lukket inderfjord.

Naturtyper og arter i udpegningsgrundlaget er gengivet i fuld udstrækning⁹ ovenfor, men en række af disse vil ikke kunne påvirkes af et projekt i Holstebro Kommune. En stor del af udpegningsgrundlaget for N30 forefindes i Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk, og denne del af udpegningsgrundlaget vurderes ikke at blive påvirket af husdyrbrug beliggende i Holstebro Kommune. Mht. naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk ammoniakpåvirkning, behandles disse ikke i indeværende miljøgodkendelse, da afstanden fra Holstebro Kommunegrænse og til Natura-2000 området er over 18 km, hvorfor ammoniakdepositionen fra projektet ikke vurderes at kunne medføre væsentligt forringelser i udpegningsgrundlaget.

⁹ Jvf. kritikpunkterne i EU-dom C-304/05, hvor det blev anført, at der i afgørelser skal være udtømmende oversigt over områdets beskyttede arter og følgelig et givent projekts konsekvenser for disse.

Arter såsom sangsvane og stavsild vurderes at kunne påvirkes af projektet gennem påvirkningen af det marine miljø i Skive Fjord og Lovns Bredning, da fødegrundlaget for arterne til dels er betinget af vandkvaliteten i de marine områder. Holstebro Kommune vil derfor i det følgende vurdere projektet i relation til påvirkningen af de marine områder.

HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU - NÆRINGSSTOFFER

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

NITRAT

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

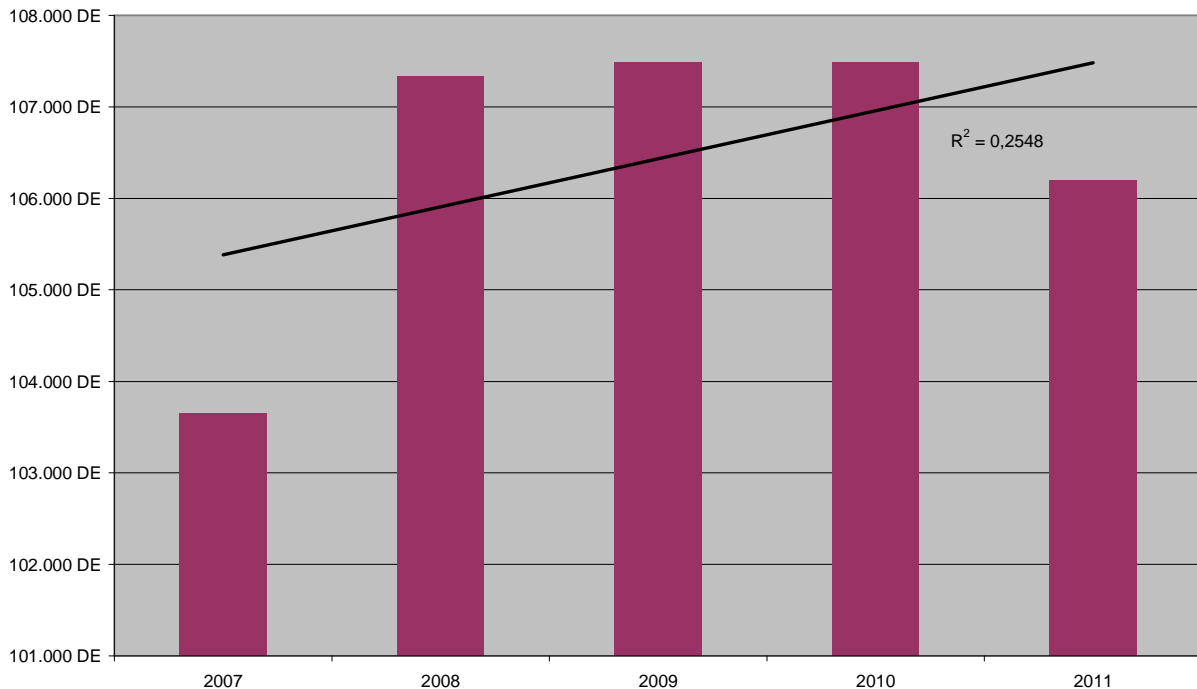
AD pkt. 1A)

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er udarbejdet af Conterra for Miljøstyrelsen, og er udgivet af Miljøstyrelsen i Nyhedsbrevet Husdyrgodkendelse nr. 23 den 10. februar 2012. Udviklingen i dyretryk i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredninger fremgår af nedenstående figur:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Figur 1. Udviklingen i dyreenheder (DE) produceret i oplandet og deloplandene til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredninger i perioden 2007 til 2011.

Af Figur 1 fremgår det, at korrelationskoefficienten for den lineære regression – dvs. forklaringsgraden - er 0,25. I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis korrelationskoefficienten / forklaringsgraden er mindre end 0,5, men i stedet en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i 2011 og i 2007.

Fra 2007 til 2011 er antallet af producerede DE i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredninger steget fra 103.652 DE i 2007 til 106.201 DE i 2011, dvs. en stigning på 2.549 DE, hvilket svarer til en relativ ændring på 2,5 %. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at antallet af producerede DE i oplandet i perioden 2007 til 2011 er stigende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau ikke er opfyldt, jvf. Figur 1.

Punkt 1B og 1C beskrives ikke for Skive Fjord, idet punkt 1A ikke er opfyldt, jf. Miljøstyrelsens vejledning herom.

Idet husdyrproduktionen i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredninger er stigende, skal der som udgangspunkt meddeles afslag på det ansøgte projekt. Miljøstyrelsen har dog foretaget ændringer i vejledningen om husdyrgodkendelsesloven vedrørende konkrete vurderinger af nitratudvaskningen til overfladevande, der ligger udover det fastlagte beskyttelsesniveau. Dette betyder, at hvis husdyrbruget reducerer udvaskningen til et niveau på linje med et planteavlbrug, nærmere defineret som udvaskningen fra arealer drevet som rent planteavlbrug, uden husdyrgødning, kan der ses bort fra en stigning i husdyrholdet i oplandet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Det ansøgte projekt

Samtlige 243 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredninger.

Ansøger har fremsendt en fiktiv ansøgning (nr. 35895) med planteavlssædskifte – S1-sædskifte på lerjorde og S3-sædskifte på sandjorde - hvor der udbringes 1,44 DE i dybstrøelse (147 kg N, 23 kg P) og derudover udelukkende handelsgødning, på de ansøgte udbringningsarealer. Ifølge ansøgningssystemet er N-udvaskningen til rodzonen fra arealerne, når de således drives som planteavlsbrug, beregnet til 73,5 kg N/ha i Farm N. Jf. vejledningen på www.husdyrgodkendelse.dk er det nødvendigt at udbringe en lille smule husdyrgødning, for at systemet rent teknisk kan udføre beregningen af udvaskningen.

I den indsendte ansøgning (nr. 23295) hvor arealerne drives med 2,29 DE/ha og deraf følgende K12 sædskifte, hvor andelen af græs er 70 %, og der er en række øvrige forudsætninger for driften af arealerne, som er angivet i husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2, er N-udvaskningen til rodzonen fra arealerne beregnet til 57,6 kg N/ha i Farm N.

Jf. Miljøstyrelsens vejledning kan det ansøgte projekt derfor godkendes, selvom der sker en udvidelse af dyreholdet i et opland til et nitratfølsomt Natura 2000 område, hvor husdyrtrykket er steget fra 2007 til 2011, idet udvaskningen af nitrat fra husdyrbrugets arealer ved den ansøgte drift er beregnet til at være lavere end udvaskningen fra arealerne, hvis de blev drevet uden husdyrgødning. Se nedenstående skema.

Skema 13. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved dyrkning af udbringningsarealerne beliggende i oplandet til Skive Fjord som planteavlsbrug, samt for ansøgt drift og ansøgt drift uden husdyrgødning

	Planteavl	Ansøgt drift	Ansøgt drift uden husdyrgødning
Harmonitryk og anvendte virkemidler	0,01 DE/ha Handelsgødning S1/S3-sædskifte	2,29 DE/ha 0 % ekstra efterafgrøder K12-sædskifte	0 DE/ha K12-sædskifte
N-udvaskning fra rodzonen	73,5 kg N/ha	57,6 kg N/ha	49,9 kg N/ha

Forskellen i udvaskning på 15,9 kg N/ha mellem planteavl og ansøgt drift skyldes dels opbygning og frigivelse af kvælstof i jordpuljen. Jvf. Skema 14 øges markoverskuddet ved ansøgt drift med 77 kg N/ha, og en stor del af reduktionen i forhold til planteavl sker som følge af øget oplagring af N i jordpuljen (49,3 kg N oplagres i jordpuljen hvert år), hvor der ved planteavl frigives 10,3 kg N/ha hvert år – ifølge Farm N-beregningen. Holstebro Kommune har kontaktet Danmarks Jordbrugsforskning (DJF) vedr. dette forhold. DJF har oplyst, at den øgede oplagring af N i jordpuljen skyldes en øget opbygning af kulstof i jorden. Årsagen hertil er, at andelen af kløvergræs/vedvarende græs er 70 % i et K12 sædskifte, hvorimod der ingen græs er i et S1/S3 sædskifte. Holstebro Kommune finder derfor, at der skal stilles vilkår om, at andelen af kløvergræs/vedvarende græs som minimum skal opfylde kriterierne for sædskifte K12, og der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår om, at betingelserne for udbringning af 2,3 DE/ha i husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2 skal overholdes.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 14. Farm-N beregning af udvaskning fra husdyrbrugets arealer ved en reduktion af mængden af udbragt husdyrgødning i henhold til DE-reduktionsprocenten og ved anvendelse af virkemidler

	Planteavl 0,01 DE/ha S1/S3-sædskefte Korrigeret til "0-rest"	Ansøgt 2,3 DE/ha K12-sædskefte Korrigeret til "0-rest"	Difference (ansøgt minus planteavl) Korrigeret til "0-rest"
Markoverskud	70,9 kg N/ha	147,9 kg N/ha	77,0 kg N/ha
Ammonium tab, udbringning, husdyrgødning	0,0 kg N/ha	21,8 kg N/ha	21,8 kg N/ha
Ammonium tab, udbringning, kunstgødning	3,8 kg N/ha	1,2 kg N/ha	- 2,6 kg N/ha
Denitrifikation, jord	3,8 kg N/ha	17,7 kg N/ha	13,9 kg N/ha
Ændring i jordpuljen	-10,3 kg N/ha	49,3 kg N/ha	59,6 kg N/ha
N-udvaskning (kg N/ha)	73,5 kg N/ha	57,9 kg N/ha	- 15,6 kg N/ha

Desuden stilles vilkår til den ansøgte mængde og type af husdyrgødning og det ansøgte næringsstofindhold, som udbringes på arealerne, da dette er en forudsætning for den beregnede udvaskning. Der er ikke anvendt andre virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen, og stilles derfor ingen yderligere vilkår.

Nitratklasser

Udbringningsarealerne i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredninger ligger i et område, der i henhold til statens kortværk har et nitratreduktionspotentiale på > 75 %, og er dermed ikke beliggende i nitratklasse. Husdyrlovens beskyttelsesniveau (nitratklassificeringen) giver derfor ikke anledning til krav om reduceret dyretryk / reduceret udvaskning.

Det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000-området

Det er en forudsætning, at

Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

Pkt. 2B) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2A) & 2B)

Som tidligere beskrevet er Skive Fjord og Lovns Bredning inderfjorde, der afvander til Risgårde Bredning gennem Hvalpsund, og området kan klassificeres som et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B.

Skema 15. Beregning af den relative andel af husdyrbrugets husdyrgødningsbetingede nitrat-udvaskning i forhold til den samlede nitratudvaskning til Natura 2000 området.

Natura 2000 område	N30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk
Delområde - kystopland	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	144.339 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	101.037 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	71 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	1.796 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	109 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	1.905 tons N/år
Det ansøgte projekt	
Nitratklasse 0	242,73 ha
Nitratklasse I	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	242,73 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	7,7 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,234 ton N
Ansøgt nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,01%

* Beregnet vha. Ctttools

Den husdyrgødningsbetingede udvaskning er beregnet til 7,7 kg N/ha/år, som er forskellen mellem udvaskningen ved ansøgt drift (57,6 kg N/ha/år), og udvaskningen ved ansøgt drift hvor husdyrgødningen er fjernet i Farm N (49,9 kg N/ha/år) – se Skema 13. Det ansøgte har beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget belastning svarende til 0,01 % af den samlede N-udvaskning til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredninger, jvf. Skema 15.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Vurderingsparadigmet er udarbejdet af Miljøstyrelsen, hvor det anføres, at Kammeradvokaten har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Ligeledes anfører Miljøstyrelsen i skrivelsen til Miljø- og Planudvalget, at "*Vejledningen lever op til Danmarks forpligtelser efter EU's habitatdirektiv*".

På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C. Herudover er den husdyrgødningsbetingede påvirkning i det ansøgte projekt til Natura 2000-området mindre end 1 % af den samlede påvirkning i oplandet. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt negativt.

FOSFOR

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderin-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

gen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Fosforklasser og fosforoverskud

Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning er i statens kortværk ikke udpeget som et fosforfølsomt opland. Husdyrlovens beskyttelsesniveau udpeger derfor hele oplandet som fosforklasse 0.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 9.470 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 9.470 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 13,6 kg P/ha, jf. Skema 16.

Skema 16. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-58,5 kg P/år
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	9.470 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	39,0 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	25,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	13,6 kg P/ha/år

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

For at reducere risikoen for forureningen af vandmiljøet stilles der vilkår om, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der herforuden ikke er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Holstebro Kommune vurderer, at fosfortabet fra husdyrbruget udbringningsarealer ikke vil påvirke Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning væsentligt negativt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

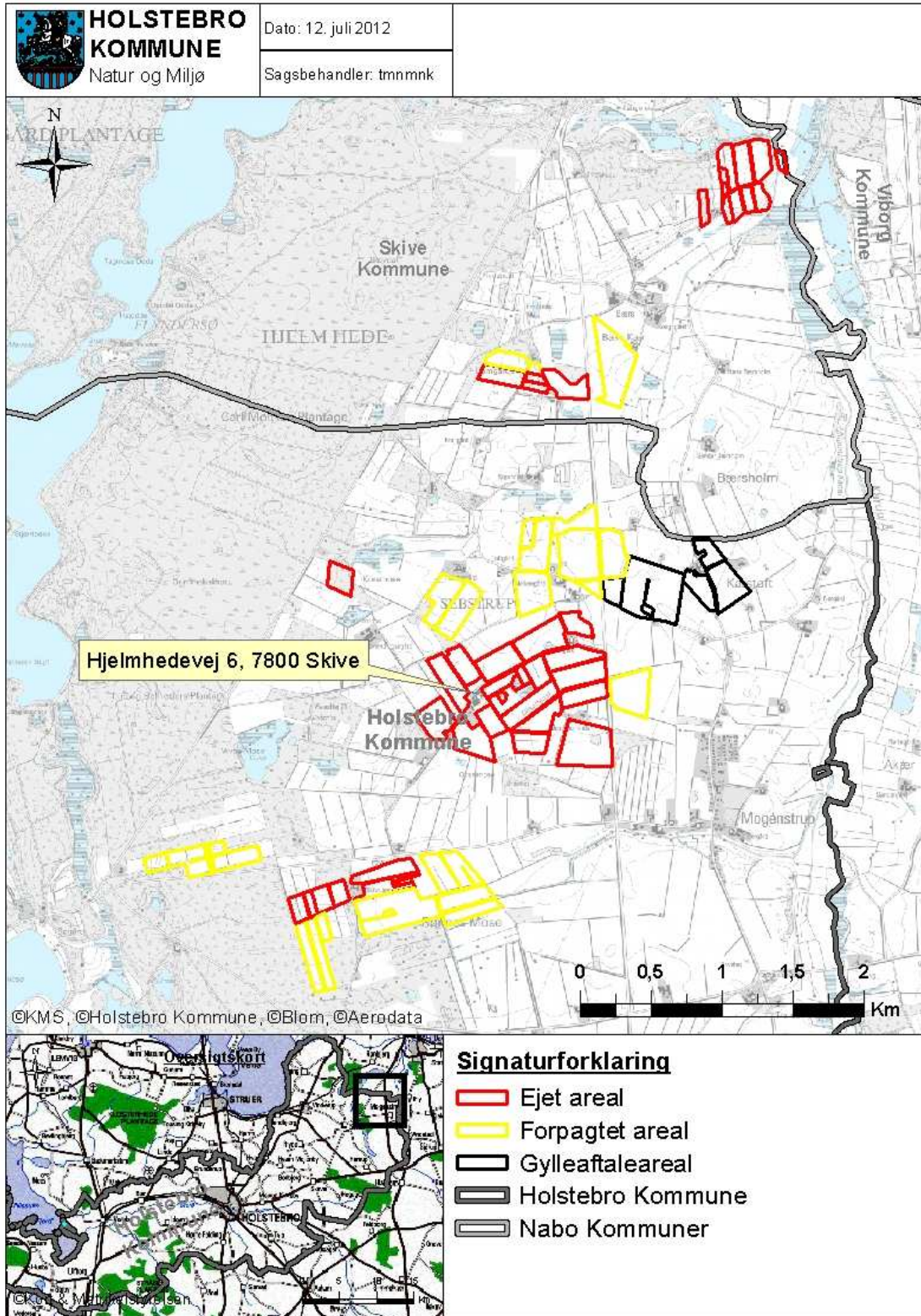
Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområders sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

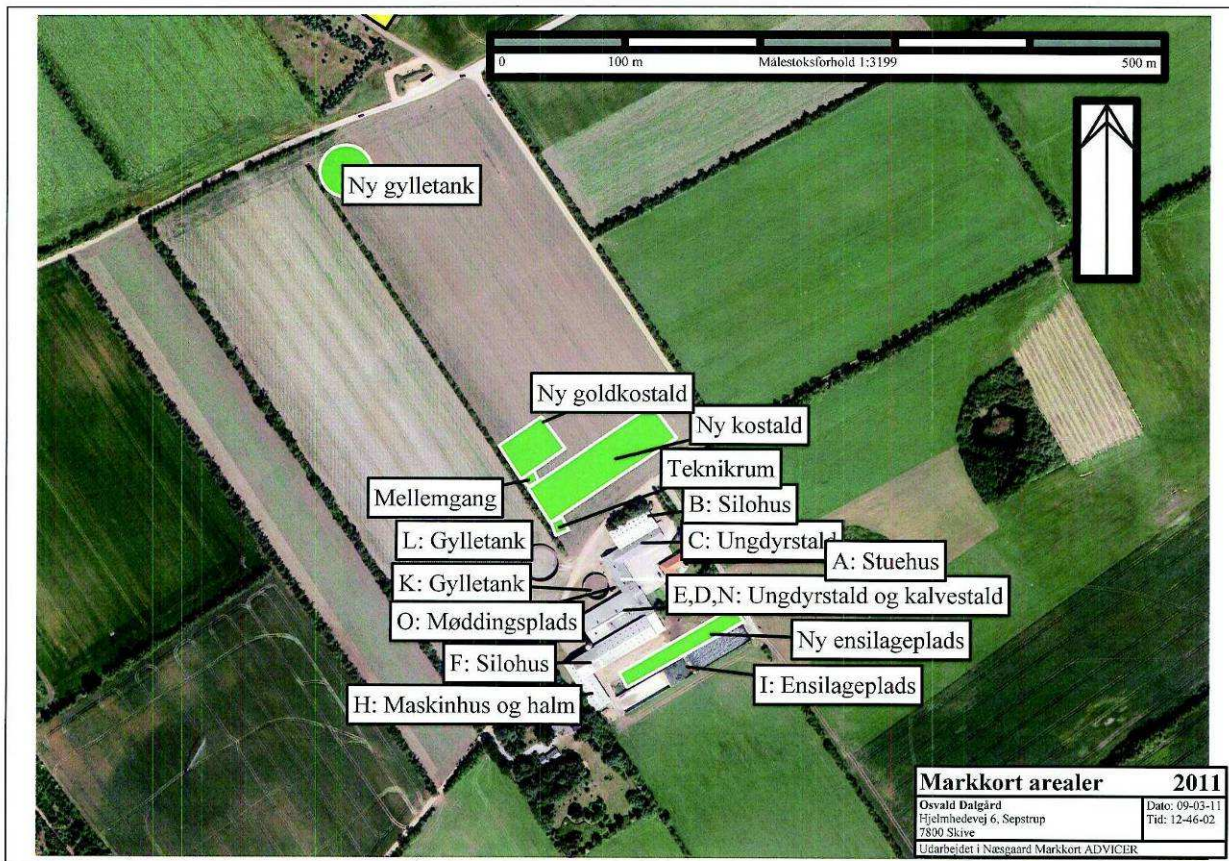
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2a – Husdyrbrugets anlæg

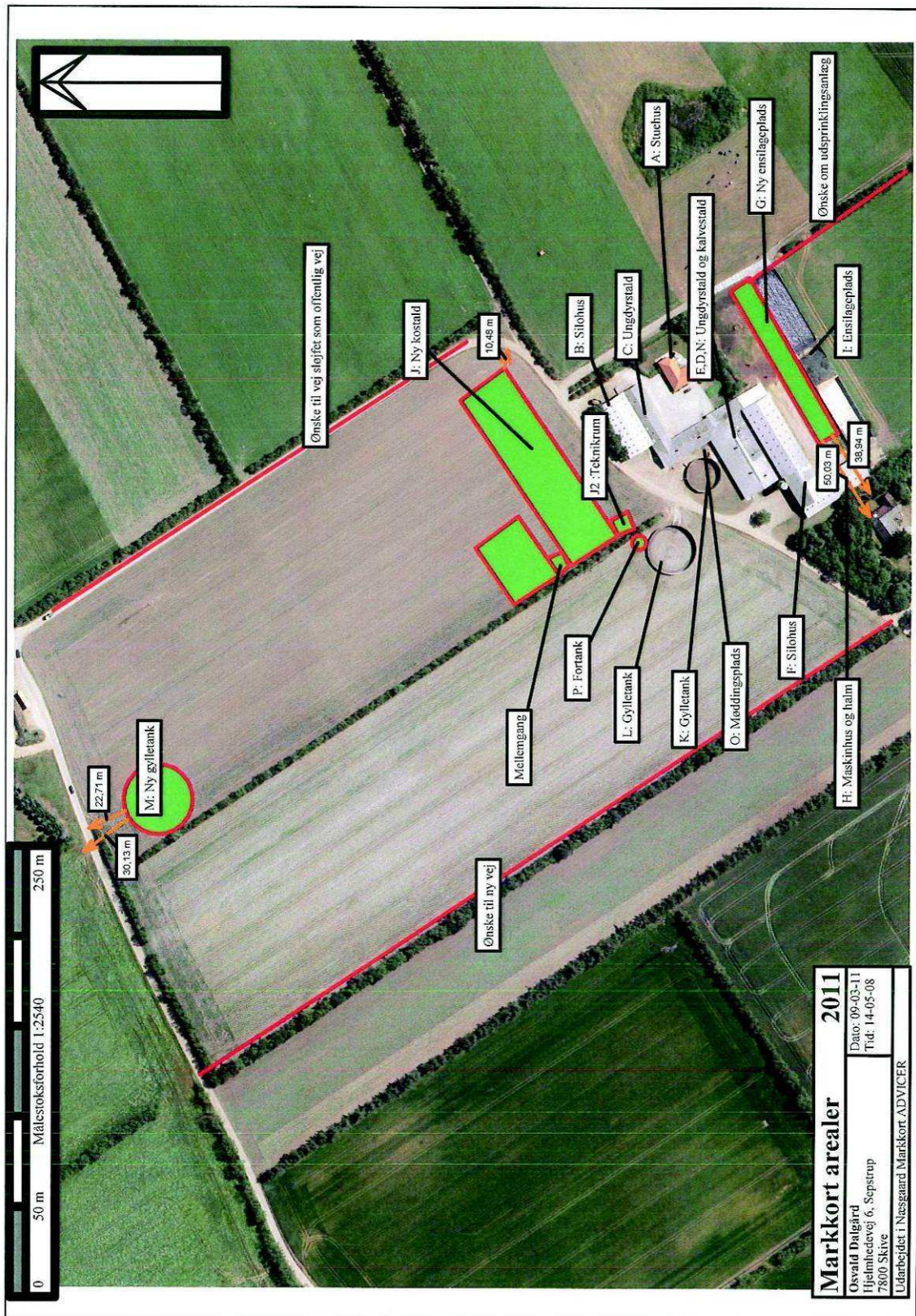
Bygning	Type	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Byggeår og renoveret / bygget til	Bygningsmaterialer og farve på facade	Bygningernes fremtidige anvendelse
A	Stuehus	184					
B	Silohus	455	5,5	20	1981, 1998	Røde mursten og plader. Gråt tag	Foder
C	Kalvestald	315	4	20	1985, 1990		Kvier
D	Gl. Kostald	420	4	20	1976, 2001	Røde sten og gråt eternittag	Kvier og kalve
E	Gl. Kostald	940	4,5	15	1990, 2001		Kvier
F	Silohus	782	8	20	1994, 1997, 2000	Røde stålplader og gråt tag	Foder
G	Ny ensilageplads	75 x 15 m					
H	Maskinhus, halm	790	4,5	20	1991, 1999	Røde plader og gråt tag	Halm og maskiner
I	Ensilageplads	110 x 14 m					
J	Ny kostald	30 x 115 m	12	20	?	Gardiner, gråt og gråt tag	Køer
J1	Goldkostald	30 x 50 m	12	20	?		Køer, kvier og kalve
J2	Teknikrum og bad	10 x 10					
K	Gylletank	1497 m ³			1989		
L	Gylletank	2166 m ³			1993		
M	Ny gylletank	6000	5				
N	Kvægstald	200	4	20	1997, 2001	Røde sten	Kvier
O	Møddingsplads	150			1989		
P	Ny fortank	100 m ³					

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2b – Husdyrbrugets anlæg

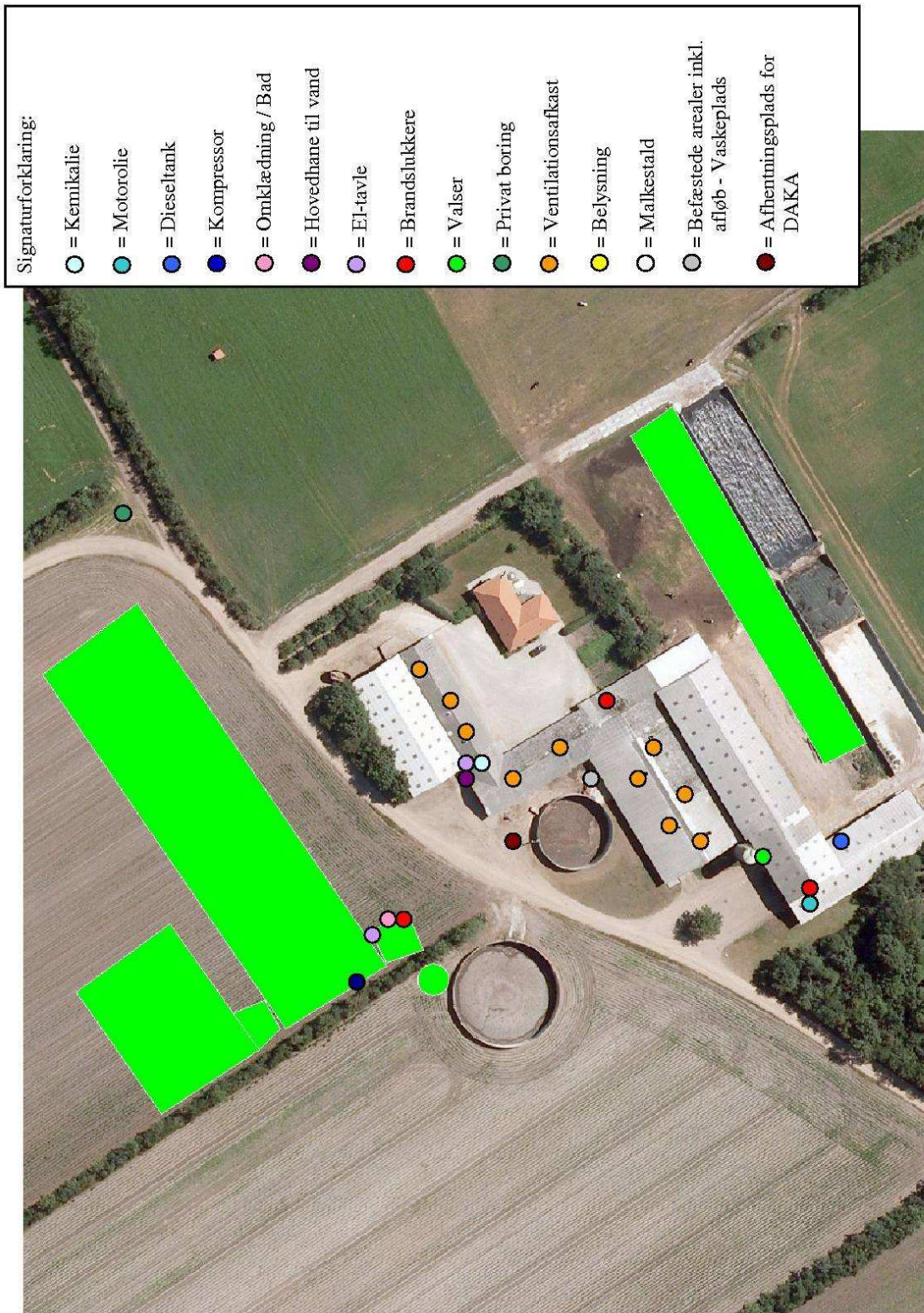

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2c – Husdyrbrugets anlæg

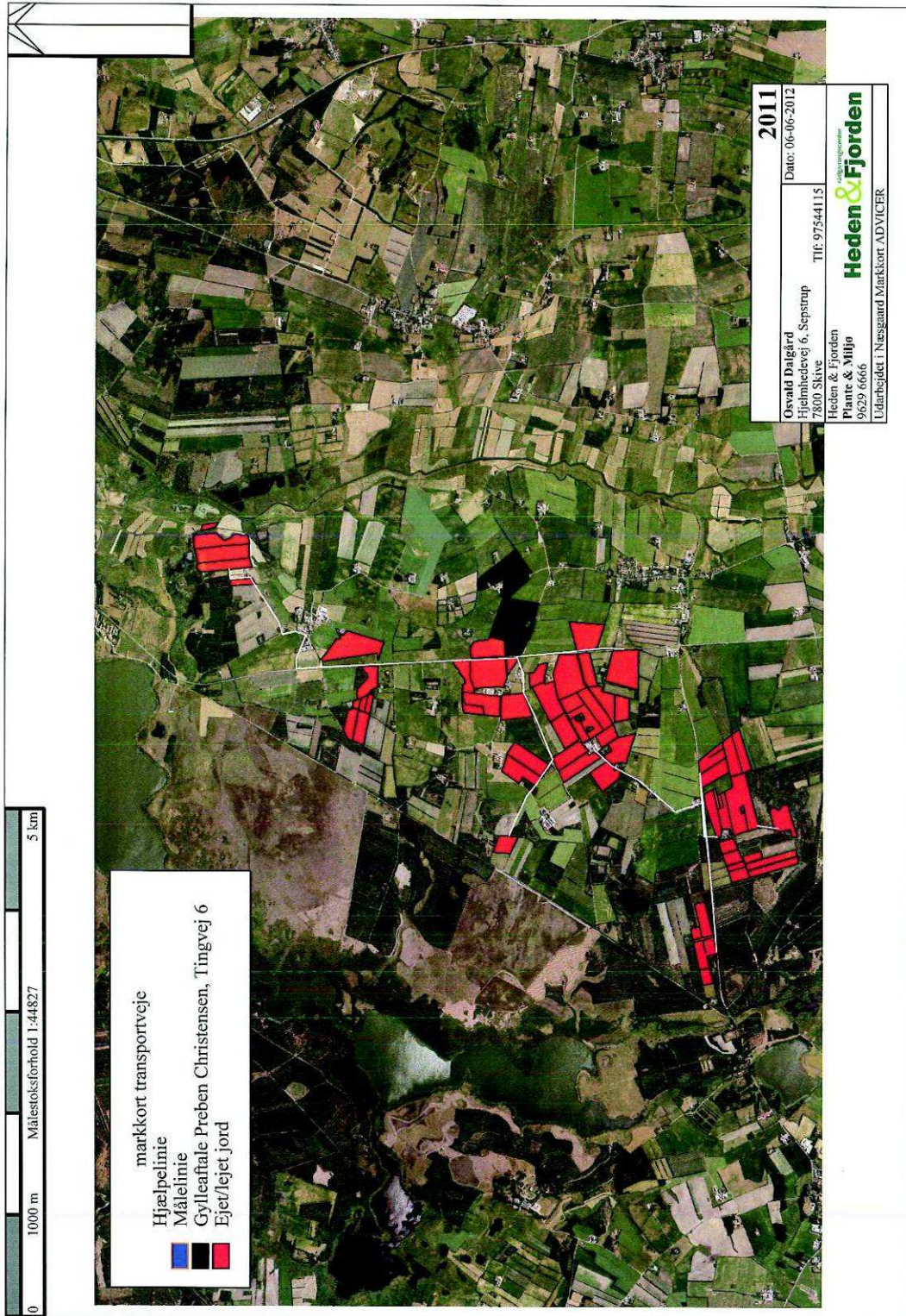

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 3 – Gylletransportruter

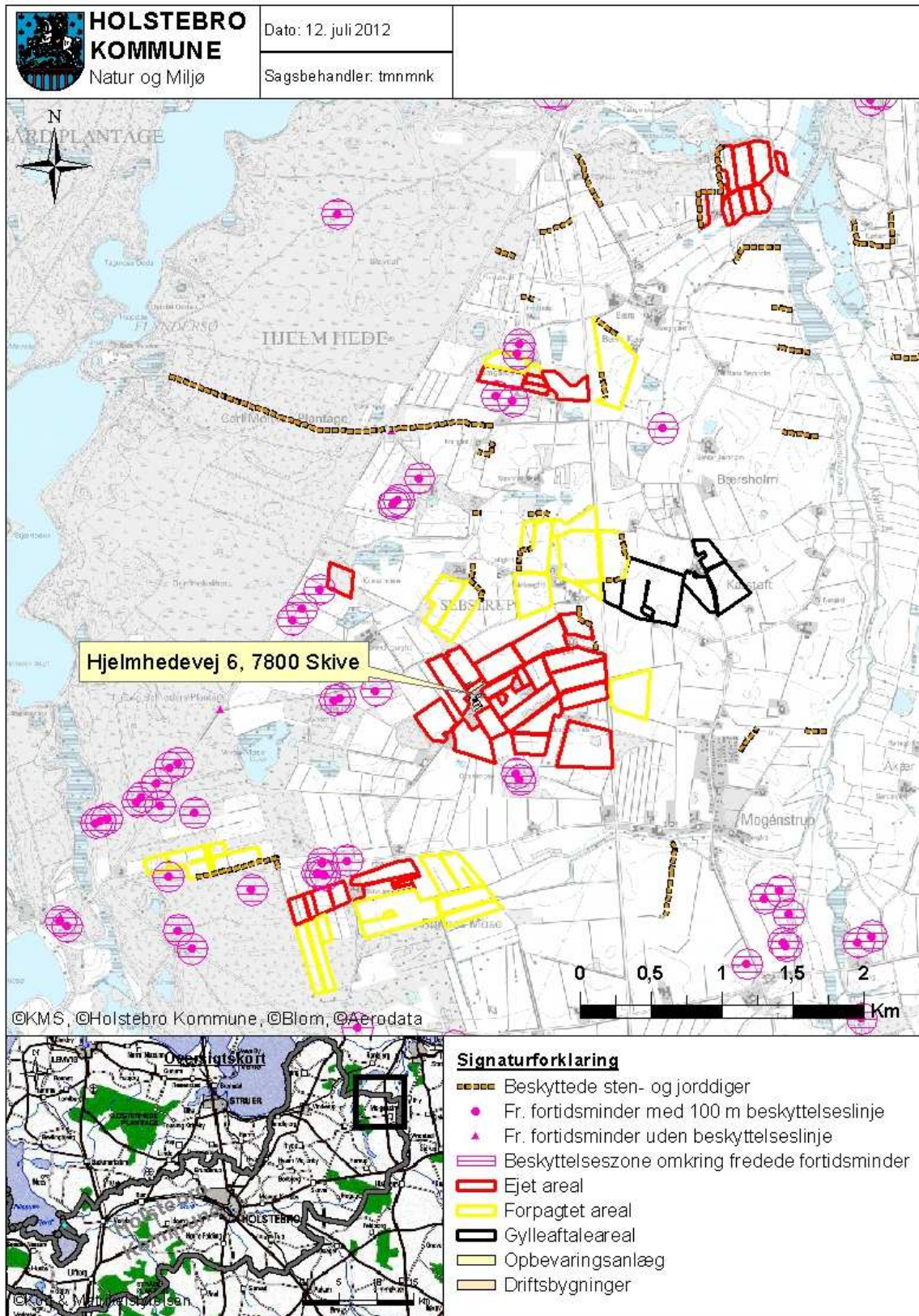

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 4 – Beskyttede gravhøje og diger

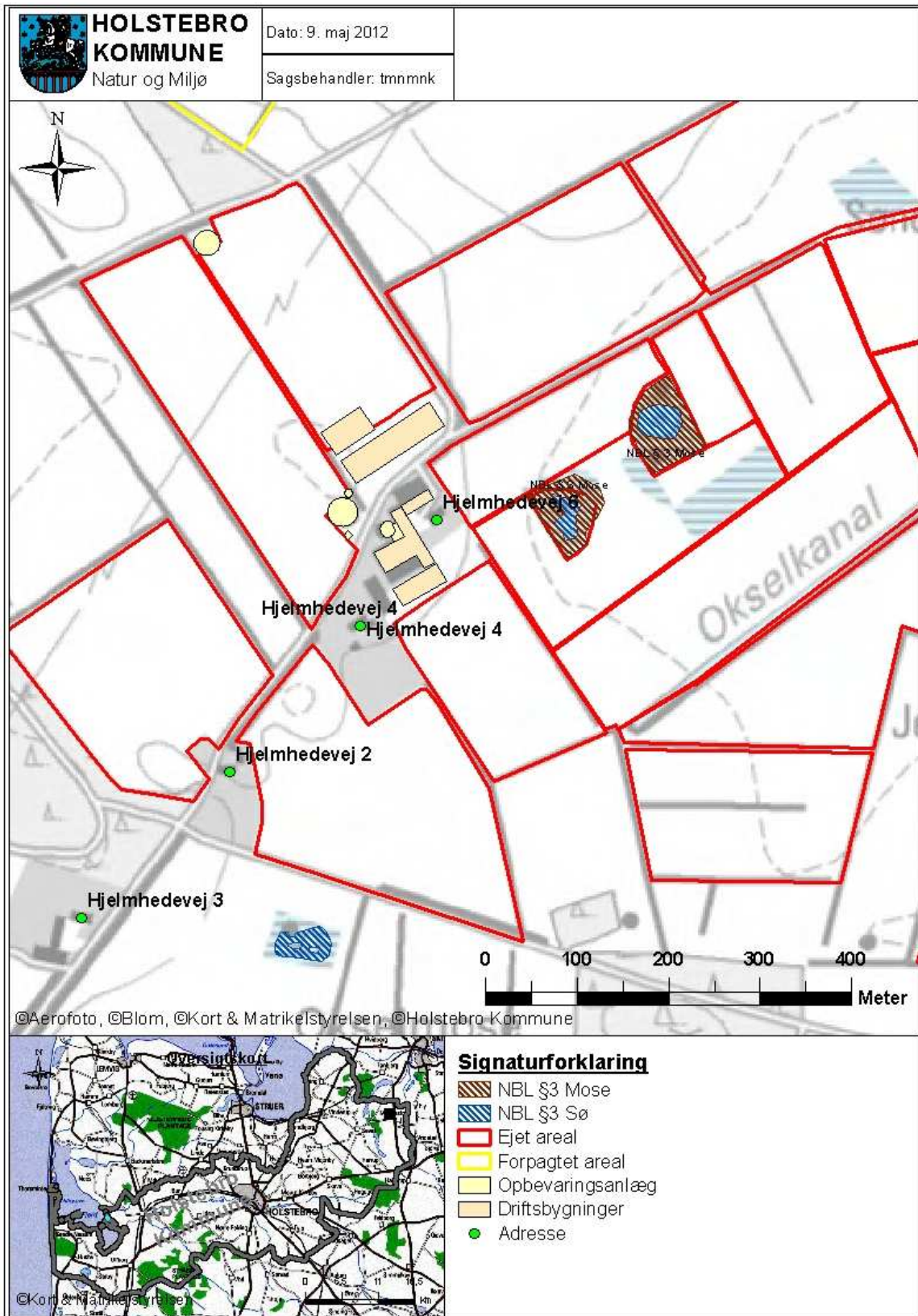

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 5 – Naturområder omkring anlæg

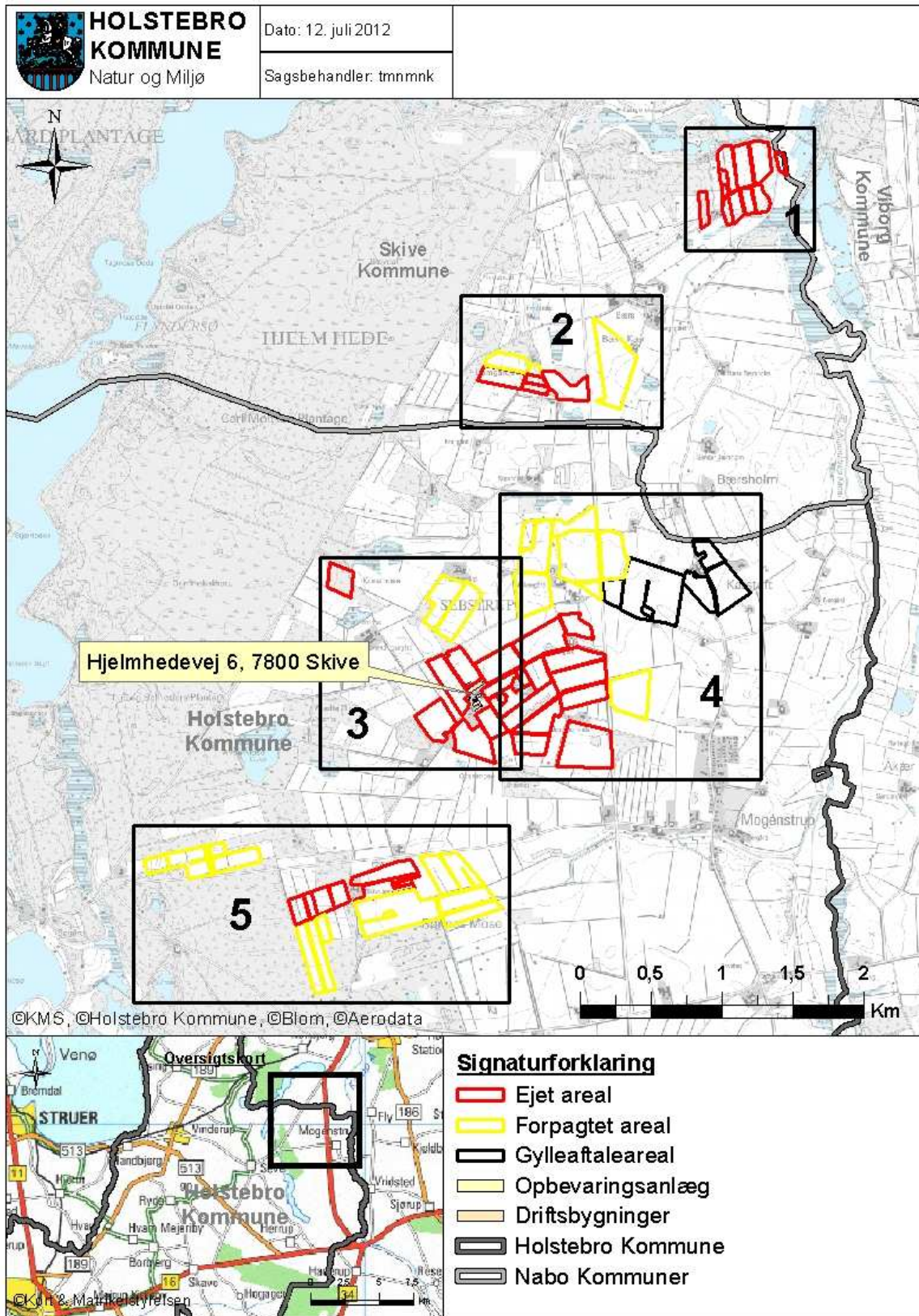

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Oversigtskort over udspretningsarealerne

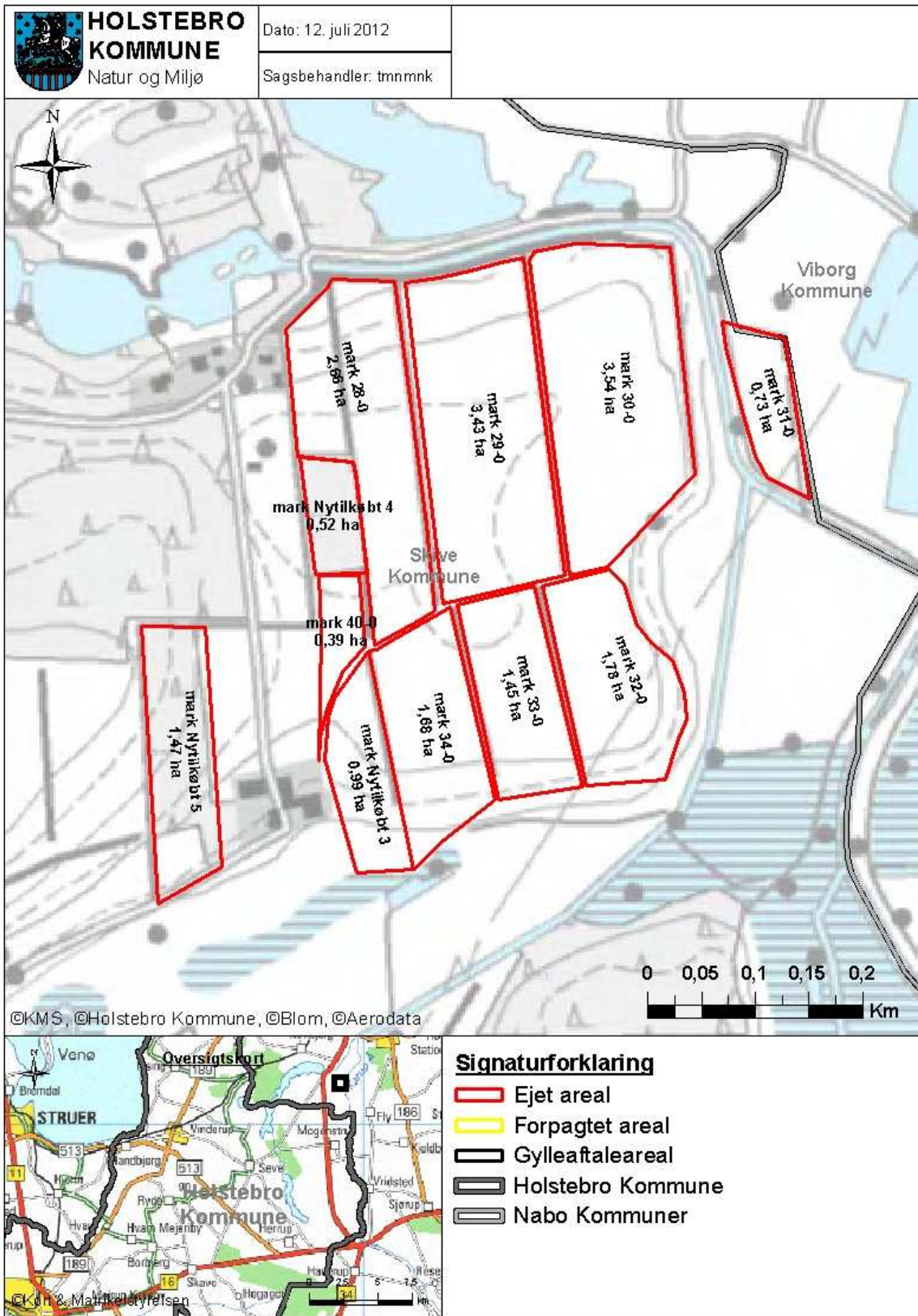

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7a – Arealer del 1/5

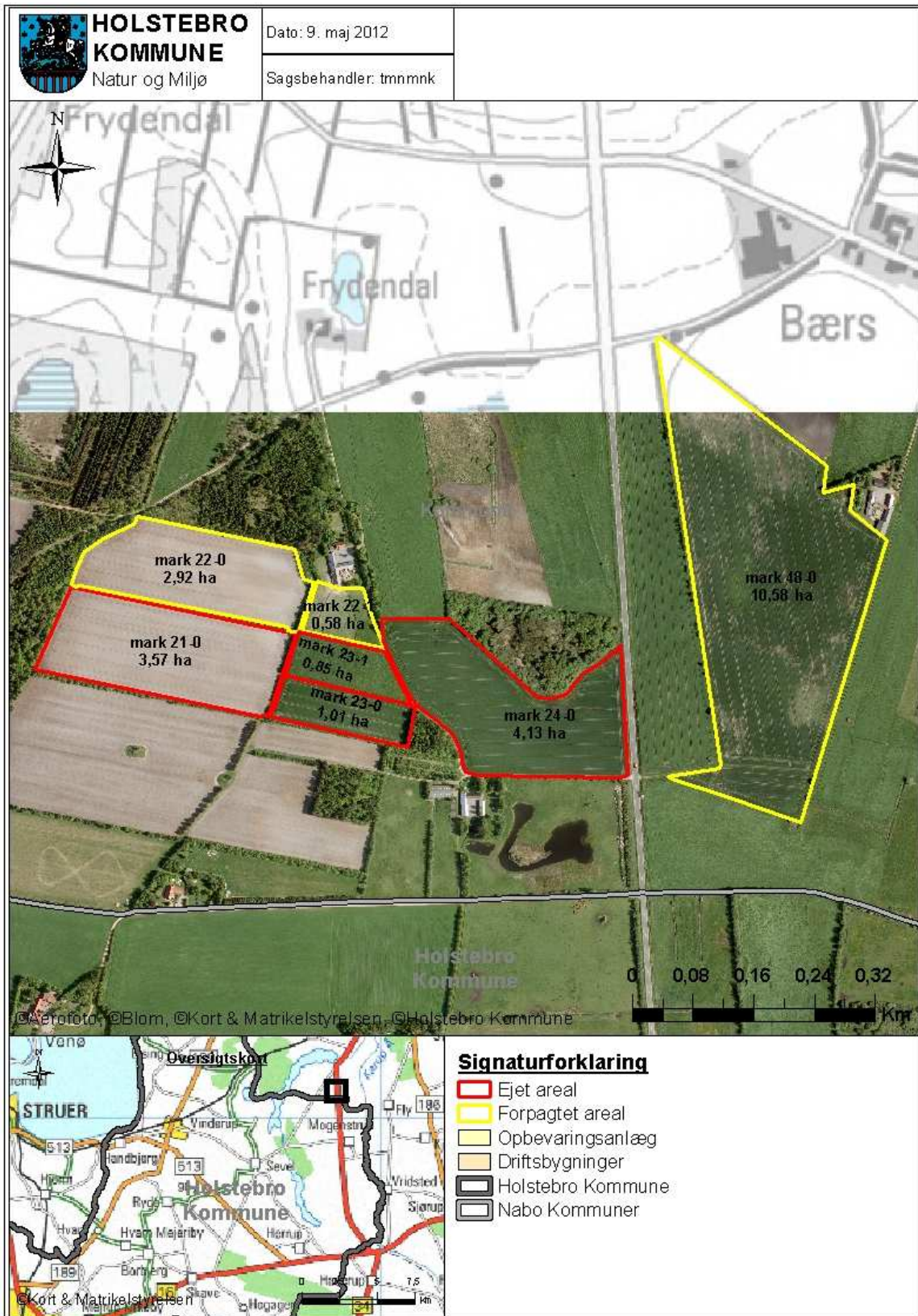
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7b – Arealer del 2/5

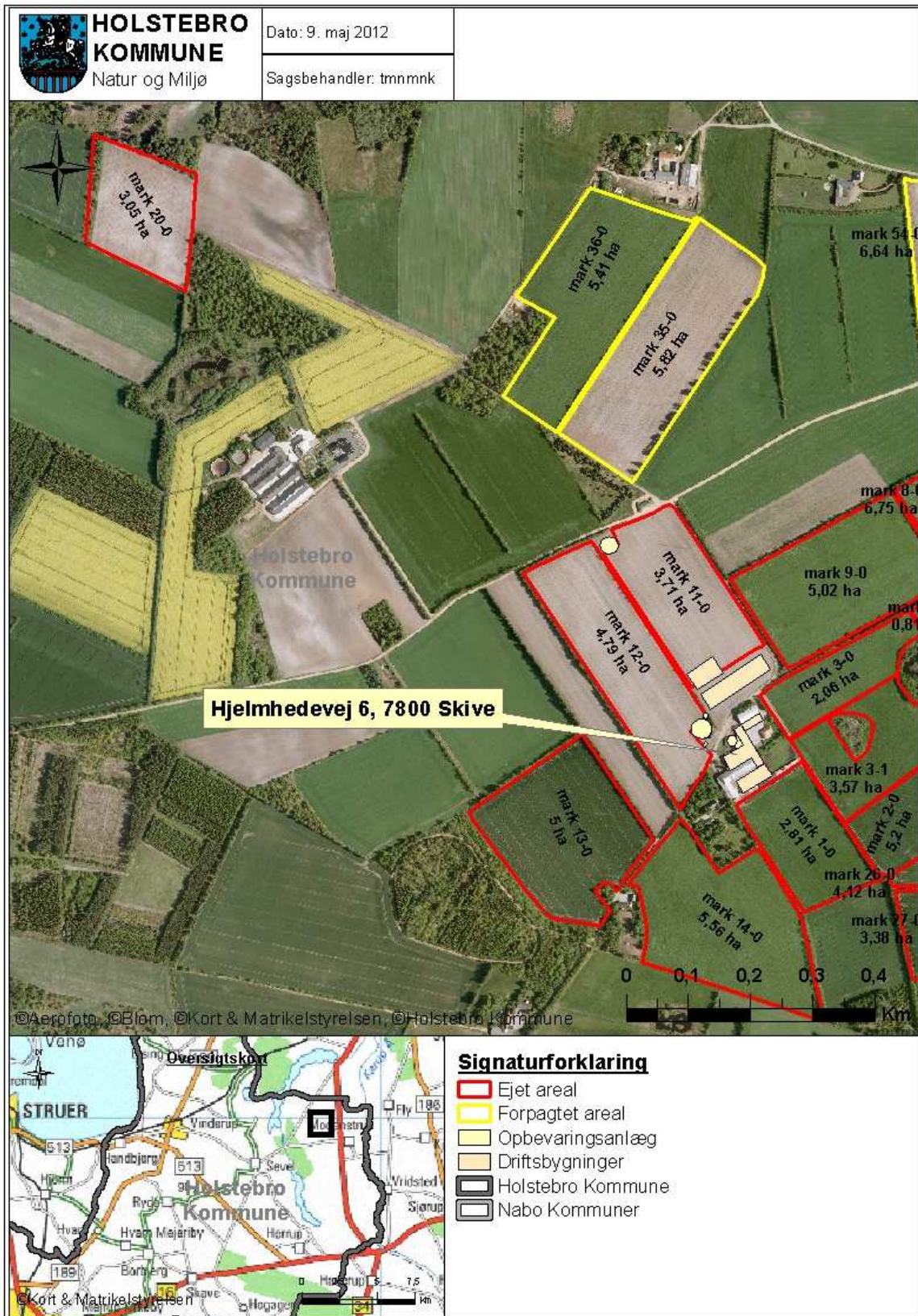

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7c - Arealer del 3/5

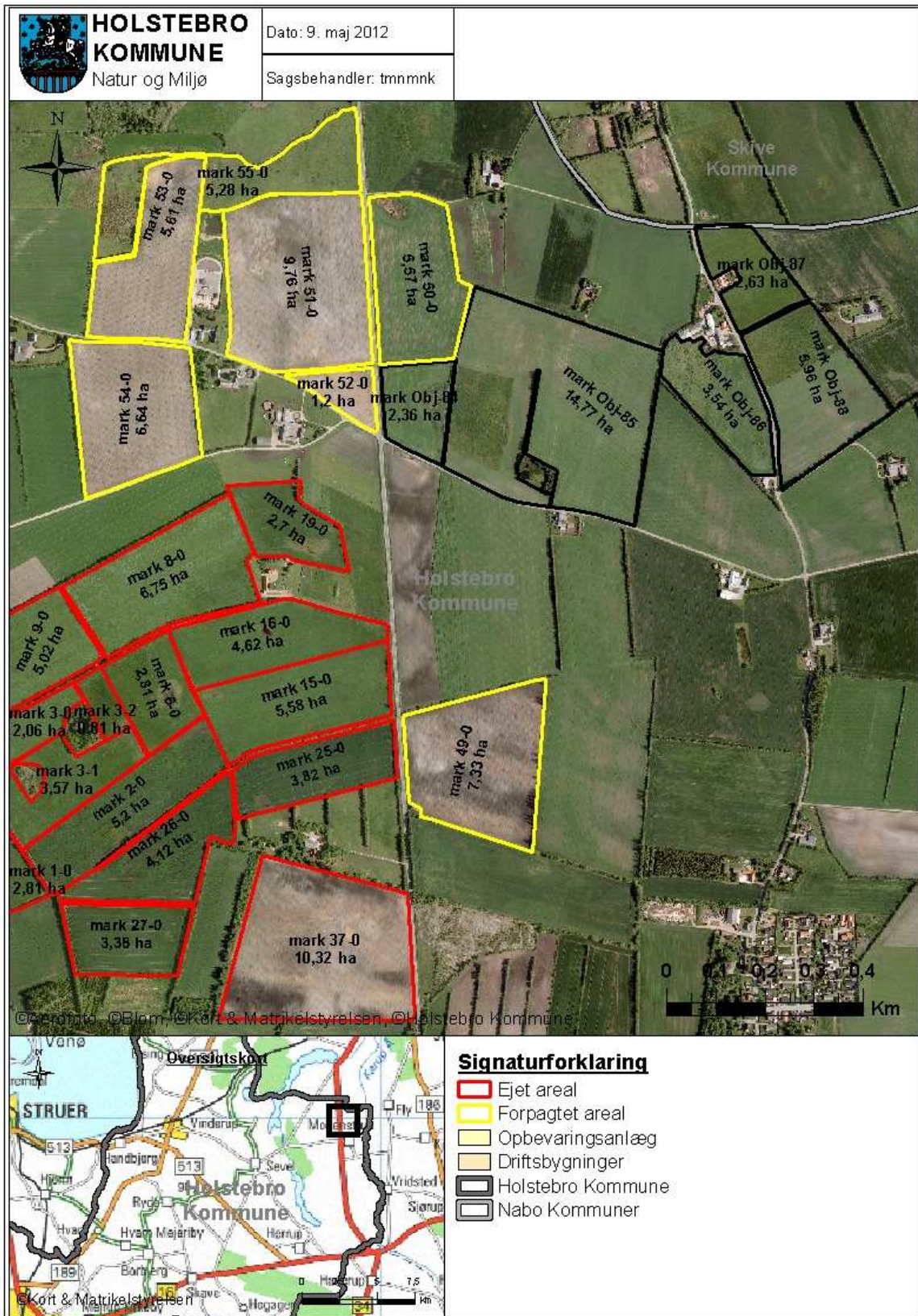

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7d – Arealer del 4/5

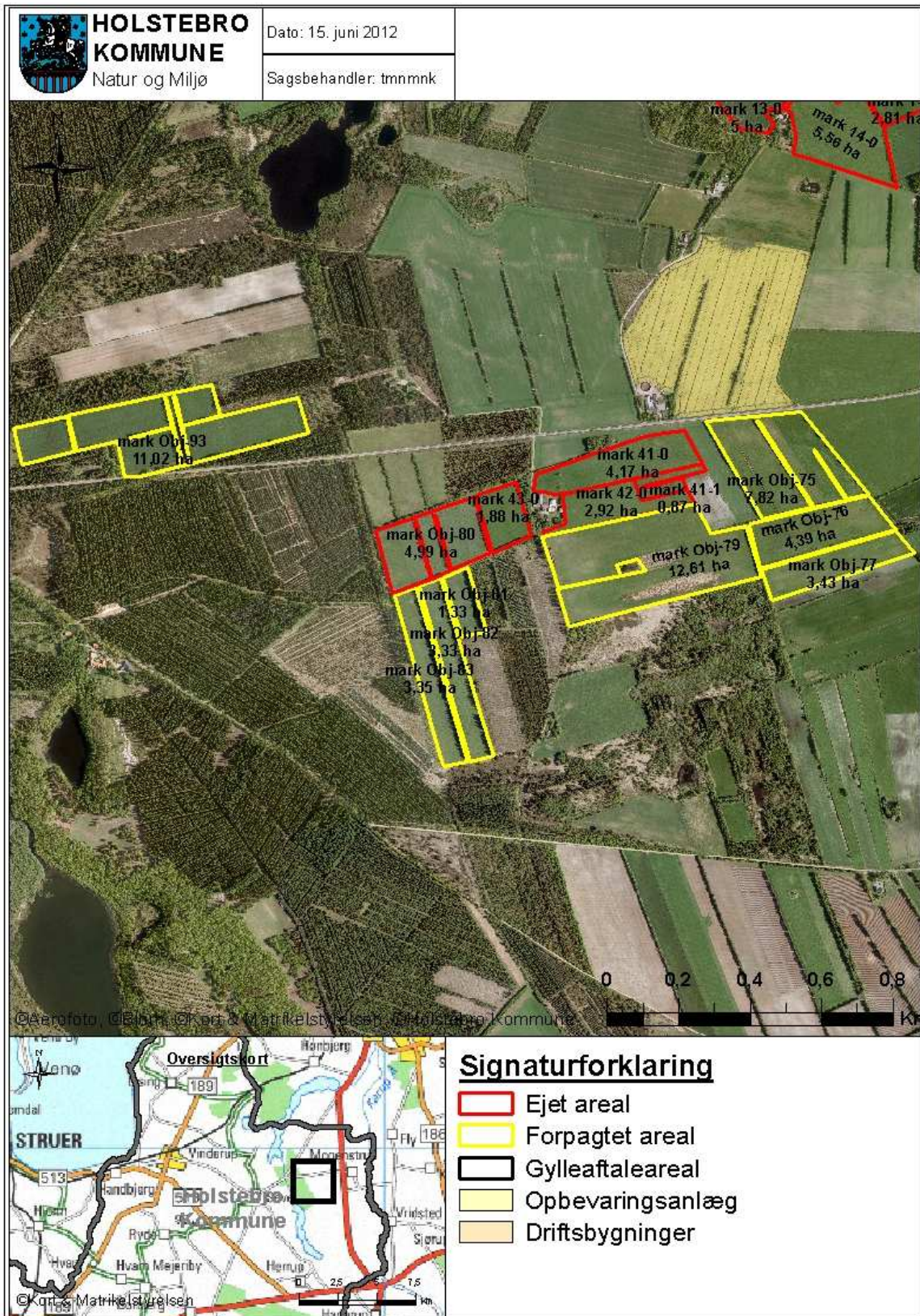

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7e – Arealer del 5/5

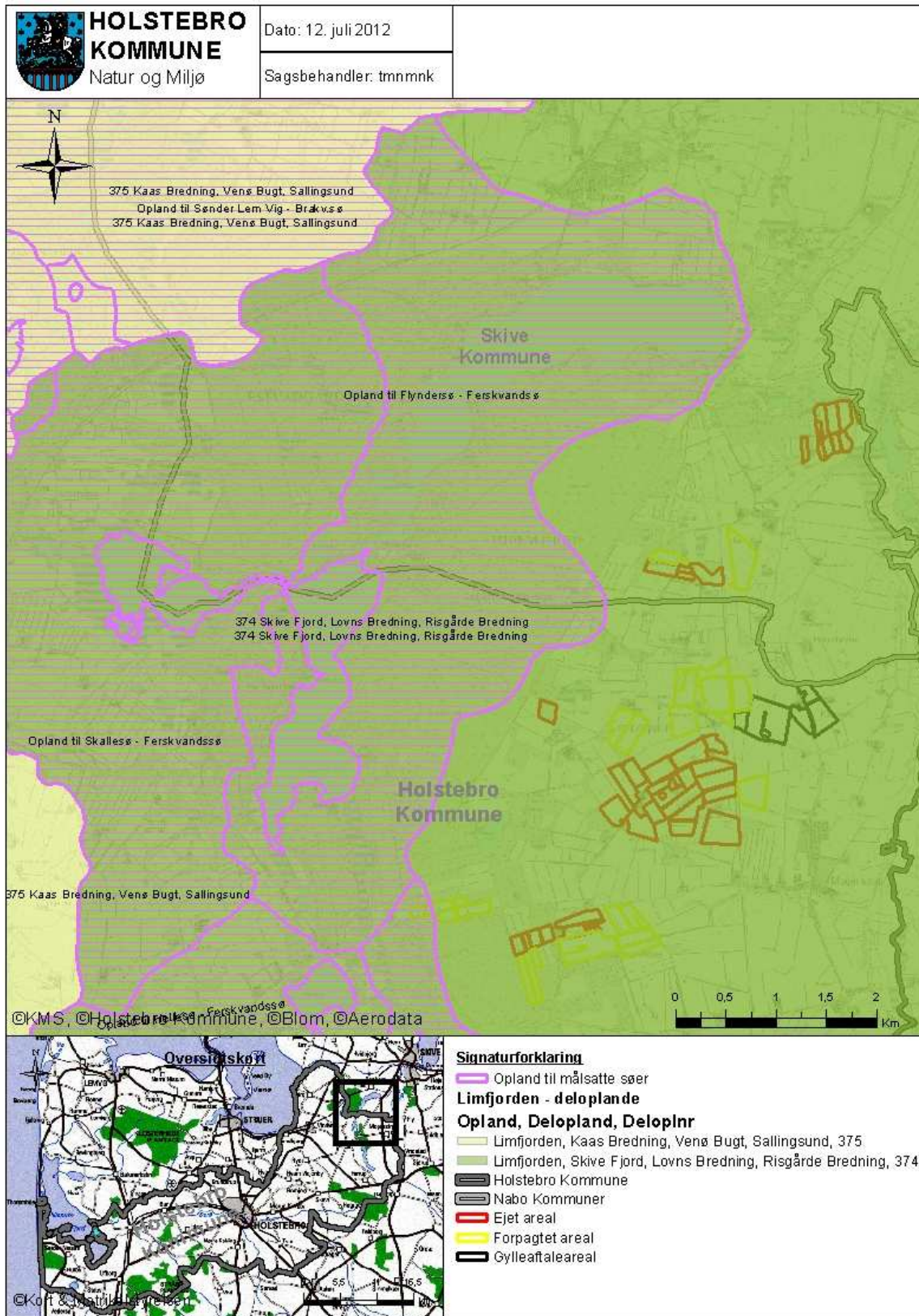

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 - Opland til Natura 2000

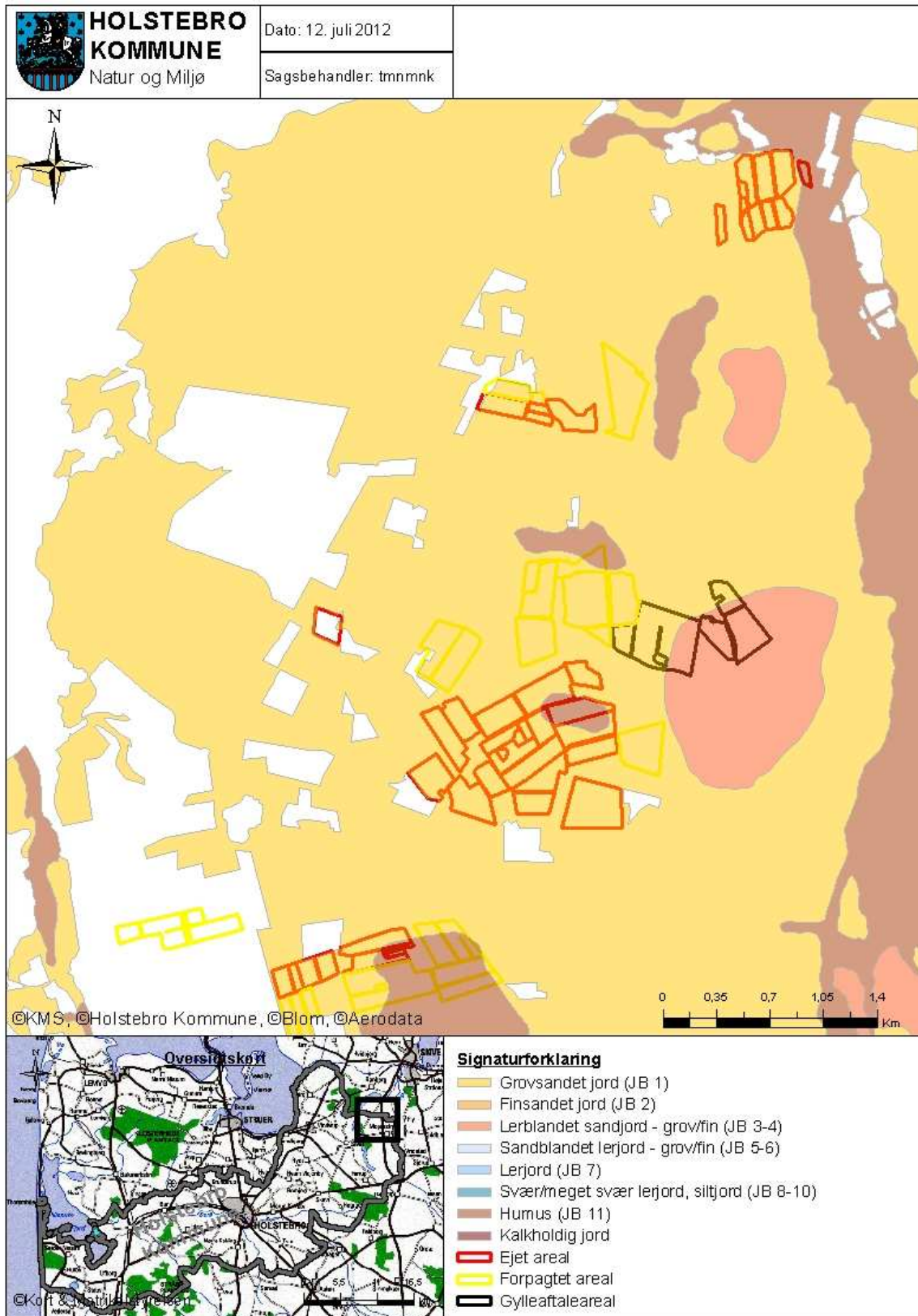

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Jordbundstyper

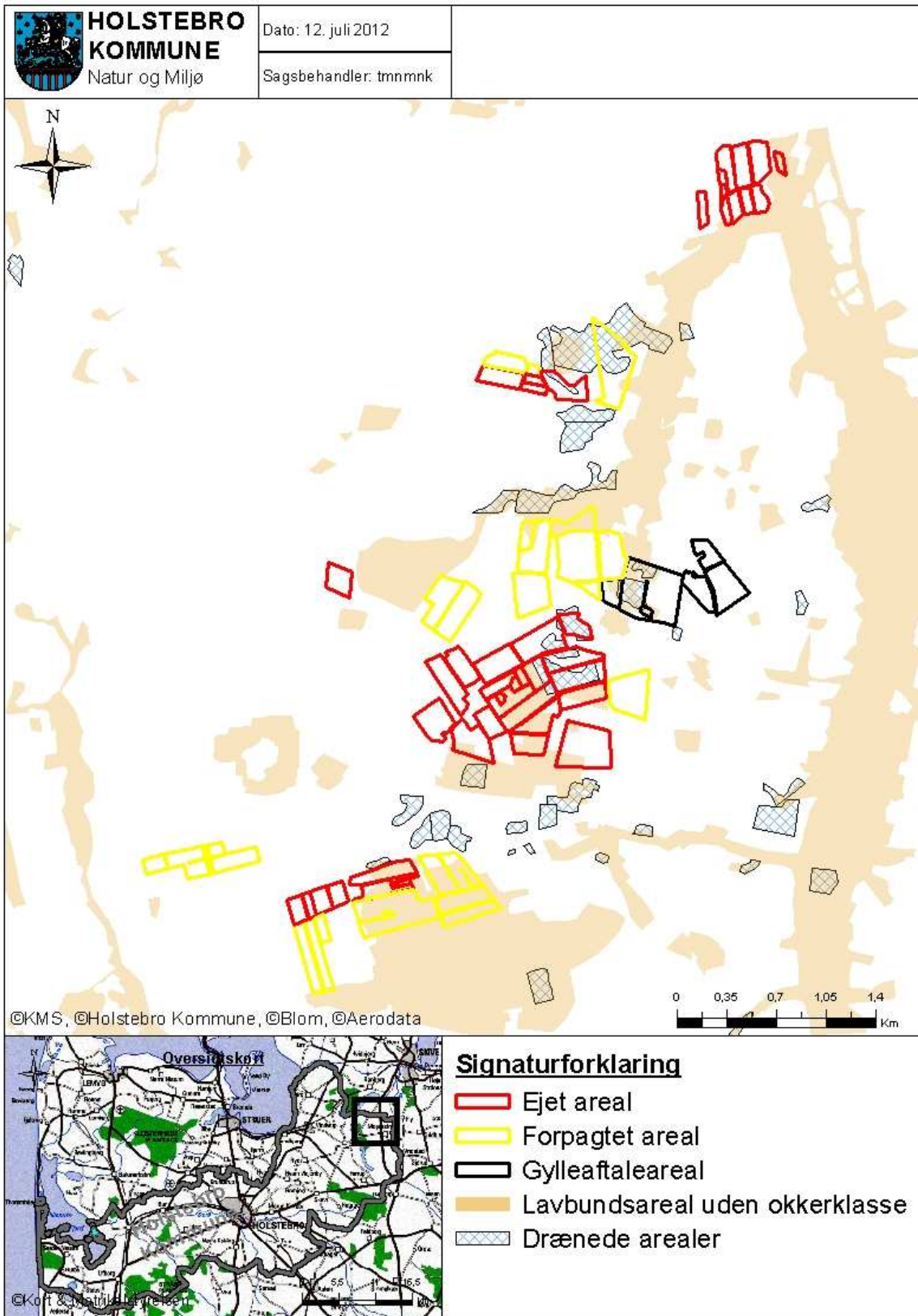

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Lavbundsarealer og drænedede arealer

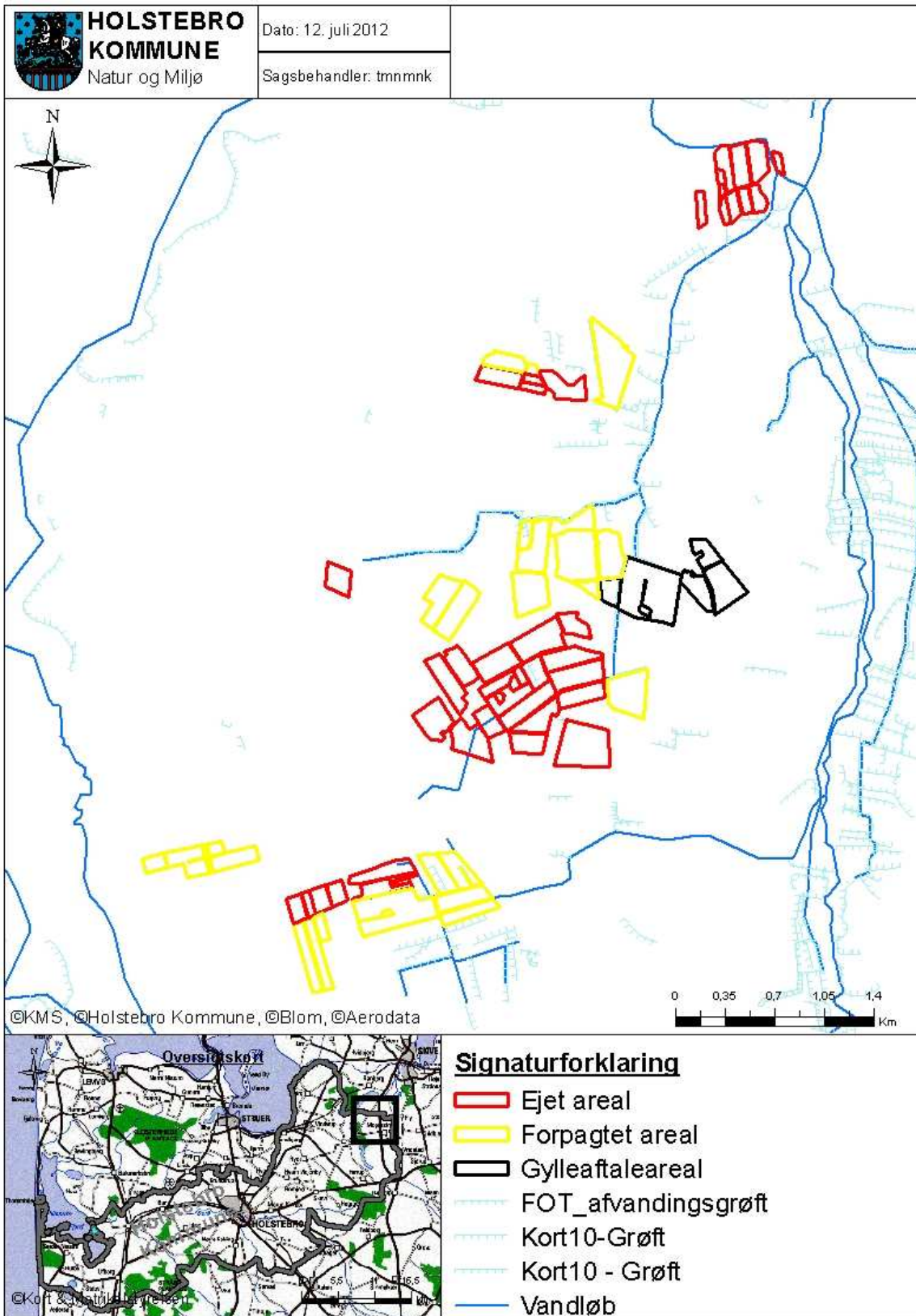

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11 – Vandløb og grøfter

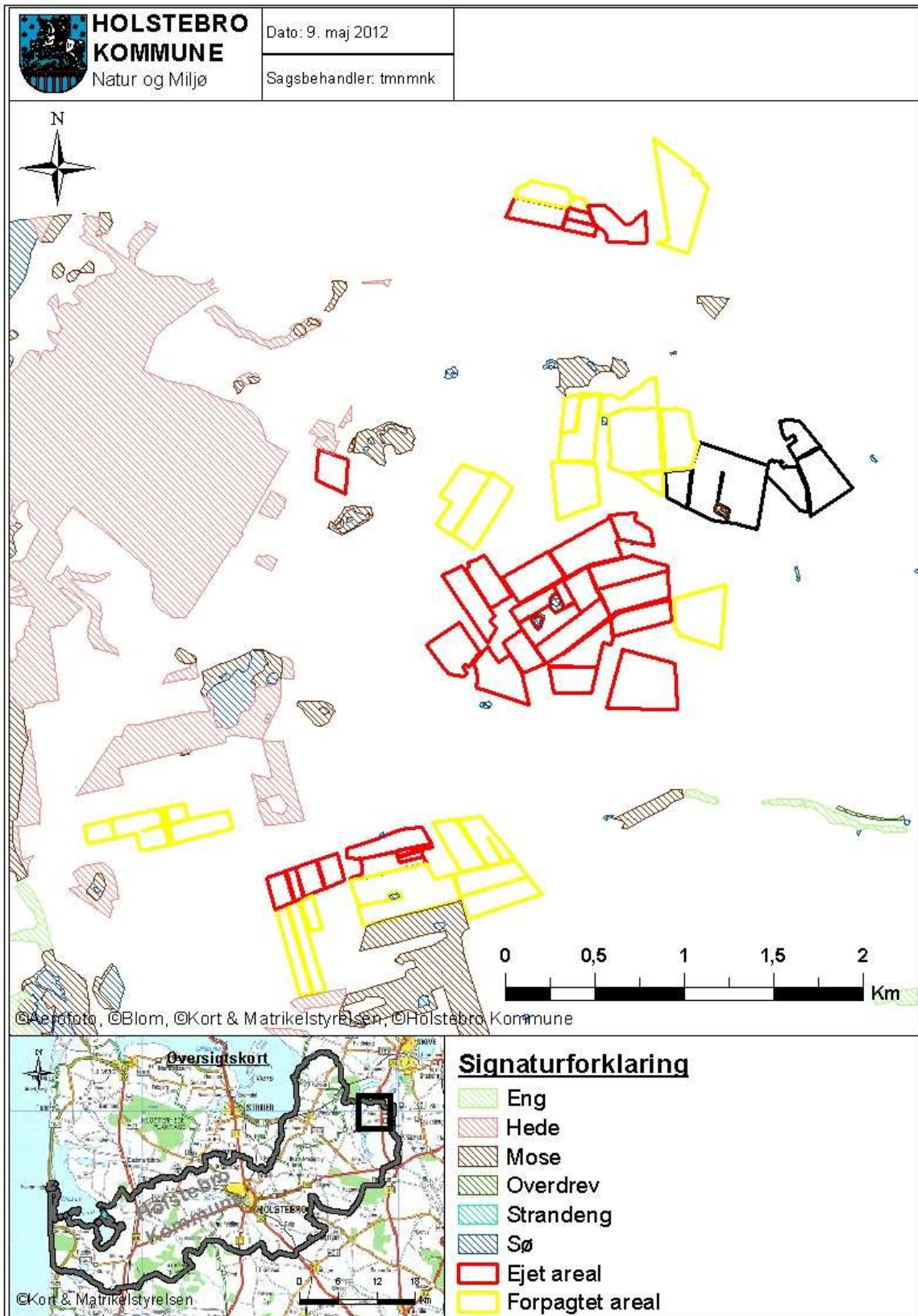
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Naturområder ved arealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 – Beredskabsplan

Beredskabsplan

Beredskabsplan

for

Osvald Dalgaard

INDLEDNING.....	2
TELEFONNUMRE.....	3
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	4
OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS.....	6
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGTINSTRUKS.....	8
TRANSPORT AFBEKÆMPELSESMIDLER	9
Bilag A Kort over ejendommen	10
Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb.....	11

Udarbejdet af Osvald Dalgaard

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

INDLEDNING

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i 1 mappe på kontoret/ i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i 1 mappe på kontoret/ i stuehuset.

Kort materiale, se bagerst i mappen.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk !

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i Kontor i stald og har nr. 97544365

Miljømyndighed kontaktes på telefon	96-117557 d. 112	dag eller nat
Falck kontaktes på telefon	70102031	dag eller nat ~~-11-~~
Brandvæsen kontaktes på telefon	112	dag og nat 112
Lægevagt kontaktes på telefon	70113131	dag eller nat ~~-11-~~
Tandlægevagt kontaktes på telefon	97522250	dag eller nat
Landbocenteret kontaktes på telefon	96296666	dag eller nat
Dyrlæge kontaktes på telefon	97448105	dag eller nat 97448105
Foderstofforretning kontaktes på telefon	33687050	dag eller nat
Elektriker kontaktes på telefon	97452054	dag eller nat ~~-11-~~
Smeden kontaktes på telefon	97544155	dag eller nat 40544155
VVS kontaktes på telefon	97544155	dag eller nat 40544155
Ventilationsfirma kontaktes på telefon	75221000 97420890	dag eller nat 75221000

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der **ikke** kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 – og oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand

Er der tilskadekomne - hvor mange –

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Osvald Dalgaard på tlf. 21795404/9784115

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet
oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Vandings anlæg

OVERLØB AF GYLLE, INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112 oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, ... på tlf. 91795404

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. ....

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til ingen drænbrønd placeret
_____ (se bilag X).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe
_____ (se bilag X)

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det påvirke ingen dambrug på
_____.

Kontakt dambruger _____ på tlf. _____ eller

Medhjælp/fodermester _____ på tlf. _____

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Traktor med løsser og slamsuger samt
halv

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – og oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud

Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Osvold Balgaard på tlf. 21795404

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. _____

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret (se vedlagte kort).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe (se vedlagte kort)

Hvis mælk, kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det påvirke ingen dambrug på _____

Kontakt dambruger _____ på tlf. _____ eller

Medhjælp/fodermester _____ på tlf. _____.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen: frakter med løser og slamsuger og halm
I _____ samt i kemikalerummet findes der savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved eltavle.

I _____	-stald sidder stophane ved _____
I _____	-stald sidder stophane ved _____
I _____	-stald sidder stophane ved _____
I _____	-stald sidder stophane ved _____
I _____	-stald sidder stophane ved _____

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved: eltavle pilla plæt på bilag

El-tavle sidder ved: ved hoved afbryder.

Nye 10 ampere sikringer opbevares i _____
 Nye 16 ampere sikringer opbevares i _____
 Nye 35 ampere sikringer opbevares i _____ } oven på el-tavle

Der bruges automatsikringer.

Afbryder til <u>robotter</u>	sidder ved <u>robotter</u>
Afbryder til <u>valser</u>	sidder ved <u>valser</u>
Afbryder til _____	sidder ved _____
Afbryder til _____	sidder ved _____

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til 70151560-70131309 og forhør om varigheden af udfaldet.
ENERGI midt

Telefon nr. _____.

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticoser/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 14 – § 21 vurdering fra Skive Kommune

Holstebro Kommune

Den 18. april 2012

Hjelmhedevej 6 - § 21 udtalelse til Holstebro Kommune

Skive Kommune har den 15. marts 2012 modtaget anmodning om udtalelse efter § 21 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Udtalelsen gælder ejede/forpagtede arealer til ejendommene Hjelmhedevej 6, 7800 Skive, Bærsholmvej 7, 7800 Skive, Herningvej 46, 7870 Skive og Bærsholmvej 18, 7800 Skive. Arealerne indgår som udskredningsareal til Hjelmhedevej 6 der har søgt om en miljøgodkendelse efter Husdyrlovens § 12.

Der er søgt om at udbringe gylle og dybstrøelse fra kvæg på arealerne.

Arealvurdering:

Arealet er vurderet i henhold til udpegninger af beskyttelsesniveauer i Husdyrloven, § 3-beskyttet natur, grundvandsbeskyttelse, terrænhældning, drænforhold og internationale beskyttelsesområder.

Drænforhold og JB nr. for arealer i Skive Kommune:

Skive Kommune vurderer, at oplysningerne om drænforhold og jordbundforhold er korrekt angivet i husdyrgodkendelse.dk

Fosfor og nitratklasse:

Arealerne ligger som angivet i ansøgningen i nitratklasse 0 og fosforklasse 0.

Teknisk Forvaltning
Natur og Miljø

Kirke Alle 1, Ramsing
7860 Spøttrup
Tlf: 99 15 55 00
Fax: «KONTAKT_Fax»
CVR-nr.: 29189579
tek@skivekommune.dk
www.skive.dk

Reference.: 779-2009-19562

Henvendelse til:
Nina Sohn Hansen
Direkte tlf. 99 15 68 18
nsha@skivekommune.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Drikkevandsinteresser:

Ingen af arealerne ligger indenfor Nitratfølsomme indvindingsområder.

Husdyrlovens § 7:

Arealerne ligger uden for naturtyper udpeget efter Husdyrlovens § 7.

Naturbeskyttelseslovens § 3:

Arealerne er ikke omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Natura 2000 områder:

Areal 31-0 ligger indenfor Habitatområde 40 – Kårup Å.

Skive Kommune vurderer, at den ansøgte drift af arealerne ikke vil påvirke internationale beskyttelsesområder væsentligt.

Bilag IV arter:

I udpegningsgrundlaget for habitatområdet Karup m.v. indgår:

- Grøn kølleguldsmed
- Bækklampret
- Flodlampret
- Odder

Odderen findes i Nikkelborg søerne, men artens bevaringsstatus vil ikke berøres af projektet.

Påvirkning af overfladevande:

Arealerne afvander alle til kystvandsoplandet Skive Fjord. I dette opland er dyretrykket stigende. Udvaskningen fra arealerne skal derfor begrænses til en udvaskning svarende til planteavlbrug.

Skive Kommune antager, at Holstebro Kommune laver en samlet overfladevandsvurdering.

Følgende bør indgå i jeres overfladevandsvurdering (da jeg ikke kan gå ind i ansøgningens farm-N beregning i husdyrgodkendelse.dk for at finde udvaskning fra rodzonen, har jeg ikke udregnet den sidste del i skemaet for nitrat – jeg har markeret med gult, hvor der mangler noget):

Nikkelborg Søerne

Bærs Bæk, Fly Kanal og Nikkelborg Søerne er et komplekst hydrologisk system, hvor Fly Kanal er ført under Karup Å og føres til denne via Koholm Å. Oplandet vurderes ud fra vandføringsmålinger til at være ca. 3000 ha, hvoraf ca.350 ha er udyrket.

Der er ikke data for miljøtilstanden i søerne. Den vestlige sø gennemstrømmes af Bærs Bæk med en opholdstid på kun ca. 4 dage.

Den østlige tilføres kun regnvand og grundvand fra et meget lille opland nord for Bærs Bæk.

Det vurderes ud fra hydrologien, at søerne ikke er særligt følsomme for næringsstoffertilførsel.

Nitrat til Nikkelborg Søerne

Oplandsberegning:	
Samlet opland	3000 ha
Dyrket areal i oplandet (skønnet)	2650 ha
Reduktionspotentiale for det samlede opland (det reduktionspotentiale, som dækker den største del af oplandet)	76-100 % (Middel 88 %)
Standartudvaskning, sandjord	85 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrket opland (85 x 0,12* x areal)	27030 kg N/år
Udvaskning fra udyrket opland, naturbidraget (10 x 0,12* x areal)	420 kg N/år
Udvaskning i alt fra oplandet	27450 kg N/år
Beregning på det ansøgtes totalbelastning:	
Reduktionspotentiale for udbringningsarealer	76-100 % (Middel 88 %)
Areal til udspredding (ejede- og forpagtede arealer)	19,5 ha
Udvaskning fra rodzonen (fra husdyrgødning)	7,5 kg N/ha/år
Det ansøgtes samlede bidrag til kystvandet (19,5 x 7,5) x 12 %	17,6 kg N/år
Ansøgt N-bidrag af samlede N-bidrag	0,06 %

*1 - (88(middel)/100) = 0,12

Fosfor til Nikkelborg Søerne

Oplandsberegning:	
Areal til udspredding (ejede- og forpagtede arealer)	19,5 ha
Overskud per hektar	12,9 kg P/ha
% forøgelse i godkendelsesperioden	5,2 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget	1,0 kg P

Belastning fra dyrket areal (0,2 kg P/ha) (2650 ha)	530 kg P
Belastning fra udyrket areal (0,08 kg P/ha) (350 ha)	28 kg P
Samlet belastning i oplandet	558 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,18 %

Der er foretaget en beregning af husdyrbrugets belastning på Nikkelborg Søerne, Husdyrbrugets belastning af området er under 1 % af den samlede belastning.

Med venlig hilsen

Nina Sohn Hansen
Biolog

Bilag 15 – Udtalelse fra Viborg Kommune

Nina Karner (Holstebro Kommune)

Fra: Finn Larsen [fil@viborg.dk]
Sendt: 23. april 2012 15:15
Til: Nina Karner (Holstebro Kommune)
Emne: Vedr.: § 21 udtalelse til Hjelmhedevej 6
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Rød
Vedhæftede filer: arealer.map; arealer.tab; arealer.dat; arealer.mid; arealer.mif; arealer.id; staldafsnit.tab; opbevaringslagre.dat; opbevaringslagre.mid; opbevaringslagre.mif; opbevaringslagre.id; opbevaringslagre.map; opbevaringslagre.tab; staldafsnit.dat; staldafsnit.mid; staldafsnit.mif; staldafsnit.id; staldafsnit.map; Signaturbevis.txt; AlleModtagere.txt

Hej Nina.

Jeg har gennemgået arealer og anlæg hørende til Hjelmhedevej 6 i forhold til miljø/natur i Viborg Kommune.

Anlægget ligger knap 2,5 km fra kommunegrænsen, og anlægget vil ikke påvirke natur/miljø i Viborg Kommune så intenst, at dette vil udløse ønske om vilkår til anlægget.

Der indgår et enkelt udbringningsareal tæt på kommunegrænsen i projektet (beliggende i Holstebro Kommune). En del af det pågældende udbringningsareal er registreret som § 3 beskyttet natur, eng. Engen findes på begge sider af kommunegrænsen og ligger i habitatområde nr. 40, Karup å. Vi vurderer, at en eventuel begrænsende faktor for landbrugsmæssig udnyttelse af arealet vil være at finde på den del af engen, som findes i Holstebro Kommune.

Samlet har vi ikke ønske om særlige vilkår til projektet.

Med venlig hilsen

Finn Larsen
Civilingeniør

VIBORG
KOMMUNE

Viborg Kommune
Teknik & Miljø
Virksomhedsmiljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg
Direkte tlf : 87 87 56 19

Sikker e-mail sikkerpost@viborg.dk
<http://www.viborg.dk>

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 16 – Driftsjournal

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå. De angivne skemaer og oplysninger kan erstattes af bilag, hvis disse indeholder tilsvarende oplysninger, som er opstillet på en overskuelig måde.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterifregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							
Gyllebeholder nr. 3							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDERE					
	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1					

Kan erstattes af eksisterende logbog over fast overdækning af gyllebeholdere.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person	14/03/2011	<ul style="list-style-type: none"> • Reducere belysning fra 24 til 16 timer pr. døgn • LED belysning • Opdatere mekanisk ventilation 	Reduceret belysning når køer flyttes til ny stald
Energifaglig rådgivning i projektering af nye stalde			
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.

Skal gennemføres minimum hvert 5. år.

Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	2012			2013			2014			2015		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 17 – Dyrkningsbetingelser i husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2

Husdyrbruget skal overholde de betingelser, der fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2 for kvægbrug op til 2,3 DE. Bilag 2 er gengivet herunder.

1695 af 19/12 2006. Bek. om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

.....

Bilag 2

På en landbrugsbedrift må der udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode, jf. bekendtgørelsens [§ 27](#), stk. 3, på følgende betingelser:

- 1) På kvægbruget skal 70 procent eller mere af arealet til rådighed for tilførsel af husdyrgødning dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder. Opgørelsen af arealet til rådighed følger bekendtgørelsens § 28, stk. 2.
- 2) Ved roer forstås foderroer.
Ved græs forstås permanente græsarealer eller græs i omdrift.
Ved græsefterafgrøder forstås græs udlagt i vårbyg, helsæd, grønkorn eller silomajs.
Græsudlæg efter silomajs skal udlægges senest 1. august.
- 3) Husdyrgødning må ikke udbringes i perioden 31. august til 1. marts på et græsareal, som pløjes i samme planperiode. Der skal foreligge en dateret erklæring underskrevet af driftsherren til dokumentation heraf.
- 4) Pløjning skal efterfølges af en afgørde med kvælstofbehov, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.
Græsarealer i omdrift må kun pløjes om i perioden 1. marts til 1. juni.
- 5) Græsefterafgrøder må tidligst nedpløjes eller nedvisnes 1. marts.
- 6) Bælgsæd og andre kvælstoffikserende afgrøder, som f.eks. rød- og hvidkløver må ikke dyrkes på bedriftens arealer, dog undtaget herfra kløvergræs med under 50 pct. kløver.
- 7) Der skal foretages N- og P-analyser af jord i omdrift mindst hvert 3 år/5 ha. Der skal foreligge dateret dokumentation herfor f.eks. i form af N-min beregning og jordanalysekort.
- 8) Det skal angives på bedriftens mark- og gødningsplan, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, at bedriften i indeværende planperiode udbringer en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode, jf. bekendtgørelsens § 27, stk. 3. Der skal endvidere årligt indsendes et underskrevet gødningsregnskab for bedriften til Plantedirektoratet, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvor det angives, at bedriften i den afsluttede planperiode har forpligtet sig til at overholde bestemmelserne i bekendtgørelsens § 27, stk. 3.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 18 – Bemærkninger indkommet i høringsperioden

Herunder er gengivet bemærkninger til udkast til miljøgodkendelse, indsendt fra naboerne Hjelmhedevej 2, 3 og 4 i høringsperioden, samt ansøger Osvald Dalgaards kommentarer til bemærkningerne. Derefter er citeret en række klagenævnsafgørelser og Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Til slut er Holstebro Kommunes vurdering af bemærkningerne.

Bemærkninger fra naboejendomme Hjelmhedevej 2 og Hjelmhedevej 3 – modtaget den 6. juli 2012

Udtalelse fra Hjelmhedevej 2 og 3 i forbindelse med udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende Hjelmhedevej 6, 7800 Skive.

1. På s. 46 i forslag til miljøgodkendelse fremgår det, at det samlede antal transporter øges med 35 %. Hertil kan vi kun udtrykke bekymring. Der er, med den nuværende trafik til og fra ejendommen, allerede stor belastning. Belastningen består i, at lastbiler, traktorer og redskaber hele tiden bliver større og tungere. Hjelmhedevej 2 ligger så tæt på vejen, at det giver rystelser i huset, når de store maskiner kører forbi. Det er ikke muligt, at passere en traktor med tvillingehjul, eller en fodervogn med anhænger på grusvejen. Almindelige personbiler må køre/bakke ind på gårdspladser eller lignende for at komme forbi hinanden og herved kan der opstå farlige situationer. Desuden er oversigtsforholdene på vejen dårlige p. gr. a. sving og beplantning.
2. Det påpeges i forslag til miljøgodkendelse ligeledes s. 46, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel. Det er et svært definerbart udtryk. Vi har haft problemer med Hjelmhedevej 6 i at klargøre, hvad der er hensynsfuld kørsel. Naboer i nr. 2 og 3 mener, det må være, når hastigheden på de store køretøjer nedsættes så meget, at der ikke forekommer rystelser i husene og at der ikke efterlades en voldsom støvsky, der herefter kan indhulle naboejendomme. Vi påpeger ligeledes, at transport til og fra det forpagtede areal i Sevel må foregå ad Vivsøvej og Gl. Skivevej og ikke ad Hjelmhedevej.
3. På s. 47 i forslag til miljøgodkendelse anføres, at der i forbindelse med tørre perioder kan forekomme støv ved færdsel med køretøjer. Der henvises til god landmandspraksis – altså igen hensynsfuld kørsel – samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges således at omgivelserne påvirkes mindst muligt. For det første er problemet, at tørre perioder opstår allerede, når det ikke har regnet i to døgn og derfor meget ofte og for det andet så er der igen problemet med, hvad der er hensynsfuld kørsel. Naboerne i nr. 2 og 3 mener, det må være, når hastigheden nedsættes så meget, at det ikke støver. Der er med den nuværende transport store støvscener for begge naboejendomme, så vi kan kun være bekymrede, når transporten øges med 35%! Hvad angår planlægning, kunne det være ønskeligt, at naboerne bliver varskoet, når der er ekstra stor belastning i forbindelse med transport.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Konklusionen fra naboer i nr. 2 og 3 lyder som følger:

For at naboer på Hjelmhedevej nr. 2 og 3 kan hilse den forstående udvidelse på Hjelmhedevej nr. 6 velkommen, vil vi anmode om, at der bliver opsat skilte (kontakt til politiet) med foreslået maksimal hastighed på 20 km.t. forbi naboejendommene – den hastighed, der netop ikke forårsager støv! Så er man ude over selv, at skulle definere, hvad der er hensynsfuld kørsel.

For at undgå støvscener, som er store med den nuværende transport, kunne vi foreslå, at Hjelmhedevej 6 vander vejen, når der er stor transportbelastning.

For at begrænse den øgede tunge trafik forbi naboejendommene – mælkebil, fodervogne o. lign. - vil vi anmode om, at den føres ad Hjelmhedevej mod nord ad Vivsøvej og den vej ud på Herningvej.

Som et nota bene kan vi da undre os over, at de eksisterende gylletanke ikke ser ud til at skulle overdækkes eller for den sags skyld skal beplantes rundt om??

Med venlig hilsen

Ellen og Eskild Nielsen Hjelmhedevej 3

Lena Povlsen Hjelmhedevej 2

Bemærkninger fra naboejendom Hjelmhedevej 4 – modtaget den 9. juli 2012

Vedr. udkast til §12 Miljøgodkendelse af kvægbruget Hjelmhedevej 6, 7800 Skive

Generelle forhold:

Vedr. Flytning af Hjelmhedevej.

Vi bifalder, at vejen flyttes uden om ejendommen Hjelmhedevej 6, i forbindelse med opførelse af nyt staldanlæg.

Udover en 4 meter bred vej bør der være et areal i begge sider, som kan anvendes til "vigespor", idet en alm. personbil ikke kan passere et landbrugskøretøj, uden begge viger ud i siden.

Gennem de senere år er trafikken på Hjelmhedevej blevet større i takt med, at de omkringliggende gårde har udvidet jordarealer og produktioner. Landbrugsmaskinerne bliver tungere, længere og i det hele taget større. Mængden af transporter vil naturligt stige, når DE stiger med 105 % siden godkendelsen i 2007.

Vi kan imidlertid ikke gå ind for det foreliggende forslag med det "nye" vejstykkets udmunding i den "gamle" Hjelmhedevej, idet den efter de foreliggende skitser vil få tilslutning lige ud for indkørslen til vores ejendom – Hjelmhedevej 4, hvor der vil opstå et "firevejes kryds".

Vi frygter, at der kan/vil opstå uheldige situationer, når de store vogne/landbrugsmaskiner skal svinge, og at de i mange situationer vil komme ind over en del af vores indkørsel, ja at køretøjer med for høj hastighed ligefrem vil fortsætte ind i vores indkørsel og derved skabe farlige situationer.

Vi foreslår derfor enten:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

1. Der etableres en ny indkørsel til Hjelmhedevej 4; 8 x 25 meter mod syd, altså lige udenfor træ-rækken, som danner skel mod syd. Se vedlagte skitse.
Der oprettes en uopsigelig og tinglyst leje/lånekontrakt og vejret på 99 år, lejeafgift kr. 0, eller alternativt tilskødes arealet Hjelmhedevej 4. Den nuværende indkørsel slettes.
Hjelmhedevej 4 får en tinglyst vejret på det stykke af Hjelmhedevej (ny privatvej) fra nuværende indkørsel til Hjelmhedevej 4 frem til og på den "gamle" hævdevundne udkørsel mod nord, se ligeledes vedlagte skitse.
Alle udgifter i forbindelse med flytning og etablering af ny indkørsel i samme standard som den nuværende, sløjfning af den nuværende indkørsel og tinglysning /evt. tilskødning afholdes af Osvald Dalgaard, Hjelmhedevej 6. Hjelmhedevej 4 sørger selv for flytning af uden-dørs lamper, postkasse og beplantning.
2. En anden mulighed kunne være en flytning af udmundingen af den nye vej længere mod nord, altså igen væk fra indkørslen til Hjelmhedevej 4; her skal der dog også tages hensyn til, at lys fra køretøjer ikke kommer til at genere os på Hjelmhedevej 4 især om efteråret/vinteren, hvor der ikke er blade på træerne.
Også ved denne mulighed ønsker vi tinglyst vejret på det stykke af Hjelmhedevej (ny privatvej) fra ny udmunding til frem og på den "gamle" hævdevundne udkørsel mod nord, se skitse ovenfor.

Vi imødeser gerne materiale om den nye vej, så snart der er udarbejdet forslag til placering og udformning.

Uanset hvilken løsning der vælges, skal vi igen henvise til god landmandspraksis, der tilsiger hensynsfuld kørsel tilpasset vejens beskaffenhed også i tørre perioder, hvor der foretages gentagne kørsler med eks. græs, korn, majs osv.

Vedr. opbevaring af gylle

Vi synes, det er en god ide at anbringe den nye gyllebeholder ved Vivsøvej, men ser stadig gerne, at der beplantes rundt om den gamle gyllebeholder på vestsiden af Hjelmhedevej, som det var meddelt i vilkår i miljøgodkendelsen fra 2009.

Støj

Med hensyn til valser i foderhus har vi bemærket, at der er stillet vilkår om, at de kun må køre inden for normal arbejdstid (kl. 7-18) og at porte, døre og vinduer i foderhus holdes lukkede, når fodervalse er i brug. Osvald Dalgaard har desuden oplyst os om, at valser flyttes over i den nye stald, når den bliver bygget.

Vi vil gerne henstille, at også fuldfoderblander, der er tilkoblet traktor, alene benyttes inden for normal arbejdstid (kl. 7-18).

Måske kunne det overvejes, om nattefoder til køerne og kvierne kan klargøres inden kl. 22 for at undgå den sene støj fra traktor/bobcat.

Ensilage opbevaring

Der er planlagt opført en ny ensilageplads på 1125 m².

Vi skal henlede opmærksomheden på, at vi ønsker afstandskrav på 50 meter overholdt, hvilket måske efter vores opfattelse vil betyde, at ensilagepladsen skal rykkes tilbage i forhold til frem-sendte skitser.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

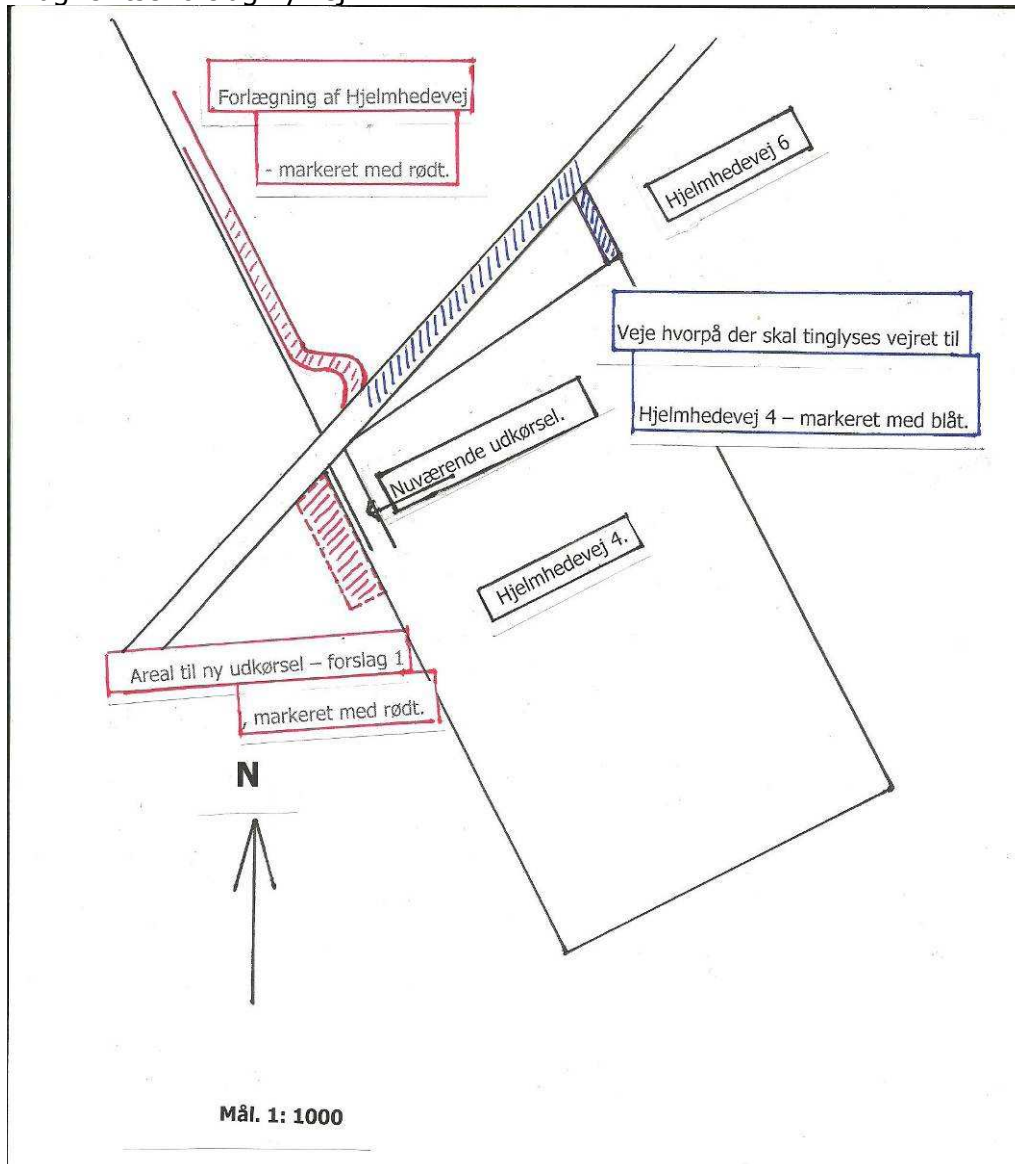
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

I forvejen er der opført en ensilageplads, som vi ikke mener opfylder afstandskrav (Gl. Vinderup Kommune), og dette ønsker vi ikke skal gentage sig. Undgå lugt fra ensilagen er nok ikke muligt, men længere afstand kan dog begrænse den.

Vi skal også henlede opmærksomheden på, at vi i forbindelse med etablering af jordvarme foråret 2012 har indrettet et nyt værelse til beboelse, som der er søgt byggetilladelse til hos Holstebro Kommune. Skitse over ny beboelse er særskilt fremsendt.

Med venlig hilsen
Bente og John Dalsgaard
Hjelmhedevej 4, Sebstrup
7800 Skive
tlf. 6466 3353
mail: frudals@fiberpost.dk

Bilag: skitse forslag ny vej mv.:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Kommentarer fra ansøger til naboers bemærkninger

Klagen fra Hjerlhedevej 4:

Efter aftale med de kommunale personer, der har besigtiget vejen, bliver det op til landmåleren at vurdere, hvor meget plads, der skal til for at lave et sving, der fungerer, og hvor man ikke bruger indkørslen til Hjerlhedevej 4 som en del af vejen.

Den gamle gylletank kommer, hvis denne plan gennemføres, til at ligge op til vores private vej, så vi kan ikke se, der kan kræves beplantning, for det er jo kun vores trafik, som har adgang der og ser tanken, desuden har den ligger der i over 20 år uden problemer, men vi skal plante omkring den nye gylletank, som ligger op til offentlig vej og kan da godt plante nogle træer omkring den anden tank, men finder det ikke rimeligt, men som krænkelse af ejendomsretten. Fordi naboens udhus er grim, kan vi da ikke kræve, at de planter træer, så vi ikke kan se det.

Som tidligere oplyst er anskaffet støj- og støvfri valser, og da den flyttes til nybyggeriet, så kan vi ikke se dette punkt er relevant. Dette var med i sidste ansøgning, og da vi for nogle måneder siden konfronterede dem med dette havde de ikke bemærket det, så tror de skaber nogle problemer, som ikke er der. Det samme gælder anvendelse af bobcat til at skrabe foder ind ved køerne, da der ved etablering af ny stald laves foderkummer, så der ikke skal skubbes foder ind, og der skubbes kun foder ind ved kvierne inde for normal arbejdstid.

Angående anvendelse af fuldfoderblander kan det ikke lade sig gøre at holde dette arbejde indenfor tidsrummet 7-18, idet en normal dag på et landbrug starter kl. 5.00, og nogle steder hvor der malkes manuel endda tidligere. Traktoren skal være færdig i stalden, så den kan anvendes i marken efterfølgende. Og ofte er det efter endt arbejde i marken, traktoren er ledig til at fylde blanderen til næste dag. Normal vil arbejdet ligge mellem 5 og 20, men i spidsbelastningsperioder, hvor traktoren anvendes i marken, kan det være nødvendigt at gøre arbejdet uden for dette tidsrum, og vi kan jo ikke gøre for, at nabohuset tilfældigvis bebos af pensionister, der nok har en anden døgnrytme end folk på arbejdsmarkedet.

Selvfølge skal gældende afstand til naboskel overholdes ved bygning af ensilagesilo, men så skal naboen også stoppe med at chikanere os ved at udvide deres beboelse. Og en silo som den, der er med i planen, ligger mere end 50 m fra deres beboelse med eller uden den udvidelse, de har lavet og efterfølgende søger lovliggjort. (...)

Klagen fra Hjerlhedevej 2 og 3:

Angående færdsel ad Hjemhedevej klages over oversigtsforholdene, og at det ikke er muligt at vige uden at bakke til en indkørsel el. lign. I den forbindelse vil vi gøre opmærksom på, at dette kun er et problem fra Hjerlhedevej 2 og videre mod Hjelmvej, idet lodsejerne, som er identisk med klagerne, i årevis har undladt at klippe beplantningen, som loven ellers foreskriver. Dette vil gøre det muligt at køre ud i græsribatten, hvilket her er nødvendigt, da der i modsætning til resten af vejen er beplantninger på begge sider af vejen på lange strækninger, men ribatten er, hvis beplantningen holdes klippet, i begge sider bred nok til, at en personbil kan holde der, de få gange to køretøjer skal passere hinanden. Blev der foretaget en klipping efter gældende lov, især i den underlige "rundkørsel" ved Hjelmhedevej 1, mindskes risikoen for at farlige situationer opstår. Dog skal oplyses, at vi aldrig har været impliceret i uheld på strækningen, men da konstant er meget opmærksomme pga. ovennævnte, uanset om vi færdes i bil eller traktor.

Da der er tale om en offentlig vej, kan vi ikke se, at vi som danske statsborgere og skatteydere her i landet ikke har lige så meget ret til at færdes på vejen og drive virksomhed som andre i området, desuden vil vi

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

gøre opmærksom på at en stor del af den trafik, der er på vejen, ikke kommer fra vores virksomhed, men fra den samdrift der er mellem Vivsøvej 4 og Hjelmvej 12 samt den maskinstation, som driver jorden for ejeren af disse og andre af samme ejers ejendomme, så skal der laves om på forholdene for færdsel må det jo være en generel ændring, som gælder alle, idet alle vel er lige for loven. At trafikken mellem de to ejendomme kører ad Hjelmhedevej, skyldes sandsynligvis, at de fleste i dag bare tager den vej, GPS'en viser. At det er tale om chikane og personforfølgelse fremgår tydelig, når ingen har gjort indsigelse mod den ansøgning på en fordobling af produktionen, som denne virksomhed har søgt om, siden vi fik den sidste godkendelse, hvor der blev gjort samme indsigelse fra Hjerlhedevej 2, som nu har fået det gamle ægtepar på nummer 3 med. Skal der ikke være lige regler for alle, eller har I forestillet jer, at ejerne af de to ejendomme, som har klaget, skal lave selvtægt i denne sag, som det langt hen ad vejen allerede sker. Det er ved at være et ragnarok med lovløse tilstande, og som desværre for os at se kan ende i retten, hvis der ikke skæres igennem fra jeres side nu, så vi får rimelige og lige vilkår at drive virksomhed under.

Vi har da også overvejet at ligge dele af produktionen på en eller flere andre ejendomme f.eks. er Hjelmvej 9 her i spil, men vi skal jo så køre dyr, gylle og foder osv. frem og tilbage, hvilket ud over at være dyr og besværlig ikke er godt hverken for kuldioxidregnskabet eller mængden af trafik. Men det kan da blive et alternativ, hvis denne ansøgning forkastes, eller rammerne bliver for besværlige at håndtere.

Støv på en grusvej på heden kan vist ikke undgås, så har man simpelthen bosat sig det forkerte sted, og at det bliver et problem, fordi den færdsel, der altid har været på vejen, nu samles er en fortsættelse og forstærkelse af den chikane vi har været udsat for de seneste mange år fra ejeren af Hjerlhedevej 2. Allerede tilbage i 90'erne var der problemer i forbindelse nogle veje, som blev sløjfet ved en jordfordeling. Der har løbende været problemer med andre ting, også fordi Lena Povlsen var lærer for vore børn, og der så vi ofte anderledes på tingene, end hun gjorde. Sidst vi fik en ansøgning var der også problemer, og ejerens nye samlever har forstærket problemet ved siden at chikanere meget af trafikken på vejen ved at holde den an og give folk en skideballe. En enkelt gang er han også mødt fuld op på vores bopæl og har overfuset konen på gården efter at have svinet nogle af traktorførerne til. For 3 år siden måtte vi have fat en advokat, fordi de pludselig ikke mente, at de skel, der havde været i de 20 år, vi har haft jorden rundt om deres ejendom, var rigtige, og der var smidt en masse affald midt i græsset, da der skulle skårlægges. Vi vil selvfølgelig respektere skellet, men da ingen ved, hvor den præcis er, skulle de få en landmåler til at afsætte den, men det ville de ikke bekoste og vidste nok også at dele af bevoksningen omkring ejendommen egentlig er vores, så de bad om, at det forblev, som det er. Skal man ikke støve på en grusvej, når det er tørt, må man holde stille, de må åbenbart ikke kunne se deres egen støvske, som indhyller os andre. En fartbegrænsning løser ikke dette støvproblem, men så vidt vi er orienterede kan man vist få noget at strø på vejen, som dæmper støvet, så der kunne de jo forsøge, hvis de er så generede, som de mener. Vi har selv boet her i over 30 år, og vi har da været mere bange for, at et af vore egne eller andres børn blev kørt ned end for en smule støv, så man kunne forstå, hvis det var problemet. Igen, der er tale om pensionister, som er hjemme hele dagen, og derfor oplever alt den trafik, som kommer. Det samme gælder sikkert pensionister, som bor andre steder, hvor der er trafik osv. Hjerlhedevej 2 ligger ganske vist tæt på vejen, men det har huset jo gjort i alle de næsten 30 år Lena Povlsen har boet der med først sin eksmand og nu en ny samlever, og det gjorde det også, da hun og eksmanden købte huset, og det må da være nogle meget dårligt byggede huse, hvis de ryster for den smule trafik, så må huse, der ligger op ad trafikerede veje, da vælte efter en tid. Og igen problemet med at passe på de børn, som færdes på vejen, fylder mere for os end en smule støv. Hvis trafikken er så stort et problem, kan de jo vælge sammen med ejeren af Hjerlhedevej 3 at flytte vejen nedenfor den bevoksning, de har om ejendommen, hvilket vil tage nogle af generne. Vi vil ikke bekoste dette, men gerne bytte med vejen og det lille stykke jord Hjerlhedevej 2 har på den anden side af den eksisterende offentlige vej, for så er problemet løst en gang for alle. (hvis det da bare var det egentlige problem). Hjerlhedevej 3 ejer selv jorden på den anden side af træerne, og kan jo bare flytte vejen. Vi undrer os desuden over, at ejeren af Hjerlhedevej 3 2 gange dagligt må spærre en offentlig vej med reb for at jage heste over uden at

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

sætte skilte eller lignende op, hvilket også er temmelig generende de gange, man skal nå en bus, arbejde eller noget andet til bestemt tid, så skal man altid have det i mente, at der måske går 10-20 min ekstra, fordi vejen kan være spærret. Hvor er vores retssikkerhed?

Angående overdækning og beplantning så kommer den gamle gylletank som tidligere omtalt ikke længere til at ligge ud til offentlig vej, som den har gjort i 20 år, og når gældende krav overholdes omkring kvælstof-fordampning, vælger man jo de tiltag, hvor BAT giver mest effekt for pengene.

Slutkommentar. Holstebro kommune må tage stilling til om de vil have erhverv og vækst eller de vil udlægge området til reservat for pensionister

Grundlag for vurdering af bemærkninger

Af Miljøklagenævnets afgørelse nr. MKN-130-00257 af 20. marts 2009 vedr. klage over miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Tørkerivej 16, 9940 Læsø, fremgår det bl.a., at:

Gener affødt af trafik forbundet med driften af et husdyrbrug skal vurderes ved ansøgning om miljøgodkendelse. Generne kan f.eks. opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentlig vej ved udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning. Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Miljøklagenævnet vurderer, at der i denne sag ikke vil være væsentligt forøgede trafikgener for Dem i forbindelse med udvidelsen af husdyrproduktionen. Miljøklagenævnet bemærker endvidere, at færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Af Miljøklagenævnets afgørelse nr. MKN-130-00184 af 27. maj 2009 vedr. klage over miljøgodkendelse af kvægproduktionen på Almevej 85, 3250 Gilleleje, fremgår det, at:

(...) Husdyrbruglovens § 23 fastslår (...), at kommunalbestyrelsen ved vurderingen af en ansøgning skal (...) varetage hensynet til naboer (begrænsning af lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v).

Kommunalbestyrelsen skal i en miljøgodkendelse efter § 11 og 12 fastsætte vilkår, der sikrer, at husdyrbruget indrettes og drives sådan, at husdyrbruglovens § 19 er opfyldt, jf. § 27. Desuden skal der fastsættes vilkår, der sikrer, at (...) de af ministeren fastsatte hensyn kan varetages, jf. § 29, stk. 1. Kommunalbestyrelsen kan i en godkendelse efter husdyrbruglovens §§ 11 eller 12 fastsætte yderligere vilkår, der er nødvendige for at sikre, at de hensyn, der er nævnt i husdyrbruglovens § 23, varetages, jf. husdyrbruglovens § 29, stk. 2. (...)

Hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at en ansøgning ikke opfylder husdyrbruglovens § 19, skal kommunalbestyrelsen meddele afslag på ansøgningen, jf. husdyrbruglovens § 31.(...)

Miljøklagenævnet har vurderet, at der i miljøgodkendelsen er taget hensyn til trafikale gener for nærmeste naboer ved at sætte vilkår om, at beholderen til flydende husdyrgødning på 4000 m³ primært skal betjene marker øst for denne ved at bruge interne veje. Der er også fastsat vilkår om ikke at køre med husdyrgødning i weekender og på helligdage, jf. foregående afsnit.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Desuden skal transport med landbrugsmaskiner, jf. vilkår 2.6.4, begrænses mest muligt på strækningen gennem Hågendrup og forbi det på markvejen beliggende sommerhus på lørdag, søn- og helligdage.

(Ansøger) har oplyst nævnet, at der køres mellem 38-56 læs flydende husdyrgødning til marker syd for staldanlægget. Kørslen udføres normalt på 2-3 arbejdsdage. Nævnet har vurderet, at det ikke er nødvendigt at sætte yderligere vilkår hertil. Nævnet har vurderet, at udbringning af flydende husdyrgødning på markniveau kan udføres inden for få dage. Der må i disse dage forventes gener forbundet hermed, jf. afsnittet om lugtgener og husdyrgødningsopbevaring. (...)

Af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 30. april 2012 vedr. klage over miljøgodkendelse af smågriseproduktionen i Næstved Kommune, fremgår bl.a., at:

(...) Kommunen har stillet følgende vilkår for at begrænse generne fra transport og trafik:

"Transport

26. Transporten af leverancer (foder, smågrise m.v.) til og fra ejendommen skal fortrinsvist foregå på hverdage, mandag til fredag, i tidsrummet 7- 18." (...)

(...) *Transport- og trafikgener*

Kommunen skal i en godkendelse efter § 11 fastsætte vilkår, der sikrer, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrbruglovens § 19, nr. 2, jf. § 27. Hvis husdyrbruget ligger mindre end 300 meter fra hhv. boliger eller boligområder m.v., skal der altid fastsættes sådanne vilkår, jf. husdyrbruglovens § 27, stk. 1, 2. pkt., jf. § 20. Hvis husdyrbruglovens § 19 ikke er opfyldt, skal kommunen meddele afslag på ansøgningen, jf. § 31.

Det fremgår af bekendtgørelsens bilag 2, punkt D12 og H35, at en ansøgning om godkendelse efter husdyrbruglovens § 11 eller § 12 skal indeholde oplysninger om virksomhedens interne transportveje samt til- og frakørselsforhold, herunder transport af gødning, dyr m.v. Endvidere skal støjbelastningen i forhold til transport vurderes.

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7, stk. 2, skal kommunen i forbindelse med en ansøgning om godkendelse vurdere, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Gener affødt af trafik forbundet med driften af et husdyrbrug kan f.eks. opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentlig vej ved udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning. Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til virksomheden. For virksomhedens egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter.

Nævnet finder efter en samlet vurdering, at kommunen med de i miljøgodkendelsen fastsatte vilkår på tilstrækkelig vis har søgt at begrænse generne fra transport og trafik, som der vil være i forbindelse med driften af den ansøgte bedrift.

Nævnet har lagt vægt på, at en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven primært kan regulere hvilke af ejendommens adgangsveje, som skal anvendes ved transport til og fra bedriften. Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de rele-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

vante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.
(...)

Af Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelser af husdyrbrug fremgår, at:

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal derfor vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndighederne. Ved transport af husdyrgødning på offentlig vej over længere afstande eller gennem landsbyer kan det være relevant at vurdere, om transporten sker under hensigtsmæssige forhold både hvad angår transportveje men også transportformen.

Ved vurdering af gener forbundet med husdyrbrugets transporter skal der tages udgangspunkt i, at husdyrbrugets konkrete behov for transporter også tilgodeses, fx med hensyn til mulige tidspunkter for levering til slagteri, afhentning af mælk osv. Som grundlag for vurderingen af gener forbundet med transport vil det være relevant at kortlægge den eventuelt øgede trafik samt hvilke tidspunkter transporterne finder sted.

Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale og miljømæssige gener i nærområdet (fx mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af ny virksomhed eller til udvidelse af en eksisterende.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7:

§ 7. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, sikre sig,.... at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Stk. 2. I vurderingen, jf. stk. 1, skal indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Holstebro Kommunes vurdering af bemærkninger fra beboere Hjelmhedevej 2 og 3

Det fremgår klart af de gengivne klagenævnsafgørelser samt vejledningen til husdyrloven, at trafikgener, forbundet med kørsel til og fra et husdyrbrug (af dyr, foder m.v.), samt kørsel på offentlig vej med husdyrgødning, i et vist omfang skal tolereres af beboere i landzonen. Landzonen er således primært landbrugets erhvervsområde. Desuden er det klart, at færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Spørgsmål om belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I godkendelsen kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til husdyrbruget Hjelmhedevej 6. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter.

Vedr. høringsbemærkninger pkt. 1: En forøgelse i transportantallet til og fra Hjelmhedevej 6 må forventes, når husdyrbruget udvides. Alternativt skal Holstebro Kommune meddele afslag til det ansøgte projekt. Indenfor rammerne af miljøgodkendelse i husdyrloven (se ovenstående uddrag fra miljøklagenævnsafgørelser samt Miljøstyrelsens vejledning) vurderes det ikke proportionalt at meddele afslag begrundet med en øget transport på 35 %, under de forudsætninger, der er beskrevet i afsnittet om transport. Hjelmhedevej er en offentlig vej, og vejens bredde, beskaffenhed, vanding af vejen, oversigtsforhold m.v. kan

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ikke reguleres i en miljøgodkendelse efter husdyrloven. Holstebro Kommune agter ikke at ændre på Hjelmhedevejs vejforløb fra Hjelmvej til skel ved Hjelmhedevej 6 for at forbedre oversigtsforhold. Beplantningen langs Hjelmhedevej kan Holstebro Kommune bede grundejerne beskære, såfremt beplantningen går ind over vejarealet. Der er ulemper og fordele ved at bo ved en grusvej. De støver når de er tørre og de støjer mere end en asfaltvej, men til gengæld køres der heller ikke så stærkt på en grusvej som på en asfaltvej. Trafikken stiger stadig år for år og til trods for, at trafikken også stiger på Hjelmhedevej, er der ikke planer om at udvide vejen eller lave vigepladser. Der er andre stærkt trafikerede kommuneveje som trænger mere til sideudvidelse.

Vedr. høringsbemærkninger pkt. 2: Holstebro Kommune medgiver, at 'hensynsfuld kørsel' er et svært definerbart begreb, og det vurderes desuden, på baggrund af klagenævnets udtalelser, at kommunen ikke kan regulere færdsel på offentlig vej. Vilkår om hensynsfuld kørsel er derfor fjernet. I stedet er der, i overensstemmelse med Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser, stillet vilkår om, at det skal tilstræbes, at kørsel til og fra husdyrbruget sker mod nord ad Vivsøvej, i tidsrummet 7-18 på hverdage. Med 'tilstræbes' menes, at den nordlige adgangsroute og det givne tidsrum skal vælges, i det omfang, det er muligt og rimeligt. Der kan således firekomme transport mod syd, og transport uden for arbejdstid og i weekender, i det omfang det er nødvendigt for at driften af husdyrbruget. Transport til arealerne mod syd, og ejers anden ejendom på Hjelmvej 9, og eksterne transportører såsom mælkebil, foderleverancer m.v., er undtaget fra vilkåret, da ansøger ikke nødvendigvis har indflydelse på eksterne firmaers benyttelse af det offentlige vejnet, og den alternative rute til markerne mod syd (ad Vivsøvej og Gl. Skivevej) vurderes at være væsentligt længere og i øvrigt passerer forbi andre beboelser. Der lægges til grund for denne vurdering, at Hjelmhedevej er en offentlig vej, som kan benyttes af alle. Færdsel på vejen er reguleret af færdselsloven, som håndhæves af politiet.

Vedr. høringsbemærkninger pkt. 3:

Holstebro Kommune vurderer, at der ikke kan stilles vilkår om, at husdyrbruget Hjelmhedevej 6 skal vande Hjelmhedevej i tørre perioder, da det er en offentlig vej, som vedligeholdes af Holstebro Kommune, kan benyttes af alle, hvor færdsel er reguleret af færdselsloven, som håndhæves af politiet.

Holstebro Kommune vurderer ikke, at der i miljøgodkendelsen bør stilles vilkår om, at beboere på Hjelmhedevej skal varscoes før perioder med hyppig transport. For det første vil disse perioder følge en nogenlunde ensartet rytme hvert år; der vil typisk opstå perioder med hyppig kørsel, hele døgnet, om foråret og i høstperioden. For det andet er husdyrbruget Hjelmhedevej ikke vidende om, hvornår andre brugere af vejen kan forventes at ville bruge vejen hyppigere i en periode. For det tredje kan husdyrbruget ikke overholde et sådant vilkår, hvis beboerne af den ene eller den anden grund ikke kan kontaktes på et givent tidspunkt. Holstebro Kommune henholder sig til, at landzonen er landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.

Vedr. konkluderende høringsbemærkninger:

Vedr. rute fra husdyrbruget til arealerne mod syd:

Der er, i overensstemmelse med Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser, stillet vilkår om, at det skal tilstræbes at kørsel til og fra husdyrbruget sker ad Vivsøvej, i tidsrummet 7-18 på hverdage. Dog er kørsel til arealer og bygninger mod syd undtaget fra vilkåret, da der ikke findes fornuftige alternative ruter. Færdsel på vejen er reguleret af færdselsloven, som håndhæves af politiet.

Vedr. overdækning af gylletanke:

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug skal det vurderes, om eksisterende gylletanke på husdyrbruget skal overdækkes, enten fordi overdækning i det konkrete tilfælde vurderes at være den bedste tilgængelige teknik, eller fordi ammoniakdepositionen på nærliggende naturområder skal begrænses. I denne miljøgodkendelse er det i begge tilfælde vurderet, at gylletankene ikke skal overdækkes. Se afsnit om BAT på side 29 og afsnit om naturområder på side 43.

Beplantning om eksisterende gylletanke

I husdyrbrugets forrige miljøgodkendelse af 30-12-2009 er der stillet vilkår om beplantning omkring den store gyllebeholder, der ligger 'frit' på modsatte side af Hjelmhedevej i forhold til husdyrbrugets øvrige bygningsmasse. I nærværende miljøgodkendelse er der ansøgt om opførelse af stalde i forbindelse med gylletanken. Vilkår om beplantning kan således dels være upraktisk, og dels er det vurderet, at gyllebeholderen ved opførelse af staldene ikke længere vil være 'fritliggende'. I øvrigt vil den del af Hjelmhedevej, der lige nu ligger mellem gyllebeholderen og resten af husdyrbruget, efter flytning af Hjelmhedevej, blive husdyrbrugets private, interne vej, og det vurderes, at beboere i området samt brugere af det offentlige vejnet, ikke vil være væsentligt visuelt generede af gyllebeholderen. Efter opførelse af ny stald vil den fremstå som en del af en samlet bygningsmasse, og i øvrigt fra en del vinkler være sløret af eksisterende beplantning i området. Der er derfor ikke stillet vilkår om beplantning omkring beholderen.

Holstebro Kommunes vurdering af bemærkninger fra Hjelmhedevej 4

Vedr. flytning af Hjelmhedevej

Beboerne Hjelmhedevej 4 ønsker ny indkørsel til Hjelmhedevej 4 eller flytning af udmundingen af den nye vej længere mod nord, samt tinglyst vejret fra nuværende indkørsel til Hjelmhedevej 4 frem til den "gamle" udkørsel mod nord. Trafik og Park-afdelingen har telefonisk oplyst til beboerne Hjelmhedevej 4, at der ikke er nogen dokumentation for at de har vejret på ansøgers grund, hvorfor dette ønske ikke kan tilgodeses. Der vil blive taget højde for, at der ikke skabes et 4-vejes-kryds ud for indkørslen til Hjelmhedevej, idet den nye vej vil svinge inden den fører hen til den eksisterende del af Hjelmhedevej.

Der bliver ikke etableret vigeplads på den nye vejstrækning, da kørebanebredden bliver 4 meter og vejarealet bliver udlagt i 7 meter.

Holstebro Kommune er enig i, at ethvert husdyrbrug bør efterleve god landmandspraksis, herunder hensynsfuld kørsel forbi beboelser, men jf. klagenævnets udtalelser (se bemærkninger fra Hjelmhedevej 2 og 3 samt svar hertil ovenfor), kan kommunen ikke regulere færdsel på offentlig vej. Vilkåret om hensynsfuld kørsel er derfor fjernet. I stedet er der, i

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

overensstemmelse med Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser, stillet vilkår om, at kørsel til og fra husdyrbruget skal tilstræbes at ske ad Vivsøvej, i tidsrummet 7-18 på hverdage. Med 'tilstræbes' menes, at den nordlige adgangsroute og det givne tidsrum skal vælges, i det omfang, det er muligt og rimeligt, mens f.eks. transport til arealerne mod syd, og eksterne transporter såsom mælkebil, foderleverancer m.v., godt kan foregå fra syd ad Hjelmhedevej, da ansøger ikke nødvendigvis har indflydelse på eksterne firmaers benyttelse af det offentlige vejnet, og den alternative rute til markerne mod syd (ad Vivsøvej og Gl. Skivevej) vurderes at være væsentligt længere og i øvrigt passerer forbi andre beboelser. Der lægges til grund for denne vurdering, at Hjelmhedevej er en offentlig vej, som kan benyttes af alle. Færdsel på vejen er reguleret af færdselsloven som håndhæves af politiet.

Vedr. opbevaring af gylle

I husdyrbrugets forrige miljøgodkendelse af 30-12-2009 er der stillet vilkår om beplantning omkring den store gyllebeholder, der ligger 'frit' på modsatte side af Hjelmhedevej i forhold til husdyrbrugets øvrige bygningsmasse. I nærværende miljøgodkendelse er der ansøgt om opførelse af stalde i forbindelse med gylletanken. Vilkår om beplantning kan således dels være upraktisk, og dels er det vurderet, at gyllebeholderen ved opførelse af staldene ikke længere vil være 'fritliggende'. I øvrigt vil den del af Hjelmhedevej, der lige nu ligger mellem gyllebeholderen og resten af husdyrbruget, efter flytning af Hjelmhedevej, blive husdyrbrugets private, interne vej, og det vurderes, at beboere i området samt brugere af det offentlige vejnet, ikke vil være væsentligt visuelt generede af gyllebeholderen. Efter opførelse af ny stald vil den fremstå som en del af samlet bygningsmasse, og i øvrigt fra en del vinkler være sløret af eksisterende beplantning i området. Der er derfor ikke stillet vilkår om beplantning omkring beholderen.

Støj

Ansøger har oplyst, at der er anskaffet en støjsvag valse med sensor, som kører automatisk, når robotterne mangler foder. På baggrund heraf er der ikke stillet vilkår om tidsrum for brug af fodervalse. Ansøger har desuden oplyst, at valser flyttes til nybyggeriet, og derfor i fremtiden findes langt fra nabo.

Ansøger har oplyst, at det ikke er muligt kun at anvende fuldfoderblander, der er tilkoblet traktor, indenfor tidsrummet 7-18. Alternativt skal Holstebro Kommune meddele afslag på det ansøgte, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i den pågældende sag. Der stilles derfor ikke vilkår herom. Der er dog stillet vilkår om, at husdyrbruget skal overholde de vejledende støjgrænser, og det betyder, at uanset nødvendigheden af en given aktivitet, må den ikke støje mere end angivet i vilkåret, ved nærmeste nabos opholdsareal (fx i haven hos naboen). Ved klage over støj fra husdyrbruget kan kommunen anmode ansøger om at få foretaget støjmåling til dokumentation af at vilkåret er overholdt. Holstebro Kommune vurderer, at dette vilkår sikrer naboerne tilstrækkeligt imod væsentlige støjgener.

Ansøger har oplyst til Holstebro Kommune, at det påtænkes at etablere en tættere bevoksning imellem Hjelmhedevej 6 og Hjelmhedevej 4, som vil medvirke til at dæmpe eventuelle støjgener. Holstebro Kommune bifalder dette initiativ, men det vurderes ikke, at der er grundlag for at stille vilkår om en sådan beplantning.

Ensilage opbevaring

Der er stillet vilkår om, at ensilageplads skal opføres minimum 30 meter fra naboskel og minimum 50 meter til nabobeboelse, for at sikre overholdelse af gældende afstandskrav.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstanden på bilag 2b er målt til beboelse på Hjelmhedevej 4, også medtaget i betragtning, at den del af huset nu er beboelse. Holstebro Kommune vurderer således, at afstandskravet er overholdt. Eksisterende, lovligt opført ensilageplads, er ikke omfattet af afstandskravet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927